ROMÂNIA
JUDETUL IASI
CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI ŞIPOTE

PROIECT DE HOTĂRÂRE NR . 105 din 17 iulie 2026

privind aprobarea Studiului de oportunitate şi a modalităţii de gestiune a serviciului de iluminat public al Comunei Şipote , a Regulamentului de organizare şi funcţionare a serviciului de iluminat public şi a Caietului de sarcini ,precum şi a proiectului de contract de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public in Comuna Şipote, judeţul Iaşi;

Având în vedere temeiurile juridice, respectiv prevederile :

a)art. 120 şi art. 121 alin. (I) şi (2) din Constituţia României, republicată;

b)art. 8 şi 9 din Carta europeană a autonomiei locale, adoptată la Strasbourg la 15 octombrie 1985, ratificată prin Legea nr. 199/1997;

c)art.24, art.30, art.43, alin. (4) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările şi completările ulterioare;

d) art. 1 alin.(1), alin.(2) lit. f), alin.(4) art. 3, art.4, art. 8 alin.(1), alin.(3), lit.d),d^1) si i), art. 22 ,art. 29, alin.(1),(4),(7),(8),lit.b),(9),(11), art.30, alin.(1) si alin.(5),art.32, art. 50 alin.(3) din Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilităţi publice , republicată, cu modificările şi completările ulterioare;

e) art.1, art.2, art.5, art.9, art.10 lit.d) , art.16, alin.(1) lit.b), alin. (2) si art.18 alin.(1),alin. (3), alin.(4), art.20 din Legea nr.230/2006 a serviciului de iluminat public, cu modificările şi completările ulterioare;

f) art. 7, alin.(5),alin.(7) din Legea nr. 98/2016 privind achizitiile publice, cu modificările şi completările ulterioare;

g) art. 45 din Normele metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achizitie publica/ acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizitiile publice, aprobate prin Hotărârea de Guvern nr. 395/2016 , cu modificările şi completările ulterioare;

h) Ordinului presedintelui A.N.R.S.C. nr.86 din 20 martie 2007 pentru aprobarea Regulamentului-cadru al serviciului de iluminat public;

i) Ordinului presedintelui A.N.R.S.C. nr.87 din 20 martie 2007 pentru aprobarea Caietului de sarcini-cadru al serviciului de de iluminat public.

j) art. 129 alin.(1), alin.(2) lit.d) coroborat cu alin.(7) lit.n) din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ ,cu modificările şi completările ulterioare,

Ţinând cont de de:

Studiu de oportunitate delegare gestiune serviciu de iluminat Comuna Şipote ,Judetul Iaşi,întocmit de S.C. Ademis Impex SRL Iaşi ;

Regulamentul serviciului de iluminat public al Comunei Şipote , Judetul Iaşi , intocmit de S.C. Ademis Impex S.R.L. Iaşi ;

Caietul de sarcini al Serviciului de iluminat public al Comunei Şipote ,Judetul Iaşi , intocmit de S.C. Ademis Impex S.R.L. Iaşi ;

Proiectul contractului de delegare a gestiunii Serviciului de iluminat public al Comunei Şipote, judeţul Iaşi;

Luând act de:

Referatul de aprobare (ca instrument de prezentare şi motivare a proiectului de hotărâre)semnat de către iniţiatorul proiectului –Domnul Puiu Constantin ,înregistrat sub numărul 616 din 17 iulie 2026 , potrivit căreia se propune Consiliului Local Şipote , aprobarea stabilirii modalitaţii de gestiune a serviciului de iluminat public in Comuna Şipote, judeţul Iaşi, , raport întocmit în baza art. 136 ,alin (8) litera a)din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 57 din 3 iulie 2019 privind Codul administrativ,; ;

Raportul de specialitate a compartimentului de resort la proiectul de hotărâre privind aprobarea stabilirii modalitaţii de gestiune a serviciului de iluminat public in Comuna Şipote, judeţul Iaşi, inregistrat sub numărul 617 din 17 iulie 2026, raport întocmit în baza art. 136 ,alin (8)litera b) din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 57 din 3 iulie 2019 privind Codul administrativ,;

În temeiul prevederilor art. 136 alin (1), alin (2) , alin (3) ,coroborat cu art. 196 alin. (1) lit. a) din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ;

În temeiul prevederilor art. 139 alin. (1) şi alin. (3) lit. g) coroborat cu art. 196 alin. (1) lit. a) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările şi completările ulterioare,

Consiliul Local al Comunei Șipote,întrunit în ședința ordinară, adoptă prezenta hotărâre:

Art.1.Se aprobă Studiul de oportunitate privind gestiunea Serviciului de iluminat public comuna Șipote, județul Iași , conform Anexei nr. 1 la prezenta hotărâre .

Art.2. (1) Se aprobă ca modalitate de gestiune a Serviciului de iluminat public al comunei Șipote, ca fiind gestiunea delegată prin contract de achizitie publica de servicii, cu respectarea prevederilor Legii nr. 98/2016 privind achizitiile publice, cu modificările şi completările ulterioare.

(2) Se aproba incheierea contractului de achiziţie publică de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public pe o durata de 5 (cinci)ani.

(3) Se aproba redevența pentru contractul de delegare gestiunei serviciului de iluminat public în cuantum de 1% din valoarea anuală a contractului.

Art.3. Se aprobă Regulamentul de organizare şi funcționare a Serviciului de iluminat public al Comunei Șipote , județul Iași , conform Anexei nr. 2 la prezenta hotărâre .

Art.4.Se aprobă Caietul de sarcini al Serviciului de iluminat public Comuna Șipote ,județul Iași,conform Anexei nr. 3 la prezenta hotărâre .

Art.5.Se aprobă proiectul contractului de delegare a gestiunii Serviciului de iluminat public al Comunei Șipote , conform Anexei nr. 4 la prezenta hotărâre .

Art.6. Prezenta hotărâre poate fi atacata conform procedurii si termenelor prevazute de Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, cu modificările şi completările ulterioare.

Art.7. Orice dispozitie contrara își înceteaza aplicabilitatea la data adoptarii prezentei hotarari.

Art.8. Anexele nr. 1, 2 ,3 și 4 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.9. Se împuternicește, în baza acestei hotărâri, domnul Puiu Constantin , în calitate de primar al comunei Șipote , să semneze contractul de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public în comuna Șipote și documentația anexă aferentă.

Art.10.În conformitate cu prevederile art 154 și art 155 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr 57/03.07.2019 privind Codul administrativ, primarul comunei Șipote , împreună cu aparatul de specialitate pe care îl conduce , va asigura în condițiile prevăzute de lege punerea în aplicare a prevederilor prezentei hotărâri

Art.11. Secretarul comunei Sipote va face cunoscut public prin afisare prevederile prezentei hotarari un exemplar il va inainta Primarului Comunei Sipote ,Compartimentului achiziții publice,comaprtimentului financiar contabil, impozite si taxe, adminisrare patrimoniu tuturor persoanelor interesate ,un exemplar il va comunica Institutiei Prefectului Judetului Iasi – Serviciul controlul legalitatii actelor si contencios administrativ, A.N.R.S.C. și se va aduce la cunoștință publică prin afișare pe pagina de internet a Primăriei comunei Șipote, wwwprimariasipote.ro,Eticheta „Monitorul oficial local „ Secțiune„Hotărârile Autorității deliberative „

Inițiator al proiectului de hotărâre ,
Primar,
Constantin PUIU

Vizat pentru legalitate
Secretar al Comunei Șipote
Mariana URSU

Anexa nr. 1 la H.C.L. Șipote
nr. 105 din 30.07.2026

Studiu de oportunitate și fundamentare privind alegerea formei de gestiune a serviciului de iluminat public din Comuna Șipote, jud. Iasi

FOAIE DE CAPĂT

Denumirea studiului: Studiu de oportunitate și fundamentare privind alegerea formei de gestiune a serviciului de iluminat public din Comuna Șipote

Beneficiar: Comuna Șipote, județul Iași

Cuprins

Capitolul 1. DATE GENERALE 7

1.1. Date generale privind Comuna Șipote 7

1.2 Scopul studiului de oportunitate și fundamentare 7

1.3. Legislație aplicabilă 9

1.3.1. Legi aplicabile 9

1.3.2. Norme metodologice aplicabile 9

1.3.3. Standarde și normative aplicabile 9

1.4 Identificarea grupurilor de interes 10

1.5 Analiza nevoilor grupului de interes 10

Capitolul 2. SITUAȚIA ACTUALĂ A SISTEMULUI DE ILUMINAT PUBLIC DIN COMUNA ȘIPOTE 12

2.1 Prezentarea infrastructurii deținute 12

Capitolul 3. ASPECTE PRIVIND CONDIȚIILE DE EXPLOATARE A SISTEMULUI DE ILUMINAT PUBLIC DIN COMUNA ȘIPOTE 21

3.1. Respectarea principiului responsabilității și legalității 21

3.2. Asigurarea continuității cantitativ și calitativ a serviciului 21

3.3. Asigurarea sănătății publice și a calității vieții 21

3.4. Asigurarea adaptabilității la cerințele consumatorilor 21

3.5. Asigurarea accesibilității egale la serviciul de iluminat public 22

3.6. Asigurarea administrării eficiente a bunurilor din proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale 22

3.7. Asigurarea gestionării serviciului pe criterii de competivitate și eficiență economică 22

3.8. Creșterea siguranței în funcționare a instalațiilor 22

3.9. Funcționarea în condiții de siguranță a persoanelor și serviciului 23

3.10. Asigurarea liberului acces la informațiile de interes public privind serviciul 23

3.11. Asigurarea calității 23

Capitolul 4. ANALIZA TIPURILOR DE GESTIUNI 24

4.1. Organizarea serviciului de iluminat public de către autoritatea locală în gestiune directă. Dimensionarea necesarului. 25

4.2. Delegarea gestiunii serviciului de iluminat public 26

4.2.1. Contract de concesiune de servicii 27

4.2.2. Contract de achiziție publică de servicii 28

4.3. Analiza comparativă - Stabilirea soluției optime de gestiune 29

Capitolul 5. ANALIZA SOLUȚIEI OPTIME DE DELEGARE A GESTIUNII SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC DIN COMUNA ȘIPOTE 31

5.1. Analiza tipurilor de contracte din punct de vedere al repartiției riscurilor 31
5.2. Analiza tipului de contract ce urmeaza sa fie incheiat: 31
Capitolul 6. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI 33

STUDIUL DE OPORTUNITATE ȘI FUNDAMENTARE

Privind sistemul de iluminat public din Comuna Șipote

SCURTĂ PREZENTARE- SITUAȚIA ACTUALĂ

Elaborarea unui astfel de studiu este o cerință legală ce derivă din art. 22 al Legii nr. 51/2006 privind serviciile comunitare de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare. Scopul unui astfel de studiu este acela de a fundamenta și stabili soluțiile optime de gestiune a serviciilor de utilități publice, gestiunea directă sau gestiunea delegată. **Primaria Comunei Șipote** va desfășura procesul de elaborare a documentației necesare în vederea delegării gestiunii serviciilor de utilitate publică prin raportare la legislația aplicabilă și practica existentă în domeniu.

În prezent, activitățile aferente serviciului de iluminat public sunt desfășurate de către servicii din cadrul **Primăriei Comunei Șipote**, atât prin mijloace proprii cât și prin intermediul unor contracte încheiate cu companii autorizate să presteze astfel de servicii. Din raționamente de ordin instituțional (rapiditate în adoptarea deciziilor) și de simplificare a fluxului operațional (comunicare eficientă, planificare rapidă a intervențiilor și alocarea resurselor necesare, stabilirea și monitorizarea unor indicatori de performanță a serviciului de iluminat public), **Primăria Comunei Șipote** intenționează să stabilească modalitatea de gestiune a serviciului de iluminat public, conform prevederilor legislației în vigoare, pe baza unei analize a alternativelor posibile.

Realizarea studiului de oportunitate și fundamentare privind modalitatea de gestiune a serviciului de iluminat public reprezintă o cerință obligatorie conform prevederilor legale. Acest studiu reprezintă baza pentru deciziile ulterioare ale Autorității contractante, iar calitatea sa are un impact direct asupra șanselor de realizare a unui proiect de succes.

Obiectivele pe care trebuie să le atingă serviciul public de iluminat public, indiferent de forma de gestiune sunt următoarele:

- îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației
- susținerea dezvoltării economico-sociale a localităților
- promovarea calității și eficienței serviciului
- dezvoltarea durabilă a serviciului
- gestionarea serviciului pe criterii de transparență, competivitate și eficiență
- promovarea programelor de dezvoltare și reabilitare a sistemului de iluminat public pe baza unui mecanism eficient de planificare mutianuală a investițiilor
- consultarea cu utilizatorii serviciului, în vederea stabilirii politicilor și strategiilor locale și regionale în domeniu
- adoptarea normelor locale referitoare la organizarea și funcționare serviciului precum și a procedurilor de delegare a gestiunii acestuia

Confrorm art. 22, alin. (3) din Legea 51/2006, *Modalitatea de gestiune a serviciilor de*

utilităţi publice se stabileşte prin hotărâri ale autorităţilor deliberative ale unităţilor administrativ-teritoriale, în baza unui studiu de oportunitate şi fundamentare, în funcţie de natura şi starea serviciului, de necesitatea asigurării celui mai bun raport preţ/calitate, de interesele actuale şi de perspectivă ale unităţilor administrativ-teritoriale, precum şi de mărimea şi complexitatea sistemelor de utilităţi publice.

Indiferent de modalitatea de gestiune adoptată, activitățile specifice serviciului de iluminat public se organizează și se desfășoară pe baza unui reglumanet al activităților și al unui caiet de sarcini, aprobate prin hotărârea **Consiliului Local al Comunei Șipote**.

Capitolul 1. DATE GENERALE

1.1. Date generale privind Comuna Şipote

Comuna Şipote se află în judeţul Iaşi şi este formată din satele: Şipote, Iazu Nou, Chişcăreni, Mitoc, Hălceni, Iazu Vechi. Comuna Şipote este localizată în partea de Nord a judeţului Iaşi, pe malurile râului Miletin, (care formează aici lacul Hălceni) şi al afluentului său Recea, în partea central- sudică a Câmpiei Moldovei, la limita cu judeţul Botoşani, la o distanţă rutieră de cca. 52 km de municipiul Iaşi. Comuna Şipote se învecinează cu următoarele teritorii comunale:

-la N cu comuna Răuseni, judeţul Botoşani,

- la E cu comuneleAndrieşeni şi Vlădeni,

-la S cu comunele Fântânele şi Gropniţa,

-la V comuna Plugari,

Este străbătută de şoseaua judeţeană DJ282, care o leagă spre sud de Gropniţa, Movileni,Horleşti, Rediu şi Iaşi şi spre nord în judeţul Botoşani. La Şipote, acest drum se intersectează cu şoseaua judeţeană DJ282B, care o leagă spre est de Andrieşeni şi Bivolari (unde se termină în DN24C) şi spre vest de Plugari şi mai departe în judeţul Botoşani de Prăjeni şi Flămânzi (unde se termină în DN28B).

1.2 Scopul studiului de oportunitate şi fundamentare

Studiul de oportunitate şi fundamentare are ca obiectiv stabilirea modalităţilor de gestiune a serviciului de iluminat public din **Comuna Şipote**, respectiv determinarea de organizare a activităţilor de exploatare, întreţinere şi reparaţii în sistemul de iluminat public, asigurarea iluminatului festiv, modernizarea şi extinderea reţelei de iluminat public, prin analiza elementelor tehnice, juridice şi financiare specifice.

Legea nr. 51/2006 defineşte serviciile comunitare de utilităţi publice ca totalitatea acţiunilor şi activităţilor reglementate prin care se asigură satisfacerea nevoilor de utilitate şi interes public general ale colectivităţilor locale. Din serviciile comunitare de utilităţi publice face parte şi serviciul de iluminat public al localităţilor.

În conformitate cu prevederile legale, serviciile comunitare de utilităţi publice sunt/vor fi înfiinţate, organizate şi furnizate/prestate la nivelul comunelor, oraşelor, municipiilor, judeţelor, municipiului Bucureşti şi, după caz, în condiţiile legii, la nivelul subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor, sub conducerea, coordonarea, controlul şi responsabilitatea autorităţilor administraţiei publice locale.

Serviciile de utilităţi publice fac obiectul unor obligaţii specifice de serviciu public în scopul asigurării unui nivel ridicat al calităţii siguranţei şi accesibilităţii, egalităţii de tratament, promovării accesului universal şi a drepturilor utilizatorilor şi au următoarele particularităţi:

a) au caracter economico-social;

b) răspund unor cerințe și necesități de interes și utilitate publică;

c) au caracter tehnico-edilitar;

d) au caracter permanent și regim de funcționare continuu;

e) regimul de funcționare poate avea caracteristici de monopol;

f) presupun existența unei infrastructuri tehnico-edilitare adecvate;

g) aria de acoperire are dimensiuni locale: comunale, orășenești, municipale sau județene;

h) sunt în responsabilitatea autorităților administrației publice locale;

i) sunt organizate pe principii economice și de eficiență în condiții care să le permită să își îndeplinească misiunile și obligațiile specifice de serviciu public;

j) modalitatea de gestiune este stabilită prin hotărâri ale autorităților deliberative ale administrației publice locale;

k) recuperarea costurilor de exploatare și de investiție se face prin prețuri și tarife sau taxe și, după caz, din alocații bugetare. Măsura poate implica elemente de natura ajutorului de stat, situație în care autoritățile administrației publice locale solicită avizul Consiliului Concurentei.

Potrivit articolului 1 din Legea nr. 230/2006, serviciul de iluminat public face parte din sfera serviciilor comunitare de utilități publice și cuprinde totalitatea acțiunilor și activităților de utilitate publică și de interes economic și social general desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale sub conducerea, coordonarea și responsabilitatea autorităților administrației publice locale, în scopul asigurării iluminatului public.

Serviciul de iluminat public al comunei cuprinde următoarele activități:

- asigurarea și întreținerea iluminatului stradal-rutier
- asigurarea și întreținerea iluminatului stradal-pietonal
- asigurarea și întreținerea iluminatului arhitectural
- asigurarea și întreținerea iluminatului ornamental
- asigurarea și întreținerea iluminatului festiv (iluminat ornamental, iluminat ornamental- festiv)

Întreținerea sistemului de iluminat public cuprinde întreținerea iluminatului căilor de circulație rutieră și pietonală.

Iluminatul arhitectural este iluminatul destinat punerii în evidenta a unor monumente de arta sau istorice ori a unor obiective de importanța publică sau culturala pentru comunitatea locala.

Iluminatul ornamental cuprinde iluminatul zonelor destinate parcurilor, spatiilor de agrement, pietelor, targurilor și altora asemenea.

Iluminatul festiv cuprinde realizarea iluminatului festiv pentru sărbătorile de iarnă cu materiale din stocul unității administrativ-teritoriale și cu ocazia sărbătorilor și/sau evenimentelor culturale, sportive, religioase etc, organizate sau sprijinite de comună. Cu ocazia acestor evenimente și sărbători va fi asigurat și personal operativ de intervenție.

Serviciul de iluminat public, care constituie subiectul oportunității de delegare a gestiunii are ca obiect de activitate instalațiile de iluminat existente în **Comuna Șipote**, precum și lucrările de îmbunătățire și extindere a acestuia, altele decât lucrările și proiectele de investiții realizate prin proiecte și fonduri atrase de **Comuna Șipote**.

Serviciul de iluminat care face obiectul acestui studiu de oportunitate și fundamentare cuprinde iluminatul stradal-rutier, iluminatul stradal-pietonal.

1.3. Legislație aplicabilă

1.3.1. Legi aplicabile

- Legea nr. 230 din 2006 a serviciului de iluminat public
- Legea nr. 51 din 2006 republicată în 2013 privind serviciile comunitare de utilități publice
- Legea nr. 98 din 2016 privind achizițiile publice
- Legea nr. 100 din 19 mai 2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii
- Legea nr.199 din 2000 privind utilizarea eficientă a energiei, cu modificările și completările ulterioare
- H.G. nr. 1146 din 2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru utilizarea în muncă de către lucrători a echipamentelor de muncă

1.3.2. Norme metodologice aplicabile

- Regulament cadru al serviciului de iluminat public aprobat prin Ordinul ANRSC nr. 86 din 2007
- Caiet de sarcini cadru al serviciului de iluminat public aprobat prin Ordinul ANRSC nr. 87 din 2007
- Ordinul președintelui A.N.R.E. nr. 96/2017 privind aprobarea Regulamentului de organizare a activității de mentenanță

1.3.3. Standarde și normative aplicabile

- Normativul privind metodele și elementele de calcul al siguranței în funcționare a instalațiilor energetice aprobat prin Decizia președintelui A.N.R.E. nr. 1424/21.10.2006
- SR EN 13201:2015 iluminat public - standard român privitor la Iluminat Public ce stabilește modalitățile de încadrare a sistemelor de iluminat aferente cailor de circulație in clase de iluminat, parametrii luminotehnici aferenți claselor de iluminat, regulile generale de realizare a sistemelor de iluminat, modul de efectuare a măsurărilor luminotehnice

  SR-EN 13201-1:2015 Iluminat public - Partea 1: Selectarea claselor de iluminat

  SR-EN 13201-2 :2016 Iluminat public - Partea 2: - Cerințe de performanta

  SR-EN 13201-3:2016 Iluminat public - Partea 3: - Calculul performantelor

  SR-EN 13201-4:2016 Iluminat public - Partea 4: - Metode de măsurare a performantelor fotometrice

  SR-EN 13201-5:2016 Iluminat public. Partea 5: - Indicatori de performanță energetică

Abrevieri

ANRE	Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei
ANRSC	Autoritatea Națională de Reglementare a serviciilor comunitare de utilități publice

1.4 Identificarea grupurilor de interes

Grupurile de interes relevante, în contextul gestiunii serviciului de iluminat public, sunt :

- **Beneficiarii serviciului de iluminat public** - cetățenii **Comunei Șipote**, agenți economici și instituții publice care își desfășoară activitatea pe raza comunei Șipote;
- **Primăria comunei Șipote** - autoritate locală cu responsabilitate în gestionarea serviciului de iluminat public, ce deține infrastructura specifică;
- **Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice (ANRSC),** ce deține următoarele atribuții: pregătirea pieței serviciilor publice de gospodărie comunală pentru intrarea pe piața comunitară, promovarea concurenței și a unei privatizări controlate pe piața serviciilor publice comunitare.
- **Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE),** care are calitatea de autoritate competentă ce reglmentează , printre altele, serviciul de iluminat public;
- **Garda Națională de Mediu;**
- **Direcția de Sănătate Publică Iași** ce deține responsabilitatea realizăii controlului privind respectarea condițiilor igienico sanitare prevăzute de reglementările legale în domeniul sănătății publice.
- **Operatorii de servicii de gestiune servicii de iluminat public.**

1.5 Analiza nevoilor grupului de interes

Beneficiarii serviciului de iluminat public din **Comuna Șipote** pot avea așteptări rezonabile privind satisfacerea unor cerințe și nevoi de utilitate publică, și anume:

- creșterea gradului de civilizație, a confortului și a calității vieții;
- cresterea gradului de securitate individuală și colectivă, precum și a gradului de siguranță a circulației rutiere și pietonale;
- punerea în valoare a elementelor arhitectonice și peisagistice ale localității, precum și marcarea evenimentelor festive;
- funcționarea și exploatarea în condiții de siguranță a infrastructurii aferente serviciului;
- o infrastructură modernă și stabilă, astfel încât întreruperile să fie cât mai rare;
- servicii de calitate, operatorul să dea dovadă de profesionalism și promptitudine în soluționarea avariilor;
- servicii care să asigure protecția mediului înconjurător, colectarea deșeurilor ce rezultă ca urmare a lucrărilor efectuate în conformitate cu normele legale în vigoare;
- asigurarea unui cost minim pentru serviciu și a unor parametri de calitate ridicați.

Primăria Comunei Șipote este interesată de:

- îmbunătăţirea condiţiilor de viaţă ale cetăţenilor prin promovarea calităţii şi eficienţei serviciului de iluminat public;
- creşterea calităţii vieţii cetăţenilor prin stimularea mecanismelor economiei de piaţă, realizarea unei infrastructuri edilitare moderne, atragerea investiţiilor profitabile pentru comunitatea locală;
- dezvoltarea durabilă a unor servicii care să asigure protecţia mediului înconjurător;
- organizarea serviciului de iluminat public astfel încât să satisfacă nevoile populaţiei, ale instituţiilor publice şi agentilor economici, cu costuri minime.

Instituţiile statului menţionate anterior sunt interesate de:

- îmbunătăţirea calităţii vieţii cetăţenilor prin menţinerea unui climat de igienă;
- protejarea mediului înconjurător; protecţia stării de sănătate a locuitorilor;
- prestarea serviciilor în condiţii de siguranţă pentru personalul angajat; prestarea unui serviciu de calitate pentru utilizatori;
- asigurarea îndeplinirii tuturor indicatorilor de performanţă impuşi prin contract.

Capitolul 2. SITUAȚIA ACTUALĂ A SISTEMULUI DE ILUMINAT PUBLIC DIN COMUNA ȘIPOTE

În înțelesul Legii 230 /2006 a serviciului de iluminat public Art. 2:

"(2) (...)sistemul de iluminat public este ansamblul format din puncte de aprindere, cutii de distribuție, cutii de trecere, linii electrice de joasă tensiune subterane sau aeriene, fundații, stâlpi, instalații de legare la pământ, console, corpuri de iluminat, accesorii, conductoare, izolatoare, cleme, armături, echipamente de comandă, automatizare și măsurare, utilizate pentru iluminatul public."

(3) În cazul sistemelor de iluminat public destinate exclusiv serviciului de iluminat public, părțile componente ale acestora sunt cele prevăzute la alin. (2) al aceleiași legi.

(4) În cazul în care serviciul de iluminat public se realizează utilizând elemente ale sistemului de distribuție a energiei electrice, sistemul de iluminat cuprinde elementele prevăzute la alin. (2), cu excepția elementelor care fac parte din sistemul de distribuție a energiei electrice astfel cum este definit prin prezenta lege."

Pentru sistemul de iluminat care se încadrează în prevederile art. 2 alin. (4) din Legea 230/2006, în conformitate cu prevederile art. 4 alin (2) al aceleași legi, **Comuna Șipote** are încheiat contractul cu nr 4909/22.06.2017, de folosință cu titlu gratuit asupra infrastructurii sistemului de distribuție a energiei electrice, cu S.C. Enel Energie Muntenia SA. Prin acest contract sunt reglementate toate aspectele cu privire la asigurarea condițiilor pentru prestarea serviciului de iluminat public în rețelele ce au infrastructura comună, cu respectarea echitabilă a drepturilor și obligațiilor tuturor părților implicate.

În prezent **Comuna Șipote** are în derulare contractul având ca obiect "Modernizarea sistemului de iluminat public prin creșterea eficienței energetice a corpurilor de iluminat și prin gestionarea inteligentă a energiei electrice în infrastructura de iluminat public din comuna Șipote, județul Iași".

Pentru aceasta investiție la data de 03.12.2020 a fost semnat contractul de finanțare nerambursabilă nr.33 intre Administrația Fondului Pentru Mediu si beneficiarul Comuna Șipote.

Acest proiect presupune modernizarea sistemului de iluminat public prin creșterea eficienței energetice a corpurilor de iluminat și prin gestionarea inteligentă a energiei electrice în infrastructura de iluminat public. Numărul de corpuri instalate prin proiect este de 693. Aceste corpuri vor beneficia de garantie proprie si nu vor face obiectul studiului.

2.1 Prezentarea infrastructurii deținute

În prezent iluminatul public din comuna se prezinta astfel:

- rețelele de iluminat sunt aeriene, construite pe stâlpi comuni cu rețelele de distribuție a energie electrice către consumatorii particulari;

- conductorul de nul aferent rețelei de iluminat este comun cu cel al rețelei de distribuție publică;
- stâlpii existenți sunt stâlpi de beton armat vibrați și centrifugați;
- corpurile de iluminat existente sunt preponderent cu surse de descărcare.

Sursele cu descărcare la înalta/joasa presiune în vapori de sodiu sau mercur existente au eficiență luminoasă foarte bună, produc însă o lumină monocromatică galbenă (indice de redare a culorilor Ra=20), ele sunt recomandate în iluminatul stradal. Durata de viață este ridicată cca. 28 500-33 000 ore de funcționare.

În cadrul surselor cu descărcare la înaltă/joasă presiune în vapori de sodiu au apărut surse cu flux mărit care la același consum au un flux luminos mai mare dar și un preț mai ridicat. Din considerente economice exista tendința sa se utilizeze surse de lumină ieftine și de cele mai multe ori se utilizează surse cu flux luminos și durată de viață scăzute.

În cadrul aparatelor de iluminat eficiența luminoasă a aparatului de iluminat este influențată de tipul aparatului, caracteristicile aparatului de iluminat, gradul de protecție (IP), starea de curățenie a dispersorului acestuia, tipul și starea (durata de utilizare) a sursei de lumină, fluxul luminos rezultat este mult diminuat față de fluxul luminos al unei surse noi iar efectul final este un nivel de iluminare scăzut la un consum energetic ridicat.

Consumul de energie electrică pentru iluminat este influențat și de driverul (balastul) utilizat pentru aprinderea surselor de lumina.

In conformitate cu Ordinul 245/2009 din 18.03.2009, al Comisiei de Reglementare pentru implementarea Directivei 2005/32/EC a Parlamentului European pană la 13.04.2012 eficiența energetică minimă pentru balasturile utilizate pentru sursele cu descărcare la înaltă presiune trebuie să aibă valoarea din tabelul de mai jos:

Putere (W)			Eficienta energetica minimă
	P	< 30W	$\eta > 65\%$
30W<	P	< 75W	$\eta > 75\%$
75W<	P	< 105W	$\eta > 80\%$
105W<	P	< 405W	$\eta > 85\%$
	P	> 405W	$\eta > 90\%$

Din 2017 eficienta energetică minimă pentru balasturile utilizate pentru sursele cu descărcare la înaltă presiune în vapor de sodiu trebuie să aibă valoarea din tabelul de mai jos:

Putere (W)			Eficienta energetica minima
	P	< 30W	$\eta > 78\%$
30W<	P	< 75W	$\eta > 85\%$
75 W<	P	< 105W	$\eta > 87\%$
105W<	P	< 405W	$\eta > 90\%$
	P	> 405W	$\eta > 92\%$

Se observa o creștere a eficientei energetice minime impuse echipamentelor utilizate la sursele cu descărcare la înalta presiune în vapori de sodiu. Conformarea la aceasta directiva ar

impune înlocuirea în totalitate a balasturilor utilizate.

O sursă de lumină care îndeplinește condițiile de eficiență energetică, cu o durată de viață ridicată și costuri reduse cu întreținerea și menținerea este folosită din ce în ce mai mult în construcția aparatelor de iluminat de ultimă generație este LED-ul.

Corpurile de iluminat cu LED-uri în comparație cu aparatele de iluminat cu surse cu descărcare la înaltă presiune, au:

- o eficienta luminoasa si energetica ridicata (minim 100 lm/W, inclusiv pierderile în partea optica si sursa);
- au un indice de redare a culorilor Ra >70;
- durata de viață nominala cuprinsă între 50 000 – 100 000 ore .

Corpurile de iluminat cu LED-uri pot fi realizate în funcție de necesități (locul de utilizare), la o temperatură de culoare de la 3000K la 6300 K, în timp ce sursele cu descărcare la înaltă presiune în vapori de sodiu, au o temperatura de culoare fixă (2000 K -2100 K).

Deprecierea parametrilor aparatelor de iluminat cu LED este mult mai scăzută decât a aparatelor de iluminat cu surse de sodiu.

Astfel degradarea fluxului luminos al aparatelor de iluminat cu LED ajunge la 86% după 60 000 ore de funcționare.

Pentru a asigura aceeași parametrii luminotehnici un aparat de iluminat cu LED are un consum de energie electrică mai redus decât a aparatelor cu surse de sodiu iar parametrii se păstrează un timp mai îndelungat.

Un alt avantaj major al corpurilor de iluminat cu LED față de sursele cu descărcare la înaltă presiune având posibilitatea controlării ușoare a fluxului luminos, fără stingerea lămpii, prin reglarea parametrilor sursei de alimentare (dimming) și respectiv posibilitatea aprinderii, reducerii fluxului sau stingerii selective, individual sau în grupuri organizate logic, a corpurilor de iluminat (tele-management) în funcție de locul de utilizare sau necesitați.

Astfel se poate comanda reducerea fluxului luminos între anumite ore cu trafic redus pe unele porțiuni de strada în timp ce în intersecții, treceri de pietoni sau zone de risc iluminatul funcționează la parametrii maximi, sau se poate comanda reducerea sau chiar stingerea completa a iluminatului în zone în care pe timpul nopții nu exista activitate.

Acest lucru conduce, prin modificarea tensiunii de alimentare, la reducerea puterii consumate și în final la reducerea consumului de energie electrică pentru iluminat.

Astfel soluția pe termen mediu in cazul viitoarelor modernizari este LED

Pentru gestionarea intr-o maniera moderna a sistemului de iluminat sunt necesare:

- înlocuirea corpurilor neeficiente din punct de vedere energetic

- gestionarea inteligenta a consumului de energie electrică prin reducerea intensității luminoase pentru perioada din noapte mai puțin circulată.
- distribuirea uniformă și eficientă a corpurilor de iluminat
- aplicarea unor soluții moderne
- identificarea de soluții, sisteme și echipamente în scopul îmbunătățirii calității iluminatului prin obținerea unor parametri luminotehnici ridicați și creșterii eficienței energetice prin reducerea consumului de energie și a costurilor operaționale de funcționare a sistemului de iluminat public

Clasele sistemelor de iluminat pentru diferite tipuri de cai de circulaţie

Caracteristicile cailor de circulatie	Clasa sistemului de iluminat corespunzator
Cai de circulatie destinate traficului cu viteza mare de deplasare, cu sensuri de circulatie separate, fara intersectii si cu controlul accesului (autostrazi, cai de circulatie expres). Intensitatea traficului si complexitatea configuratiei rutiere: Ridicate Medii Scazute	 **M1** **M2** **M3**
Cai de circulatie destinate traficului de mare viteza, cu doua sensuri de circulatie. Controlul traficului si separarea benzilor de circulatie: Scazute Ridicate	 **M1** **M2**
Cai de circulatie urbane cu trafic important, cai de circulatie radiale. Controlul traficului si separarea benzilor de circulatie: Scazute Ridicate	 **M2** **M3**
Cai de circulatie urbane cu trafic mai putin important si de acces în zonele rezidentiale. Controlul traficului si separarea benzilor de circulatie: Scazute Ridicate	 **M4** **M5**

Pentru a realiza un ambient luminos corespunzător, sistemele de iluminat destinate cailor de circulaţie, trebuie sa ia în consideraţie următorii factori:

- nivelul de luminanţa si uniformitatea distribuţiei luminanţei pe suprafaţa drumului;
- nivelul de iluminare al vecinătăţilor;

- limitarea orbirii de inconfort si incapacitate;
- ghidajul vizual.

Primii trei factori din enumerarea de mai sus pot fi controlaţi prin valori limita, date de clasele sistemelor de iluminat M1,….,M5, aceste valori fiind recomandate de C.I.E..
În tabelul 2 sunt prezentate valorile recomandate pentru cele cinci clase ale sistemului de iluminat.

Valorile mărimilor de referinţă (Lm , U0 , Ul , TI, SR)

Clasa sist. de iluminat	Domeniul de aplicare				
	Toate caile de circulaţie	Toate caile de circulaţie		Cai de circulaţie fără intersecţii	Cai de circulaţie cu trotuar neluminat
	Lm s cd/m2 t val. admisa	U0 val. min.	TI% val. max.	Ul val. min.	SR* val. min.
M1	2	0,4	10	0,7	0,5
M2	1,5	0,4	10	0,7	0,5
M3	1	0,4	10	0,5	0,5
M4	0,75	0,4	15	-	-
M5	0,5	0,4	15	-	-

Precizări asupra nivelului de iluminare:

Pentru anumite zone destinate circulaţiei rutiere cum ar fi intersecţii cu alte cai de circulaţie sau cai ferate, pieţe, pasaje, sensuri giratorii nesemanlizate si zone destinate circulaţiei pietonale, unde viteza de deplasare a observatorului este relativ mica în comparaţie cu cea din circulaţie rutiera, care sta la baza calculului sistemelor de iluminat este ***iluminarea.***

Zonele periculoase sunt zonele în care traficul rutier este îngreunat de prezenta unui număr mare de autovehicule, pietoni, biciclişti si alţi participanţi la trafic, sau zone în care caile de circulaţie se îngustează datorita reducerii numărului de benzi de circulaţie. În aceste zone, posibilitatea de apariţie a coliziunilor între autovehicule sau între autovehicule si ceilalţi participanţi la trafic, este mare.

În funcţie de tipul zonei periculoase, C.I.E. recomanda sase clase ale sistemelor de iluminat **C0,….,C5**

Pentru o zona periculoasa importanta, clasa sistemului de iluminat **C (i-1)** este superioara (din punct de vedere al cerinţelor luminotehnice impuse) clasei sistemului de iluminat al celui mai important drum ce se intersectează si căreia îi corespunde clasa sistemului de iluminat **M i.**

Clasele sistemelor de iluminat pentru diferite tipuri de zone

Tipul zonei periculoase	Clasa sistemului de iluminat corespunzator
Intersectii de doua sau mai multe cai de circulatie, rampe, zone în care se face reducerea numarului de benzi de circulatie	**C (i – 1) =Mi**
Intersectii cu cai ferate sau cu linii de tramvai: - simple - complexe	 **Ci = Mi** **C (i-1) = Mi**
Sensuri giratorii fara semnalizare rutiera: - compexe sau mari - de complexitate medie - simple sau mici	 **C1** **C2** **C3**
Zone aglomerate (în care traficul se desfasoara greu): - complexe sau mari - de complexitate medie - simple sau mici	 **C1** **C2** **C3**

Condiţiile luminotehnice impuse de clasele sistemelor de iluminat C0,….,C5, sunt prezentate în tabelul de mai jos

Condiţii luminotehnice impuse de clasele sistemelor de iluminat C

Clasa sistemului de iluminat	Em slxt val. admisa	U0 (E) val. minima
C0	**50,0**	**0,4**
C1	**30,0**	**0,4**
C2	**20,0**	**0,4**
C3	**15,0**	**0,4**
C4	**10,0**	**0,4**
C5	**7,5**	**0,4**

ZONE PENTRU PIETONI

Necesităţile vizuale ale pietonilor diferă mult de cele ale conducătorilor auto, deoarece viteza de deplasare este mai mica, timpul de adaptare vizuala este mai mare si obiectele aflate în apropiere sunt mai importante decât cele aflate la distanta.

Realizarea unui ambient luminos corespunzător, are ca urmare descurajarea crimei asupra persoanelor si proprietarilor, mărind securitatea zonei si a vecinătăţilor acesteia. Acest lucru este

posibil prin alegerea unei clase a sistemului de iluminat corespunzătoare, conform tabelului de mai jos

Tabelul 5.
Clasele sistemelor de iluminat pentru diferite tipuri de cai de circulatie
destinate pietonilor si biciclistilor

Caracteristicile cailor de circulaţie pentru pietoni sau bicicliști	**Clasa sistemului de iluminat corespunzător**
- foarte importante	***P1***
- greu de utilizat de pietoni sau bicicliști pe timpul nopţii	**P2**
- moderat utilizate de pietoni sau bicicliști pe timpul nopţii	**P3**
- rar utilizate de pietoni sau bicicliști pe timpul nopţii, în zone rezidenţiale	**P4**
- rar utilizate de pietoni sau bicicliști pe timpul nopţii în zone rezidenţiale, importante arhitectural	**P5**
- foarte rar utilizate de pietoni sau bicicliști pe timpul nopţii în zone rezidenţiale, importante arhitectural	**P6**
- unde exista numai ghidaj vizual provenit de la C.I.L. existente	**P7**

Valorile iluminărilor recomandate de Comisia Internaţionala de Iluminat pentru clasele **P1,...., P7** sunt date în tabelul de mai jos

Valorile nivelurilor de iluminare pentru clasele sistemului de iluminat (P)

Clasa sistemului de iluminat	*Em* **slxt val. admisa**	**Emin slxt val. minima**
P1	**20,0**	**7,5**
P2	**10,0**	**3,0**
P3	**7,5**	**1,5**
P4	**5,0**	**1,0**
P5	**3,0**	**0,6**
P6	**1,5**	**0,2**

P7	fără valoare impusa	fără valoare impusa

Concluzia importantă care se desprinde din studiul surselor de iluminat este că, din punct de vedere al eficienţei luminoase si a considerentelor economice, in viitor se impune folosirea lămpilor economice sau a lampilor cu LED. Recomandarea este sa fie lampi cu LED, avind in vedere tendinta de scadere a preturilor la aceste produse si eficienta ridicata a acestora.

Din studiul corpurilor de iluminat exterioare stradale, ambientale sau ornamentale se impune utilizarea celor cu grade ridicate de protecţie la pătrunderea prafului şi a umidităţii, cu grad ridicat de rezistenţă la şocuri şi vibraţii, compensate din punct de vedere electric, protejate cu siguranţe fuzibile şi deconectare de la tensiune în caz de deschidere (voită sau accidentală). De asemenea corpurile cu reflector continuu geometric şi dispersor antistrălucire aduc un avantaj atât luminotehnic cât şi estetic.

Până în anii 1990, mărimea de referinţă pentru analiza sistemelor de iluminat era iluminarea. Studiile de specialitate precizează că nivelul de iluminare poate constitui o mărime de bază corectă numai în aprecierea sistemului de iluminat exterior in care elementul în mişcare este omul. Această limitare de domeniu se explică prin faptul că iluminarea caracterizează modul în care o sursă de lumină "vede" o anumită suprafaţă, fără a ţine cont de elementul subiectiv ce îl constituie percepţia vizuală a unei suprafeţe luminate.

Această mărime ia în considerare modul în care conducătorul unui vehicul percepe razele de lumină reflectate de suprafaţa unui drum, în funcţie de caracteristicile sursei de lumină şi de îmbrăcămintea drumului. Luminanţa evaluează modul în care ochiul uman, din poziţia de conducător de autovehicul vede o suprafaţă de referinţă plasată la o distanţă cuprinsă între 60-160m.

O altă anomalie în analiza sistemelor de iluminat de până în anii 1990 era că se aveau în vedere doar aspectele cantitative ale sistemelor de iluminat, cele calitative rămânând în plan secundar.

Pentru modernizarea efectivă a sistemelor de iluminat, trebuie să fie luate în calcul şi distribuţia luminanţelor în planul orizontului util şi în câmpul vizual precum şi ghidajul vizual (pentru sistemele de iluminat rutier) cât şi cele legate de culoarea luminii (redarea culorii şi culoarea aparentă) mai ales pentru iluminatul decorativ (ornamental şi arhitectural).

In ceea ce priveşte distribuţia luminanţelor, pentru evitarea orbirii psihologice este necesară realizarea unei uniformităţi în limite diferite şi anume uniformitatea generală (pe planul drumului) trebuie să fie de cel puţin 0,4 iar uniformitatea longitudinală (măsurată în lungul axului unui culoar) să fie de cel puţin 0,5.

Pentru evitarea orbirii directe fiziologice provocate de sursele de lumină, se vor folosi corpuri de iluminat cu unghi de protecţie mare, astfel încât la unghiuri de privire normale, sursa să nu fie văzută.

Din cele prezentate, se observa ca in comune si orasele mici, deci si in comuna Sipote, Sistemul de iluminat public si Sistemul de distributie a energiei electrice, coexista, existind interferente intre ele. Din acest motiv, Autoritatea Nationala de Reglementare in Domeniul

Energiei (ANRE) si Autoritatea Nationala De Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilitati Publice (ANRSC), au emis Ordinul comun nr. 93/2007, pentru aprobarea Contractului-cadru privind folosirea infrastructurii Sistemului de distributie a energiei electrice, pentru realizarea Serviciului de iluminat public. Acest ordin prevede preluarea in mod gratuit de la distribuitorul de energie electrica, de catre autoritatile publice locale, a elementelor care constituie Sistemul de iluminat public, si utilizarea in mod gratuit, a elementelor Sistemului de distributie a energiei electrice a elementelor comune. Ordinul prevede ca punctele de delimitare intre cele doua sisteme sunt clemele si implicit contactele electrice, la care se racordeaza coloanele de alimentare a corpurilor de iluminat public, in reteaua aeriana.

In concluzie, Sistemul de iluminat public din comuna Sărata, prin grija autoritatilor locale, este in curs de modernizare si se impune ca in anii ce urmeaza, sa se mai faca anumite investitii.

1. Finalizarea inlocuirii corpurilor de iluminat, cu corpuri de iluminat cu lampi LED.
2. Imbunatatirea nivelului de luminozitate longitudinala prin monarea de corpuri de iluminat pe fiecare stalp existent
3. Scoaterea blocurilor de masura si a punctelor de aprindere din cutiile de distributie a distribuitorului de energie electrica, in cutii de distributie apartinind primariei.

Capitolul 3. ASPECTE PRIVIND CONDIȚIILE DE EXPLOATARE A SISTEMULUI DE ILUMINAT PUBLIC DIN COMUNA ȘIPOTE

În conformitate cu prevederile legislației în vigoare, pentru funcționarea serviciului de iluminat public în condiții de eficiență și calitate, prin exploatarea sistemului de iluminat operatorul serviciului de iluminat public va avea următoarele obligații:

3.1. Respectarea principiului responsabilității și legalității

A.N.R.S.C. și A.N.R.E. sunt autoritățile de reglementare competente pentru serviciul de iluminat public.

Operatorul serviciului de iluminat public va avea obligația de a deține atât licență ANRSC cât și atestat ANRE, pentru a presta activitățile pentru exploatarea sistemului de iluminat public. Prestarea serviciului se va face în condițiile legalității depline și al asumării răspunderii față de toate actele sau faptele ce decurg sau au legătură din activitatea respectivă.

Operatorul va avea obligația să dețină în termen de valabilitate, toate avizele, acordurile și/sau autorizațiile față de care se apreciază legalitatea desfășurării activităților specifice serviciului.

3.2. Asigurarea continuității cantitativ și calitativ a serviciului

Operatorul va asigura realizarea indicatorilor de performanță și calitate, la nivelurile stabilite de autoritatea administrației publice locale în Regulamentul serviciului și Caietul de sarcini al serviciului de iluminat public de pe raza administrativ-teritorială a **Comunei Șipote**.

3.3. Asigurarea sănătății publice și a calității vieții

Se va urmări satisfacerea unor cerințe și nevoi de utilitate publică ale comunității locale precum:

- ridicarea gradului de civilizație, a confortului și calității vieții;
- creșterea gradului de securitate individuală și colectivă în cadrul comunității locale;
- creșterea gradului de siguranță a circulației rutiere și pietonale.

3.4. Asigurarea adaptabilității la cerințele consumatorilor

Prestarea serviciului se va realiza în condiții de flexibilitate și adaptabilitate la cerințele concrete ale comunităților locale.

Vor fi asigurate activitățile de exploatare, întreținere și reparații în sistemul de iluminat public precum și verificarea/repararea, montarea și demontarea instalațiilor pentru iluminatul festiv.

3.5. Asigurarea accesibilității egale la serviciul de iluminat public

Operatorul serviciului de iluminat public va avea obligația de a asigura egalitatea de tratament și accesul nediscriminatoriu al tuturor membrilor comunității locale la serviciul de iluminat public.

Operatorul va urmări ca organizarea, exploatarea și gestionarea serviciului să se realizeze în condițiile asigurării protecției economice, juridice și sociale a utilizatorilor, în conformitate cu prevederile legislației specifice în vigoare.

3.6. Asigurarea administrării eficiente a bunurilor din proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale

Operatorul va avea obligația de a lua toate măsurile necesare pentru administrarea în condiții de eficiență a bunurilor din proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale.

Operatorul va avea obligația de a menține în funcțiune capacitățile de la data preluării în exploatare, cu excepția cazurilor în care, realizarea serviciului în condiții de eficiență tehnico-economică și adaptabilitate la cerințele utilizatorilor, necesită extinderea sau restrângerea acestora.

3.7. Asigurarea gestionării serviciului pe criterii de competivitate și eficiență economică

Operatorul va urmări realizarea unui raport calitate-cost cât mai bun pentru serviciul prestat, în conformitate cu dispozițiile Legii serviciului de iluminat public nr. 230/2006, scop în care se vor pune în aplicare:

- metode performante de management, care să conducă la reducerea costurilor de operare
- organizarea activității de mentenanță în condiții de eficiență, în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui A.N.R.E. nr. 96/2017 privind aprobarea Regulamentului de organizare a activității de mentenanță;
- monitorizarea consumurilor și organizarea gestiunii energiei electrice, în conformitate cu prevederile Legii nr.199/2000 privind utilizarea eficientă a energiei, cu modificările și completările ulterioare.
- promovarea de soluții tehnice si tehnologii performante, cu cheltuieli minime.

3.8. Creșterea siguranței în funcționare a instalațiilor

Operatorul va adopta toate măsurile necesare în vederea asigurării siguranței în funcționare a instalațiilor, în conformitate cu prevederile Regulamentului serviciului de iluminat public aprobat prin hotărâre de **Consiliu Local al Comunei Șipote** și al normativelor specifice în vigoare.

Pentru calculul siguranței în funcționare a instalațiilor se vor aplica prevederile

„Normativului privind metodele și elementele de calcul al siguranței în funcționare a instalațiilor energetice" aprobat prin Decizia președintelui A.N.R.E. nr. 1424/ 21.10.2006.

3.9. Funcționarea în condiții de siguranță a persoanelor și serviciului

Operatorul se va asigura că dispune de personal calificat și autorizat, iar organizarea internă de personal permite îndeplinirea în condiții de siguranță a activităților specifice serviciului.

Se vor respecta prevederile legale în vigoare referitoare la cerințele minime de securitate și sănătate în muncă, aplicabile instalațiilor și echipamentelor electrice, în principal H.G. nr. 1146/2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru utilizarea în muncă de către lucrători a echipamentelor de muncă.

3.10. Asigurarea liberului acces la informațiile de interes public privind serviciul

Operatorul are obligația de a pune la dispoziție celor interesați toate informațiile de interes public privind serviciul prestat.

Operatorul va menține în funcțiune un sistem prin care poate primi și/sau oferi date, informații și consultanță privind orice situație care afectează siguranța, disponibilitatea și/sau continuitatea prestării serviciului, respectiv dispecerat funcțional 24h/24h.

3.11. Asigurarea calității

Se recomandă implementarea sistemului de management al calității conform SR EN ISO 9001:2001, a sistemului de management al mediului conform SR EN ISO 14001:2005 și a sistemului de management al sănătății și securității ocupaționale.

Operatorul trebuie să asigure respectarea prevederilor stabilite prin standardele europene SR-EN 13201:2015, standard privind iluminatul căilor de circulație.

Capitolul 4. ANALIZA TIPURILOR DE GESTIUNI

Gestiunea serviciului de iluminat public, respectiv exploatarea şi funcţionarea infrastructurii aferente, se organizează astfel încât să asigure respectarea indicatorilor de performanţă, a nivelurilor de iluminare şi luminanţă prevăzute de normativele specifice domeniului şi ţinând seama de următoarele:

- mărimea, gradul de dezvoltare şi particularităţile economico-sociale ale localităţilor;
- starea sistemului de iluminat public existent;
- posibilităţile locale de finanţare a exploatării, întreţinerii şi dezvoltării serviciului şi a infrastructurii tehnico-edilitare aferente.

Autorităţile administraţiei publice locale, în calitate de reprezentante ale comunităţilor locale şi de semnatare ale contractelor de delegare a gestiunii, sunt responsabile de asigurarea serviciului de iluminat public, de respectarea regulamentului serviciului şi a prevederilor legislaţiei specifice.

În conformitate cu prevederile Capitolului III: Organizarea şi funcţionarea serviciilor publice, Secţiunea 1: "Gestiunea serviciilor de utilităţi publice", art. 22 din Legea 51/2006 a serviciilor comunitare de utilităţi publice, cu modificările şi completările ulterioare:

"(1) Autorităţile administraţiei publice locale sunt libere să hotărască asupra modalităţii de gestiune a serviciilor de utilităţi publice aflate sub responsabilitatea lor. Autorităţile administraţiei publice au posibilitatea de a gestiona în mod direct serviciile de utilităţi publice în baza unei hotărâri de dare în administrare sau de a încredinţa gestiunea acestora, respectiv toate ori numai o parte din competenţele şi responsabilităţile proprii privind furnizarea/prestarea unui serviciu de utilităţi publice ori a uneia sau mai multor activităţi din sfera respectivului serviciu de utilităţi publice, în baza unui contract de delegare a gestiunii"

"(1^1) Încredinţarea gestiunii unui serviciu de utilităţi publice ori a uneia sau mai multor activităţi din sfera respectivului serviciu de utilităţi publice către operator implică încredinţarea prestării/furnizării propriu-zise a serviciului/activităţii, precum şi punerea la dispoziţie a bunurilor ce compun sistemul de utilităţi publice aferent serviciului/activităţii."

"(3) Modalitatea de gestiune a serviciilor de utilităţi publice se stabileşte prin hotărâri ale autorităţilor deliberative ale unităţilor administrativ-teritoriale, în baza unui studiu de oportunitate şi fundamentare, în funcţie de natura şi starea serviciului, de necesitatea asigurării celui mai bun raport preţ/calitate, de interesele actuale şi de perspectivă ale unităţilor administrativ-teritoriale, precum şi de mărimea şi complexitatea sistemelor de utilităţi public"

Gestiunea serviciilor de utilităţi publice se organizează şi se realizează în următoarele modalităţi:

a) gestiune directă;

b) gestiune delegată.

Indiferent de modalitatea de gestiune adoptată (gestiune directă sau delegată), activităţile specifice componente ale serviciului de iluminat public sunt organizate şi se desfăşoară pe baza Regulamentului serviciului şi a Caietului de sarcini, aprobate prin hotărâre a consiliului local,

elaborate în conformitate cu regulamentul cadru, respectiv cu caietul de sarcini cadru, elaborate de A.N.R.S.C.

Pentru a opera în condiții de legalitate orice operator al serviciului de iluminat public are obligația de a deține:

- atestat eliberat de Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE) cel puțin de tip B pentru "proiectare si executare de instalații electrice exterioare/interioare pentru incinte/construcții civile și industriale, branșamente aeriene și subterane, la tensiunea nominală de 0,4 kV "
- licența de operare eliberată de Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice

Atât în cazul unei hotărâri de dare în administrare a serviciului cât și în cazul atribuirii contractului de delegare a serviciului de iluminat public unui operator, în conformitate cu art.53 din "Regulamentul privind acordarea licențelor în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice" operatorul va solicita la A.N.R.S.C. în termen de maxim 90 de zile de la emiterea hotărârii de dare în administrare ori de la semnarea contractului de delegare a serviciului/activității, licența de operare.

În continuare vor fi analizate pe rând cele două opțiuni de gestiune a serviciului de iluminat public din **Comuna Șipote**.

4.1. Organizarea serviciului de iluminat public de către autoritatea locală în gestiune directă. Dimensionarea necesarului.

Potrivit art. 28 al Legii 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice "(2) Gestiunea directă se realizează prin intermediul unor operatori de drept public sau privat, astfel cum sunt definiți la art. 2 lit. g), respectiv lit. h), fără aplicarea prevederilor Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale și Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, care pot fi:

a) servicii publice de interes local sau județean, specializate, cu personalitate juridică, înființate și organizate în subordinea consiliilor locale sau consiliilor județene, după caz, prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale respective;

b) societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social integral al unităților administrativ-teritoriale, înființate de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale respective."

Atribuirea directă a contractului de delegare a gestiunii, se face cu respectarea următoarelor condiții cumulative ce trebuie îndeplinite atât la data atribuirii contractului de delegare a gestiunii, cât și pe toată durata acestui contract:

a) unitatea administrativ-teritorială, în calitate de acționar/asociat unic al operatorului, exercită un control direct și o influență dominantă asupra deciziilor strategice și/sau semnificative ale operatorului regional/operatorului în legătură cu serviciul furnizat/prestat, similar celui pe care îl exercită asupra structurilor proprii în cazul gestiunii directe;

b) operatorul desfăşoară exclusiv activităţi din sfera furnizării/prestării serviciilor de utilităţi publice destinate satisfacerii nevoilor de interes public general ale utilizatorilor de pe raza de competentă a unităţii administrativ-teritoriale care i-a încredinţat gestiunea serviciului;

c) capitalul operatorului este deţinut în totalitate de unitatea administrativ-teritorială; participarea capitalului privat la capitalul social al operatorului regional/operatorului este exclusă.

În cazul gestiunii directe a serviciului de iluminat public autoritatea publică locală emite o hotărâre de dare în administrare a infrastructurii tehnico-edilitare.

Legea nr. 230/2006 menţionează faptul că în cadrul acestei modalităţi de gestiune autoritatea publică locală emite doar un mandat de administrare către operatori specializaţi şi acreditaţi a serviciului, astfel încât atribuţiile privitoare la finanţare, coordonare, administrare, exploatare şi mentenanţă revin acesteia.

Opţiunea manifestată de către autoritatea publică locală pentru gestiunea directă poate fi argumentată doar atunci când din evaluarea dimensiunii sistemului, a gradului de dezvoltare al acestuia, a particularităţilor economico-sociale ale localităţii şi implicit a posibilităţii autorităţii de finanţare ar rezulta un raport care să respecte în integralitate principiile de funcţionare ale serviciului stabilite prin art. 9 şi 10 din Regulamentul cadru din 20 martie 2007 al serviciului de iluminat public, Anexă a Ordinului nr. 86/2007 emis de A.N.R.S.C.

Organizarea serviciului presupune înfiinţarea, finanţarea întreţinerii, modernizării şi extinderii sistemului de iluminat public, realizarea iluminatului festiv, angajarea de personal calificat, dotarea cu echipamente şi utilaje, coordonarea, asigurarea funcţionării acestui serviciu, înfiinţarea unui centru de informaţii pentru public, obţinerea atestatului ANRE precum şi licenţa de operare ANRSC.

Autorizarea electricienilor se realizează de către Autoritatea de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE) în conformitate cu Regulamentul de autorizare.

4.2. Delegarea gestiunii serviciului de iluminat public

Activitatea operatorilor care pot prelua gestiunea serviciului de iluminat public este reglementată de Legea nr.51/2006 a serviciilor comunitare de utilităţi publice.

În sensul legii, prin operator de servicii de utilităţi publice, se înţelege "persoana juridică de drept public sau de drept privat cu capital public, privat sau mixt, înregistrată în România, într-un stat membru al Uniunii Europene ori în alt stat, care asigură nemijlocit furnizarea/prestarea, în condiţiile reglementărilor în vigoare, a unui serviciu de utilităţi publice sau a uneia sau mai multor activităţi din sfera serviciilor de utilităţi publice".

Potrivit art. 2 lit. (e)" Delegarea gestiunii unui serviciu/unei activităţi de utilităţi publice implică operarea propriu-zisă a serviciului/activităţii, punerea la dispoziţie a sistemului de utilităţi publice aferent serviciului/activităţii delegat/delegate, precum şi dreptul şi obligaţia operatorului de a administra şi exploata sistemul de utilităţi publice respectiv."

Prevederile contractului prin care se realizează delegarea sunt stabilite de către Legea nr. 51/2006, iar cuprinsul său în ceea ce priveşte drepturile şi obligaţiile părţilor trebuie să se supună

principiilor care derivă din Legea nr. 230/2006 privind iluminatul public, precum și din Regulamentul-cadru aprobat ca anexă la Ordinul nr. 86/2007 al ANRSC.

Avantajele delegării serviciului de iluminat public prin delegarea serviciului:

- obținerea unui raport optim preț - calitate, rezultat din promovarea concurenței între operatorii economici în cadrul participării la procedura de achiziții;
- utilizarea resurselor în condiții de eficiență, economicitate si eficacitate;
- structura și nivelul articolelor de deviz pentru serviciile prestate vor reflecta costul efectiv al activității;
- costurile aferente lucrărilor de modernizare vor fi suportate de către operator, urmând ca autoritatea publica locală să stabilească condițiile de plată, termenul de prestare a serviciilor, prin caietul de sarcini de delegare a serviciului, respectiv prin contractul de delegare.

Operatorul căruia i se deleagă gestiunea trebuie să facă dovada deținerii atestatului cât și licența A.N.R.S.C. de asemenea dovada deținerii tuturor dotărilor tehnico-materiale, utilajelor, echipamente și personal calificat pentru a presta activitățile pentru exploatarea sistemului de iluminat public în condiții de legalitate.

Serviciile de menținere-întreținere se vor realiza atât la inițiativa operatorului care își asumă prin contract respectarea indicatorilor de performanță aprobați de autoritățile locale dar și urmare a sesizărilor transmise de către reprezentanții autorității locale sau de către cetățeni.

În cazul delegării serviciului, autoritatea publică va deconta operatorului lunar activitățile pe care le desfășoară în rețele (intervenții cu caracter neplanificat-avarii, revizii tehnice, reparații curente, iluminat festiv), în baza situațiilor de lucrări, numai după efectuarea recepțiilor cantitative și calitative în urma verificărilor din teren.

De asemenea, autoritatea publică va stabili modalitățile de decontare a activităților de modernizare și extindere a rețelelor de iluminat public în caietul de sarcini de delegare a gestiunii.

Potrivit art. 29 din Legea 51/2006, alineatul (8) Contractul de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice poate fi:

- contract de concesiune de servicii;

- contract de achiziție publică de servicii.

4.2.1. Contract de concesiune de servicii

Atribuirea unei concesiuni de lucrări sau de servicii implică întotdeauna transferul către concesionar a unei părți semnificative a riscului de operare de natură economică, în legătură cu exploatarea lucrărilor și/sau a serviciilor respective.

Se consideră că o parte semnificativă a riscului de operare a fost transferată atunci când pierderea potențială estimată suportată de concesionar nu este una neglijabilă.

Riscul de operare este riscul care îndeplinește, în mod cumulativ, următoarele condiții:

- este generat de evenimente care nu se află sub controlul părților la contractul de concesiune;

- implică expunerea la fluctuațiile pieței;

- ca efect al asumării riscului de operare, concesionarului nu i se garantează, în condiții normale de exploatare, recuperarea costurilor investițiilor efectuate şi a costurilor în legătură cu exploatarea lucrărilor sau a serviciilor.

4.2.2. Contract de achiziție publică de servicii

În conformitate cu art. 3 alin. (1) lit. i) din Legea 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările şi completările ulterioare (denumită, în continuare, Legea nr. 98/2016), contractul de achiziție publică este contractul cu titlu oneros, asimilat, potrivit legii, actului administrativ, încheiat în scris între unul sau mai mulți operatori economici şi una ori mai multe autorități contractante, care are ca obiect execuția de lucrări, furnizarea de produse sau prestarea de servicii.

4.3. Analiza comparativă - Stabilirea soluției optime de gestiune

În tabelul următor sunt prezentate succint avantajele și dezavantajele fiecărui tip de gestiune.

	GESTIUNE DIRECTĂ	GESTIUNEA DELEGATĂ
Avantaje	• Administrația publica deține controlul, intervenția directă și imediată asupra sistemului de iluminat public; • Se va asigura garantarea continuității și permanenței în funcționare a sistemului de iluminat public și organizarea serviciului prin proceduri operaționale proprii pentru desfășurarea și controlul activității în conformitate cu prevederile Ordinul nr. 946/2005, pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial, cuprinzând standardele de control intern/managerial la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control intern/managerial	• Obținerea unui raport optim preț –calitate, rezultat din promovarea concurenței între operatorii economici în cadrul participării la procedura de achiziții • Parametrii serviciilor vor fi clar definiți în contract, cu mecanisme care impun ca o parte a riscurilor să treacă la operator. • Autoritatea administrației publice locale va avea rolul de monitorizare și control privind modul de respectare de către operator a indicatorilor de performanță stabiliți prin contractul de delegare a gestiunii, modul de respectarea a Caietului de sarcini respectiv a Regulamentului serviciului de iluminat public din **Comuna Șipote**. Autoritatea publică va avea drept de control final asupra derulării serviciului, având posibilitatea de a întrerupe delegarea de gestiune în cazul in care operatorul are o activitate defectuoasă care persistă, prin clauze de penalizare și de reziliere a contractului • Se elimină costurile privind înființarea serviciului de către autoritatea publică, aceste costuri fiind transferate operatorului delegat • Riscul financiar este preluat într-o oarecare măsură de operator, eliberând autoritatea publica locală de un efort financiar semnificativ • Selecția unui operator cu experiența și resurse reduce riscul unor blocaje sau erori de ordin tehnic

	GESTIUNE DIRECTĂ	GESTIUNEA DELEGATĂ
Dezavantaje	• Costuri mari de înființare a serviciului (dotări tehnico-materiale obligatorii, utilaje specifice, mijloace de transport și intervenție, personal, autorizare personal • Timpul necesar mobilizării (angajarea de personal, crearea și punerea în practică a procedurilor de lucru, perioada de instruire) va fi mult mai mare • Costuri de licențiere ANRE si ANRSC • Creșterea numărului de personal din aparatul propriu al administrației locale • Nu se pot realiza lucrări de reparații la rețelele electrice subterane, înlocuiri de stâlpi, consolidare fundații stâlpi etc. decât prin organizarea de proceduri de achiziții care presupun un timp mare de intervenție până la remedierea avariilor, investițiile în achiziționarea de utilaje	• Delegarea pe termen lung a serviciului poate crea dificultăți de ieșire din contract în cazul unei performante slabe a serviciilor furnizate de operator

Dacă în cazul gestiunii directe autoritatea administrativă este responsabilă și controlează în integralitate de modul de îndeplinire a obligațiilor ce decurg din legislația privind serviciile de utilități publice, în cazul gestiunii delegate legea îi permite acesteia să împartă sarcinile cu un operator privat, acordând totodată posibilitatea ca prin contractul de delegare sa fie impuse exigente specifice, în acord cu nevoile și situația concretă de la nivelul comunității locale.

Numărul mare de avantaje ale gestiunii delegate, precum si numarul mare de dezavantaje a gestiunii directe, așa cum a rezultat din analiza comparativă de mai sus, ***recomandă adoptarea soluției de gestionare delegata a serviciului de iluminat public.***

Capitolul 5. ANALIZA SOLUȚIEI OPTIME DE DELEGARE A GESTIUNII SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC DIN COMUNA ȘIPOTE

5.1. Analiza tipurilor de contracte din punct de vedere al repartiției riscurilor

Dreptul de a exploata lucrările sau serviciile reprezintă principala caracteristică a contractului de concesiune și implică mereu transferul către concesionar a unui risc de operare de natură economică, chiar dacă o parte a riscului revine în continuare autorității.

Riscul transferat concesionarului implică o expunere reală la situațiile neprevăzute care pot apărea pe piață și, totodată, riscul trebuie să fie semnificativ.

Riscul de operare ar trebui să reiasă din factori care nu depind de părți. Riscurile de tipul celor legate de gestionarea inadecvată, de nerespectarea contractelor de către operatorul economic sau de o situație de forță majoră nu sunt hotărâtoare în vederea clasificării drept concesiune, întrucât riscurile respective sunt inerente fiecărui contract, fie că este vorba de un contract de achiziții publice sau de o concesiune.

Comuna Șipote trebuie să se asigure că prin contractul de delegare nu se transmite operatorului și posibilitatea de a se auto reglementa.

Evitarea sau cel puțin reducerea riscurilor concurențiale generate de cumularea funcției de reglementare cu funcția de operare presupune faptul că autoritatea publică locală în cazul delegării, își va păstra prerogativele de reglementare, în timp ce funcția de operare este transferată către operatorul declarat câștigător în urma procedurii de delegare.

Conform Legii 51/2016: (9) În cazul serviciilor de utilități publice, astfel cum sunt definite la art. 1 alin. (2), procedura de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii se stabilește, după caz, în baza prevederilor Legii nr. 98/2016, Legii nr. 99/2016 și Legii nr. 100/2016.

Având în vedere recomandările din Raportul asupra investigației pe piața serviciilor de iluminat elaborat de Consiliul Concurentei și anume „Cu privire la durata contractuală, analizând cadrul legal incident, apreciem că orice contract de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public ar trebui limitat la o durată de maxim 5 ani", vom lua in considerare că delegarea serviciului de iluminat public prin concesiune din **Comuna Șipote** sa fie de 5 ani.

În conformitate cu prevederile Legii 51 a serviciilor comunitare de utilități publice, art. 32 alin. (3) durata contractelor de delegare a gestiunii este limitată.

Pentru contractele de delegare a gestiunii a căror durată estimată este mai mare de 5 ani, aceasta se stabilește, după caz, în conformitate cu prevederile Legii nr. 98/2016, ale Legii nr. 99/2016 și ale Legii nr. 100/2016 și nu va depăși durata maximă necesară recuperării investițiilor prevăzute în sarcina operatorului prin contractul de delegare.

5.2. Analiza tipului de contract ce urmeaza sa fie incheiat:

Avand in vedere:

- Lipsa unuor bunuri de retur in adevaratul sens (principiu fundamental al atriburii contractelor de concesiune)
- Faptul ca exista foarte putine riscuri care pot fi transferate unui eventual concesionar, iar acestea nu pot fi considerate semnificiative
- Faptul ca nu poate exista o redeventa (aspect specific contractelor de concesiune) – datorita faptului ca serviciul de iluminat nu este tarifat catre populatie.
- Concesionarea ar presupune inclusiv exploatarea sistemului de catre concesionar – ceea ce s-ar traduce in achitarea consumului de energie. Acest fapt ar conduce la pierderea controlului asupra modului in care se doreste utilizarea iluminatului si o posibila crestere a cheltuielilor.
- Numarul redus de lampi din comuna Sipote
- Faptul ca un contract de achizitie publica este mai facil de gestionat si de atribuit
- Nevoile primordiale ale Comunei Sipote sunt legate de mentenanta si interventia asupra corpurilor existente – activitati care prin natura lor sunt prestari de servicii
- O parte a activitatilor componente ale serviciilor prezinta dificultati majore in realizarea in regim direct (necesitate de autorizarii si personal specializat)

Se constata **ca tipul optim de contract care ar trebui atribuit este cel de prestari de servicii in conformitate cu Legea 98/2016 cu modificarile si completarile ulterioare, pentru o parte din activitatile componente ale serviciilor.**

Capitolul 6. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

În concluzie, studiul de oportunitate și fundamentare demonstrează că alternativa prin care proiectul este realizat în regim de gestiune delegata prin atribuirea unui contract de servicii este mai avantajoasă.

Analiza SWOT privind decizia de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public

Puncte tari - Parametrii serviciilor și necesarul de investiții vor fi clar definite în contract - Există control intern al operatorilor - Sunt definite în contract mijloace de penalizare pentru neîndeplinirea parametrilor - Utilizarea unor firme acreditate cu specialist în domeniu si experienta - Operatorul va fi unul care detine toate autorizarile. - Evitarea unei scheme de personal propriu foarte amplă cu alocari suplimentare de sume	*Puncte slabe* - Monopolul pe termenul de desfășurare al contractului - Unele riscuri raman in responsabilitatea autoritatii
Oportunități - Asigurarea unei prestari de servicii din partea unui operator cu dotari si autorizatii - Posibilitatea de a renunta la contract in cazuri de neindeplinire	Amenințări - Posibilitatea de reziliere si necesitatea suplimentarii sumelor pentru gasirea unui nou operator - Posibilitatea de apariție a erorilor de comunicare între autoritate și operator

Rezultatele Studiului de oportunitate și fundamentare ce recomandă delegarea serviciului de iluminat prin contract de prestare servicii demonstrează faptul că:

- proiectul propus este realizabil;
- proiectul răspunde cerințelor administrației publice locale;
-varianta prin care proiectul este prevăzut a fi realizat prin atribuirea unui contract de prestari de servicii este mai avantajoasă în raport cu varianta prin care proiectul este prevăzut a fi realizat prin concesionarea serviciului.

Consultant	SC ADEMIS IMPEX SRL Tabarcea Andrei	

SOCIETATEA COMERCIALĂ RO 9107168 ADEMIS IMPEX SRL J22/84/1997 IAȘI - ROMÂNIA

Primar, Cauhaiu Petru

ROMÂNIA Comuna Șipote, Județul Iași

Consiliul local Publica Mircea-Roxana Coelt

Anexa nr 2 la H.C.L. Șipote nr 105/30/07/2026

REGULAMENTUL
Serviciului de Iluminat Public al comunei Șipote, judetul Iași

CAP. I
Dispoziţii generale

ART. 1

(1) Prevederile prezentului regulament se aplică serviciului de iluminat public din **comuna Șipote, judetul Iași.**

(2) Prezentul regulament stabileşte cadrul juridic unitar privind desfăşurarea serviciului de iluminat public, definind modalităţile şi condiţiile ce trebuie îndeplinite pentru asigurarea serviciului, indicatorii de performanţă, condiţiile tehnice, raporturile dintre operator şi utilizator.

(3) Prevederile prezentului regulament-cadru se aplică, de asemenea, la proiectarea, executarea, recepţionarea, utilizarea şi întreţinerea componentelor sistemului de iluminat public.

(4) Operatorii serviciului de iluminat public, indiferent de forma de proprietate, organizare şi de modul în care este organizată gestiunea serviciului de iluminat public, se vor conforma prevederilor prezentului regulament.

(5) Condiţiile tehnice şi indicatorii de performanţă prevăzuţi în prezentul regulament au caracter minimal. **Consiliul local Șipote**, poate aproba şi alte condiţii tehnice sau alţi indicatori de performanţă pentru serviciul de iluminat public, pe baza unor studii de specialitate.

(6) Orice dezvoltare a reţelei electrice de joasă tensiune destinată iluminatului public se face cu respectarea prezentului regulament.

ART. 2

Desfăşurarea serviciului de iluminat public trebuie să asigure satisfacerea unor cerinţe şi nevoi de utilitate publică ale **Comunei Șipote**, şi anume:

a) ridicarea gradului de civilizaţie, a confortului şi a calităţii vieţii;

b) creşterea gradului de securitate individuală şi colectivă în cadrul comunităţilor locale, precum şi a gradului de siguranţă a circulaţiei rutiere şi pietonale;

c) punerea în valoare, prin iluminat adecvat, a elementelor arhitectonice şi peisagistice ale localităţilor, precum şi marcarea evenimentelor festive şi a sărbătorilor legale sau religioase;

d) susţinerea şi stimularea dezvoltării economico-sociale a localităţilor;

e) funcţionarea şi exploatarea în condiţii de siguranţă a infrastructurii aferente serviciului.

ART. 3

În sensul prezentului regulament, termenii şi noţiunile utilizate se definesc după cum urmează:

3.1 autorităţi de reglementare competente - Autoritatea Naţională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilităţi Publice, denumită în continuare A.N.R.S.C., şi Autoritatea Naţională de Reglementare în Domeniul Energiei, denumită în continuare A.N.R.E.;

3.2 balast - dispozitiv montat în circuitul de alimentare a uneia sau mai multor lămpi cu descărcări, având drept scop limitarea curentului la valoarea necesară;

3.3 beneficiari ai serviciului de iluminat public - comunităţile locale în ansamblul lor;

3.4 caracteristici tehnice - totalitatea datelor şi elementelor de natură tehnică, referitoare la o instalaţie sau la un sistem de iluminat;

3.5 dispozitiv (corp) de iluminat - aparatul de iluminat care serveşte la distribuţia, filtrarea sau transmisia luminii produse de la una sau mai multe lămpi către exterior;

3.6 echipament de măsurare - aparatura şi ansamblul instalaţiilor care servesc la măsurarea parametrilor serviciului de iluminat public furnizat;

3.7 efect de grotă neagră - senzaţie vizuală realizată la trecerea de la o valoare foarte mare a luminanţei la o alta mult mai mică;

3.8 exploatarea/utilizarea sistemului de iluminat public - ansamblu de operaţiuni şi activităţi executate pentru asigurarea continuităţii şi calităţii serviciului de iluminat public în condiţii tehnico-economice şi de siguranţă corespunzătoare;

3.9 factor de menţinere a fluxului luminos - raportul între fluxul luminos al unei lămpi la un moment dat al vieţii sale şi fluxul luminos iniţial, lampa funcţionând în condiţiile specificate;

3.10 flux luminos Ø - mărimea derivată din fluxul energetic, evaluată prin acţiunea sa luminoasă asupra unui observator fotometric de referinţă;

3.11 grad de asigurare în furnizare - nivel procentual de asigurare a furnizării serviciului necesar utilizatorului, într-un interval de timp, precizat în anexa la contractul de furnizare/prestare a serviciului de iluminat public;

3.12 igniter - dispozitiv care produce impulsuri de tensiune destinate să amorseze o lampă cu descărcări fără preîncălzirea electrozilor;

3.13 iluminare E - raportul dintre fluxul luminos receptat de o suprafaţă şi aria respectivă;

3.14 iluminare medie E(m) - media aritmetică a iluminărilor pe suprafaţa de calcul avută în vedere;

3.15 iluminare minimă E(min) - cea mai mică valoare a iluminării punctuale pe suprafaţa de calcul avută în vedere;

3.16 iluminat arhitectural - iluminatul destinat punerii în evidenţă a unor monumente de artă sau istorice ori a unor obiective de importanţă publică sau culturală pentru comunitatea locală;

3.17 iluminat ornamental - iluminatul zonelor destinate parcurilor, spaţiilor de agrement, pieţelor, târgurilor şi altora asemenea;

3.18 iluminat ornamental-festiv - iluminatul temporar utilizat cu ocazia sărbătorilor şi altor evenimente festive;

3.19 iluminat stradal-pietonal - iluminatul căilor de acces pietonal;

3.20 iluminat stradal-rutier - iluminatul căilor de circulaţie rutieră;

3.21 indicatori de performanţă garantaţi - parametri ai serviciului de iluminat public prestat, pentru care se stabilesc niveluri minime de calitate şi pentru care sunt prevăzute penalizări în licenţă sau în contractele de delegare de gestiune, în cazul nerealizării lor;

3.22 indicatori de performanţă generali - parametri ai serviciului de iluminat public prestat, pentru care se stabilesc niveluri minime de calitate, urmăriţi la nivelul operatorilor şi care reprezintă condiţii de acordare sau de retragere a licenţei, dar pentru care nu sunt prevăzute penalizări în contractele de delegare de gestiune, în cazul nerealizării lor;

3.23 indice de prag TI - creşterea pragului percepţiei vizuale TI, care conduce la orbirea inconfortabilă, caracterizând orbirea provocată de sursele de lumină aflate în câmpul vizual, în raport cu luminanţa medie a căii de circulaţie;

3.24 intensitate luminoasă I - raportul dintre fluxul luminos elementar emis de sursă şi unghiul solid elementar pe direcţia dată;

3.25 întreţinere - ansamblul de operaţii de volum redus, executate periodic sau neprogramat în activitatea de exploatare, având drept scop menţinerea în stare tehnică corespunzătoare a diferitelor subansambluri ale instalaţiilor;

3.26 lămpi cu descărcări - lămpi a căror emisie luminoasă este produsă printr-o descărcare electrică într-un gaz sau în vapori metalici ori într-un amestec de mai multe gaze şi/sau vapori metalici;

3.27 lămpi cu incandescenţă - lămpi a căror emisie luminoasă este produsă cu filamentul încălzit la incandescenţă prin trecerea unui curent electric;

3.28 lămpi cu incandescenţă cu halogen - lămpi incandescente având, în balonul de construcţie specială, un mediu de un anumit halogen, care creează un ciclu regenerativ al filamentului pentru mărirea duratei de funcţionare şi pentru realizarea unui flux emis aproximativ constant;

3.29 lămpi cu incandescenţă cu utilizări speciale - lămpi cu filament central, lămpi ornamentale, lămpi cu reflector, lămpi foto;

3.30 licenţa - actul tehnic şi juridic emis de A.N.R.S.C., prin care se recunoaşte calitatea de operator al serviciului de iluminat public, precum şi capacitatea şi dreptul de a presta acest serviciu;

3.31 luminanţa L - raportul dintre intensitatea luminoasă elementară emisă de către ochiul observatorului şi suprafaţa aparentă de emisie;

3.32 luminanţa maximă L(max) - cea mai mare valoare a luminanţei de pe suprafaţa de calcul avută în vedere;

3.33 luminanţa medie L(m) - media aritmetică a luminanţelor de pe suprafaţa de calcul avută în vedere;

3.34 luminanţa minimă L(min) - cea mai mică valoare a luminanţei de pe suprafaţa de calcul avută în vedere;

3.35 nivel de iluminare/nivel de luminanţă - nivelul ales pentru valoarea iluminării/luminanţei;

3.36 operator - persoană juridică titulară a unei licenţe de furnizare/prestare, emisă de autoritatea competentă;

3.37 punct de delimitare în cazul sistemelor folosite exclusiv pentru iluminatul public - punctul de separare între sistemul de distribuţie a energiei electrice şi sistemul de iluminat public, care se stabileşte la punctul de racord al cablurilor de plecare din tablourile şi cutiile de distribuţie;

3.38 punct de delimitare în cazul sistemelor folosite atât pentru iluminatul public, cât şi pentru distribuţia energiei electrice - punctul de separare între sistemul de distribuţie a energiei electrice şi sistemul de iluminat public, care se stabileşte la clemele de racord ale coloanelor de alimentare a corpurilor de iluminat public;

3.39 raport de zonă alăturată SR - raport între iluminarea medie de pe o porţiune de 5 m lăţime sau mai puţin, dacă spaţiul nu o permite, de o parte şi de alta a sensurilor de circulaţie, şi iluminarea medie a căii de circulaţie de pe o lăţime de 5 m sau jumătate din lăţimea fiecărui sens de circulaţie, dacă aceasta este mai mică de 5 m;

3.40 reabilitare - ansamblul de operaţiuni efectuate asupra unor echipamente şi/sau instalaţii care, fără modificarea tehnologiei iniţiale, restabilesc starea tehnică şi de eficienţă a acestora la un nivel apropiat de cel avut la începutul duratei de viaţă;

3.41 reţea electrică de joasă tensiune destinată iluminatului public - ansamblu de posturi de transformare, cutii de distribuţie, echipamente de comandă/control şi măsură, instalaţii de legare la pământ, conductoare, izolatoare, cleme, armături, stâlpi, fundaţii, console, aparate de iluminat şi accesorii destinate exclusiv iluminatului public;

3.42 serviciu de iluminat public - activitate de utilitate publică şi de interes economic şi social general, aflată sub autoritatea administraţiei publice locale, care are drept scop asigurarea iluminatului căilor de circulaţie auto, arhitectural, pietonal, ornamental şi ornamental-festiv;

3.43 sistem de distribuţie a energiei electrice - totalitatea instalaţiilor deţinute de un operator de distribuţie care cuprinde ansamblul de linii, inclusiv elemente de susţinere şi de protecţie ale acestora, staţii electrice, posturi de transformare şi alte echipamente electroenergetice conectate între ele, cu tensiunea de linie nominală până la 110 kV inclusiv, destinate transmiterii energiei electrice de la reţelele electrice de transport sau de la producători către instalaţiile proprii ale consumatorilor de energie electrică;

3.44 sistem de iluminat public - ansamblu tehnologic şi funcţional, amplasat într-o dispunere logică în scopul realizării unui mediu luminos confortabil şi/sau funcţional şi/sau estetic, capabil să asigure desfăşurarea în condiţii optime a unei activităţi, spectacol, sport, circulaţiei, a unui efect luminos estetic-arhitectural şi altele, alcătuit din construcţii, instalaţii şi echipamente specifice, care cuprinde:

- linii electrice de joasă tensiune, subterane sau aeriene;
- corpuri de iluminat, console şi accesorii;
- puncte de aprindere, cutii de distribuţie, cutii de trecere;
- echipamente de comandă, automatizare şi măsurare;
- fundaţii, elemente de susţinere a liniilor, instalaţii de legare la pământ, conductoare, izolatoare, cleme, armături, utilizate pentru iluminatul public;

3.45 sursă de lumină/lampă - obiectul sau suprafaţa care emite radiaţii optice în mod uzual vizibile, produse prin conversie de energie, şi care este caracterizată printr-un ansamblu de proprietăţi energetice, fotometrice şi/sau mecanice;

3.46 tablou electric de alimentare, distribuţie, conectare/deconectare - ansamblu fizic unitar ce poate conţine, după caz, echipamentul de protecţie, comandă, automatizare, măsură şi control, protejat împotriva accesului accidental, destinat sistemului de iluminat public;

3.47 temperatura de culoare corelată T(c) - temperatura radiatorului integral, a cărui culoare, percepută datorită încălzirii, se aseamănă cel mai mult, în condiţiile de observare precizate, cu cea percepută a unui stimul de culoare de aceeaşi strălucire;

3.48 uniformitate generală a iluminării U(0)[E] - raportul dintre iluminarea minimă şi iluminarea medie, ambele considerate pe toată suprafaţa de calcul;

3.49 uniformitate generală a luminanţei U(0)[L] - raportul dintre luminanţa minimă şi luminanţa medie, ambele considerate pe toată suprafaţa de calcul;

3.50 uniformitatea longitudinală a luminanţei U(l)[L] - raportul dintre luminanţa minimă şi luminanţa maximă, ambele considerate în axul benzii de circulaţie al zonei de calcul şi în direcţia de desfăşurare a traficului rutier;

3.51 utilizatori - autorităţile administraţiei publice locale sau asociaţiile de dezvoltare comunitară constituite cu acest scop în calitate de reprezentant al comunităţii locale;

3.52 zonă alăturată - suprafaţa din vecinătatea imediată a căii de circulaţie, aflată în câmpul vizual al observatorului;

3.53 C.N.R.I. - Comitetul Naţional Român de Iluminat;

3.54 C.I.E. - Comisia Internaţională de Iluminat.

ART. 4

(1) Înfiinţarea, organizarea, coordonarea, monitorizarea şi controlul funcţionării serviciului de iluminat public din **Comuna Șipote**, precum şi înfiinţarea, dezvoltarea, modernizarea, administrarea şi exploatarea sistemelor de iluminat public intră în competenţa exclusivă a **Consiliului local Șipote.**

(2) **Consiliul local Șipote** trebuie să asigure gestiunea serviciului de iluminat public pe criterii de competitivitate şi eficienţă economică şi managerială, având ca obiectiv atingerea şi respectarea indicatorilor de performanţă a serviciului, stabiliţi prin **contractul de delegare a gestiunii.**

(3) Indiferent de forma de gestiune a serviciului de iluminat public adoptată, **Consiliul local Șipote** va urmări obţinerea unui serviciu de iluminat public corespunzător interesului general al comunităţilor locale pe care le reprezintă, în conformitate cu legislaţia în vigoare şi cu reglementările C.I.E.

ART. 5

(1) Sistemele de iluminat public se amplasează, de regulă, pe terenuri aparţinând domeniului public sau privat al **Comunei Șipote**.

(2) Utilizarea unor elemente ale sistemului de distribuţie a energiei electrice pentru servicii şi activităţi publice, altele decât iluminatul public, se face cu aprobarea **Consiliului local Șipote.**

ART. 6

(1) Serviciul de iluminat public va respecta şi va îndeplini, la nivelul **Comunei Șipote**, indicatorii de performanţă prevăzuţi în prezentul regulament, aprobaţi prin hotărâre a **Consiliului Local Șipote**.

(2) **Consiliul local Șipote** poate aproba şi alţi indicatori de performanţă în baza unor studii de oportunitate în care se va ţine seama cu prioritate de necesităţile comunităţilor locale, de starea tehnică şi eficienţa sistemelor de iluminat public existente, precum şi de standardele minimale privind iluminatul public, prevăzute de normele interne şi ale Uniunii Europene în acest domeniu.

(3) Indicatorii de performanţă se stabilesc cu respectarea prevederilor prezentului regulament al serviciului.

ART. 7

Serviciul de iluminat public se prevede pe toate căile de circulaţie publică din **Comuna Șipote**, cu respectarea principiilor ce guvernează organizarea şi funcţionarea serviciilor comunitare de utilităţi publice.

ART. 8

Serviciul de iluminat public trebuie să îndeplinească, concomitent, următoarele condiţii de funcţionare:

a) continuitatea din punct de vedere cantitativ şi calitativ;

b) adaptabilitate la cerinţele concrete, diferenţiate în timp şi spaţiu, ale comunităţii locale;

c) satisfacerea judicioasă, echitabilă şi nepreferenţială a tuturor membrilor comunităţii locale, în calitatea lor de beneficiari ai serviciului;

d) tarifarea pe bază de competiţie a serviciului prestare;

e) administrarea şi gestionarea serviciului în interesul comunităţilor locale;

f) respectarea reglementărilor specifice în vigoare din domeniul transportului, distribuţiei şi utilizării energiei electrice;

g) respectarea valorilor minimale din standardele privind iluminatul public, prevăzute de normele interne şi ale Uniunii Europene în acest domeniu, care sunt identice cu cele ale C.I.E..

CAP. II
Desfăşurarea serviciului de iluminat public
SECŢIUNEA 1
Principiile şi obiectivele realizării serviciului de iluminat public

ART. 9

Administrarea serviciului de iluminat public se realizează cu respectarea principiului:

a) autonomiei locale;

b) descentralizării serviciilor publice;

c) subsidiarităţii şi proporţionalităţii;

d) responsabilităţii şi legalităţii;

e) asocierii intercomunitare;

f) dezvoltării durabile şi corelării cerinţelor cu resursele;

g) protecţiei şi conservării mediului natural şi construit;

h) asigurării igienei şi sănătăţii populaţiei;

i) administrării eficiente a bunurilor din proprietatea publică sau privată a unităţilor administrativ-teritoriale;

j) participării şi consultării cetăţenilor;

k) liberului acces la informaţiile privind serviciile publice.

ART. 10

Funcţionarea serviciului de iluminat public trebuie să se desfăşoare pentru:

a) satisfacerea interesului general al comunităţii;

b) satisfacerea cât mai completă a cerinţelor beneficiarilor;

c) protejarea intereselor beneficiarilor;

d) întărirea coeziunii economico-sociale la nivelul comunităţilor locale;

e) asigurarea dezvoltării durabile a unităţilor administrativ-teritoriale;

f) creşterea gradului de securitate individuală şi colectivă în cadrul comunităţilor locale;

g) punerea în valoare, prin iluminat adecvat, a elementelor arhitectonice şi peisagistice ale localităţilor;

h) ridicarea gradului de civilizaţie, a confortului şi a calităţii vieţii;

i) mărirea gradului de siguranţă a circulaţiei rutiere şi pietonale;

j) crearea unui ambient plăcut;

k) creşterea oportunităţilor rezultate din dezvoltarea turismului;

l) asigurarea funcţionării şi exploatării în condiţii de siguranţă, rentabilitate şi eficienţă economică a infrastructurii aferente serviciului.

ART. 11

În exercitarea atribuţiunilor conferite de lege cu privire la elaborarea şi aprobarea strategiilor locale de dezvoltare a serviciului de iluminat public, a programelor de investiţii privind dezvoltarea şi modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente, a regulamentului propriu al serviciului, a caietului de sarcini, alegerea modalităţii de gestiune, precum şi a criteriilor şi procedurilor de delegare a gestiunii, **Consiliul Local Șipote** va urmări atingerea următoarelor obiective:

a) orientarea serviciului de iluminat public către beneficiari, membri ai comunităţii;

b) asigurarea calităţii şi performanţelor sistemelor de iluminat public, la nivel compatibil cu directivele Uniunii Europene;

c) respectarea normelor privind serviciul de iluminat public stabilite de C.I.E., la care România este afiliată, respectiv de C.N.R.I.;

d) asigurarea accesului nediscriminatoriu al tuturor membrilor comunităţii locale la serviciul de iluminat public;

e) reducerea consumurilor specifice prin utilizarea unor corpuri de iluminat performante, a unor echipamente specializate şi prin asigurarea unui iluminat public judicios;

f) promovarea investiţiilor, în scopul modernizării şi extinderii sistemului de iluminat public;

g) asigurarea, la nivelul localităţilor, a unui iluminat stradal şi pietonal adecvat necesităţilor de confort şi securitate, individuală şi colectivă, prevăzute de normele în vigoare;

h) asigurarea unui iluminat arhitectural, ornamental şi ornamental-festiv, adecvat punerii în valoare a edificiilor de importanţă publică şi/sau culturală şi marcării prin sisteme de iluminat corespunzătoare a evenimentelor festive şi a sărbătorilor legale sau religioase;

i) promovarea de soluţii tehnice şi tehnologice performante, cu costuri minime;

j) promovarea mecanismelor specifice economiei de piaţă, prin crearea unui mediu concurenţial de atragere a capitalului privat;

k) instituirea evaluării comparative a indicatorilor de performanţă a activităţii operatorilor şi participarea cetăţenilor şi a asociaţiilor reprezentative ale acestora la acest proces;

l) promovarea formelor de gestiune delegată;

m) promovarea metodelor moderne de management;

n) promovarea profesionalismului, a eticii profesionale şi a formării profesionale continue a personalului care lucrează în domeniu.

SECŢIUNEA a 2-a
Documentaţie tehnică

ART. 12

(1) Prezentul regulament stabileşte documentaţia tehnică minimă necesară desfăşurării serviciului.

(2) Regulamentul stabileşte documentele necesare exploatării, obligaţiile proiectantului de specialitate, ale unităţilor de execuţie cu privire la întocmirea, reactualizarea, păstrarea şi manipularea acestor documente.

(3) Detalierea prevederilor prezentului regulament privind modul de întocmire, păstrare şi reactualizare a evidenţei tehnice se va face prin instrucţiuni/proceduri de exploatare proprii, specifice principalelor tipuri de instalaţii.

(4) Personalul de conducere al operatorului răspunde de existenţa, completarea corectă şi păstrarea documentaţiilor tehnice conform prevederilor prezentului regulament-cadru.

(5) Proiectarea şi executarea sistemelor de iluminat stradal-rutier, iluminat stradal-pietonal, iluminat arhitectural, iluminat ornamental şi iluminat ornamental-festiv sau a părţilor componente ale acestora se realizează în conformitate cu normativele şi prescripţiile tehnice de proiectare şi execuţie în vigoare, avizate de autorităţile de reglementare din domeniile de competenţă; la proiectare se va ţine seama de reglementările în vigoare privind protecţia şi conservarea mediului.

ART. 13

(1) Fiecare operator trebuie să deţină, să păstreze la sediul său documentaţia pusă la dispoziţie de **Consiliul Local Şipote**, necesară desfăşurării în condiţii de siguranţă a serviciului de iluminat public.

(2) Operatorul, în condiţiile alin. (1), va actualiza permanent următoarele documente:

a) planul cadastral şi situaţia terenurilor din aria de deservire;

b) planurile generale cu amplasarea construcţiilor şi instalaţiilor aflate în exploatare, inclusiv cele subterane, actualizate cu toate modificările sau completările;

c) planurile clădirilor sau ale construcţiilor speciale având actualizate toate modificările sau completările;

d) studiile, datele geologice, geotehnice şi hidrotehnice cu privire la terenurile pe care sunt amplasate lucrările aflate în exploatare sau conservare;

e) cărţile tehnice ale construcţiilor;

f) documentaţia tehnică a utilajelor şi instalaţiilor şi, după caz, autorizaţiile de punere în funcţiune a acestora;

g) planurile de execuţie ale părţilor de lucrări sau ale lucrărilor ascunse;

h) proiectele de execuţie ale lucrărilor, cuprinzând memoriile tehnice, breviarele de calcul, devizele pe obiecte, devizul general, planurile şi schemele instalaţiilor şi reţelelor etc.;

i) documentele de recepţie, preluare şi terminare a lucrărilor cu:

- procese-verbale de măsurători cantitative de execuţie;

- procese-verbale de verificări şi probe, inclusiv probele de performanţă şi garanţie, buletinele de verificări, analiză şi încercări;

- procese-verbale de realizare a indicatorilor tehnico-economici;

- procese-verbale de punere în funcţiune;

- procese-verbale de dare în exploatare;

- lista echipamentelor montate în instalaţii cu caracteristicile tehnice;

- procese-verbale de preluare ca mijloc fix, în care se consemnează rezolvarea neconformităţilor şi a remedierilor;

j) schemele de funcţionare a instalaţiilor, planurile de ansamblu, desenele de detaliu actualizate conform situaţiei de pe teren, planurile de ansamblu şi de detaliu ale fiecărei instalaţii, inclusiv planurile şi cataloagele pieselor de schimb;

k) parametrii luminotehnici de proiect şi/sau rezultaţi din calcul, aferenţi tuturor instalaţiilor de iluminat public exploatate;

l) instrucţiunile furnizorilor de echipament sau ale organizaţiei de montaj privind manipularea, exploatarea, întreţinerea şi repararea echipamentelor şi instalaţiilor, precum şi cărţile/fişele tehnice ale echipamentelor principale ale instalaţiilor;

m) normele generale şi specifice de protecţie a muncii aferente fiecărui echipament, fiecărei instalaţii sau fiecărei activităţi;

n) regulamentul de organizare şi funcţionare şi atribuţiile de serviciu pentru întreg personalul;

o) avizele şi autorizaţiile legale de funcţionare pentru clădiri, laboratoare, instalaţii de măsură, inclusiv cele de protecţie a mediului obţinute în condiţiile legii;

p) inventarul instalaţiilor şi liniilor electrice, conform instrucţiunilor în vigoare;

q) instrucţiuni privind accesul în instalaţii;

r) documentele referitoare la instruirea, examinarea şi autorizarea personalului;

s) registre de control, de sesizări şi reclamaţii, de dare şi retragere din exploatare, de manevre, de admitere la lucru etc.

(3) Arhivarea se poate realiza şi în format digital.

ART. 14

(1) Documentaţia de bază a lucrărilor şi datele generale necesare exploatării, întocmite de agenţi economici specializaţi în proiectare, se predau titularului de investiţie odată cu proiectul lucrării respective.

(2) Agenţii economici care au întocmit proiectele au obligaţia de a corecta toate planurile de execuţie, în toate exemplarele în care s-au operat modificări pe parcursul execuţiei şi, în final, să înlocuiască aceste planuri cu altele noi, originale, actualizate conform situaţiei reale de pe teren şi să predea proiectul, inclusiv în format optoelectronic, împreună cu instrucţiunile necesare exploatării, întreţinerii şi reparării instalaţiilor proiectate.

(3) Organizaţiile de execuţie şi/sau montaj au obligaţia ca, odată cu predarea lucrărilor, să predea şi schemele, planurile de situaţii şi de execuţie modificate conform situaţiei de pe teren. În cazul în care nu s-au făcut modificări faţă de planurile iniţiale, se va preda câte un exemplar din aceste planuri, având pe ele confirmarea că nu s-au făcut modificări în timpul execuţiei.

(4) În timpul execuţiei lucrărilor se interzic abaterile de la documentaţia întocmită de proiectant, fără avizul acestuia.

ART. 15

(1) **Consiliul Local Șipote**, precum şi operatorul care au primit în gestiune delegată serviciul de iluminat public au obligaţia să-şi organizeze o arhivă tehnică pentru păstrarea documentelor de bază prevăzute la art. 13 alin. (1), organizată astfel încât să poată fi găsit orice document cu uşurinţă.

(2) Pentru nevoile curente de exploatare se vor folosi numai copii de pe planurile, schemele şi documentele aflate în arhivă.

(3) Înstrăinarea sub orice formă a planurilor, schemelor sau documentelor aflate în arhivă este interzisă.

(4) La încheierea activităţii operatorul va preda pe bază de proces-verbal întreaga arhivă pe care şi-a constituit-o, fiind interzisă păstrarea de către acesta a vreunui document original sau copie.

(5) Fiecare document va avea anexat un borderou în care se vor menţiona:

a) data întocmirii documentului;

b) numărul de exemplare originale;

c) calitatea celui care a întocmit documentul;

d) numărul de copii executate;

e) necesitatea copierii, numele, prenumele şi calitatea celui care a primit copii ale documentului, numărul de copii primite şi calitatea celui care a aprobat copierea;

f) data fiecărei revizii sau actualizări;

g) calitatea celui care a întocmit revizia/actualizarea şi calitatea celui care a aprobat;

h) data de la care documentul revizuit/actualizat a intrat în vigoare;

i) lista persoanelor cărora li s-au distribuit copii după documentul revizuit/actualizat;

j) lista persoanelor care au restituit la arhivă documentul primit anterior revizuirii/modificării.

ART. 16

(1) Toate echipamentele trebuie să aibă fişe tehnice care să conţină toate datele din proiect, din documentaţiile tehnice predate de furnizori sau de executanţi şi din datele de exploatare luate de pe teren certificate prin acte de recepţie care trebuie să confirme corespondenţa lor cu realitatea.

(2) Pe durata exploatării, în fişele tehnice se trec, după caz, date privind:

a) incidentele sau avariile;

b) echipamentele care au fost afectate ca urmare a incidentului sau avariei;

c) incidentele sau avariile altor echipamente produse de incidentul sau avaria în cauză;

d) reparaţiile efectuate pentru înlăturarea incidentului/avariei;

e) costul reparaţiilor accidentale sau planificate;

f) perioada cât a durat reparaţia, planificată sau accidentală;

g) comportarea în exploatare între două reparaţii planificate;

h) data scadentă şi tipul următoarei reparaţii planificate (lucrări de întreţinere curentă, revizii tehnice, reparaţii curente şi capitale);

i) data scadentă a următoarei verificări profilactice;

j) buletinele de încercări periodice şi după reparaţii.

(3) Fişele tehnice se întocmesc pentru aparatură, posturi de transformare, fundaţii, instalaţiile de legare la pământ, echipamentele de comandă, automatizare, protecţie şi pentru instalaţiile de teletransmisie şi telecomunicaţii.

(4) Pentru instalaţiile de ridicat se va întocmi şi folosi documentaţia cerută de normele legale în vigoare.

(5) Separat, se va ţine o evidenţă a lucrărilor de întreţinere curentă, revizii tehnice, reparaţii curente şi capitale.

ART. 17

(1) Toate echipamentele, precum şi conductele, barele electrice, instalaţiile independente, trebuie să fie numerotate după un sistem care să permită identificarea rapidă şi uşor vizibilă în timpul exploatării.

(2) La punctele de conducere operativă a exploatării trebuie să se afle atât schemele generale ale instalaţiilor, cât şi schemele normale de funcţionare.

(3) Schemele trebuie actualizate astfel încât să corespundă situaţiei reale din teren, iar numerotarea şi notarea din scheme trebuie să corespundă notării reale a instalaţiilor conform alineatului (1).

(4) Schemele normale de funcţionare vor fi afişate la loc vizibil.

ART. 18

(1) Instrucţiunile/procedurile tehnice interne pe baza cărora se realizează conducerea operativă a instalaţiilor trebuie să fie clare, exacte, să nu permită interpretări diferite pentru o aceeaşi situaţie, să fie concise şi să conţină date asupra echipamentului, metodelor pentru controlul stării acestuia, asupra regimului normal şi anormal de funcţionare şi asupra modului de acţionare pentru prevenirea incidentelor/avariilor.

(2) Instrucţiunile/procedurile tehnice interne trebuie să delimiteze exact îndatoririle personalului cu diferite specialităţi care concură la exploatarea, întreţinerea sau repararea echipamentului şi trebuie să cuprindă cel puţin:

a) îndatoririle, responsabilităţile şi competenţele personalului de deservire;

b) descrierea construcţiei şi funcţionării echipamentului, inclusiv scheme şi schiţe explicative;

c) reguli referitoare la deservirea echipamentelor în condiţiile unei exploatări normale (manevre de pornire/oprire, manevre în timpul exploatării, manevre de scoatere şi punere sub tensiune);

d) reguli de prevenire şi lichidare a avariilor;
e) reguli de anunţare şi adresare;
f) enumerarea funcţiilor/meseriilor pentru care este obligatorie însuşirea instrucţiunii/procedurii şi promovarea unui examen sau autorizarea;
g) măsuri pentru asigurarea protecţiei muncii.
(3) Instrucţiunile/procedurile tehnice interne se semnează de coordonatorul locului de muncă şi sunt aprobate de persoana din cadrul personalului de conducere al operatorului desemnată în acest sens, menţionându-se data intrării în vigoare.
(4) Instrucţiunile/procedurile tehnice interne se revizuiesc anual sau ori de câte ori este nevoie, certificându-se prin aplicarea sub semnătură a unei ştampile "valabil pe anul.....". Modificările şi completările se aduc la cunoştinţă sub semnătură personalului obligat să le cunoască şi să aplice instrucţiunea/procedura respectivă.

ART. 19
(1) Operatorul serviciului de iluminat public din **Comuna Şipote** trebuie să elaboreze, să revizuiască şi să aplice instrucţiuni/proceduri tehnice interne.
(2) În vederea aplicării prevederilor alineatului (1) operatorul va întocmi liste cu instrucţiunile/procedurile tehnice interne necesare, cu care vor fi dotate locurile de muncă. Lista instrucţiunilor/procedurilor tehnice interne va cuprinde, după caz, cel puţin:
a) instrucţiuni/proceduri tehnice interne generale;
b) instrucţiuni/proceduri tehnice interne pentru exploatarea instalaţiilor principale, după caz:
- reţelele de transport şi distribuţie a energiei electrice destinate exclusiv iluminatului public;
- instalaţii de măsură şi automatizare;
- instalaţiile de comandă, semnalizări şi protecţii;
c) instrucţiuni/proceduri tehnice interne pentru executarea manevrelor curente;
d) instrucţiuni/proceduri tehnice interne pentru lichidarea avariilor;
e) instrucţiuni/proceduri tehnice interne pentru protecţii şi automatizări;
f) instrucţiuni/proceduri tehnice interne pentru executarea lucrărilor de întreţinere.

ART. 20
(1) În instrucţiunile/procedurile tehnice interne va fi descrisă schema normală de funcţionare a fiecărui echipament şi pentru fiecare instalaţie, menţionându-se şi celelalte scheme admise de funcţionare a instalaţiei, diferite de cea normală, precum şi modul de trecere de la o schemă normală la altă variantă.
(2) Pe scheme se va figura simbolic starea normală a elementelor componente.
(3) Abaterile de la funcţionarea în schemă normală se aprobă de conducerea tehnică a operatorului şi se consemnează în evidenţele operative ale personalului de deservire.

ART. 21
Personalul angrenat în desfăşurarea serviciului va întocmi zilnic situaţii cu datele de exploatare, dacă acestea nu sunt înregistrate şi memorate prin intermediul unui sistem informatic. Datele memorate în sistemul informatic sau cele întocmite de personalul operativ reprezintă forma primară a evidenţei tehnice.

ART. 22
Documentaţia operativă şi evidenţele tehnice trebuie examinate zilnic de personalul tehnic ierarhic superior, care va dispune măsurile necesare pentru eliminarea eventualelor defecte şi deranjamente constatate în funcţionarea instalaţiilor sau pentru creşterea eficienţei şi siguranţei în exploatare.

SECŢIUNEA a 3-a
Îndatoririle personalului

ART. 23
(1) Personalul de deservire se compune din toţi salariaţii care deservesc instalaţiile aferente infrastructurii serviciului de iluminat public având ca sarcină de serviciu principală supravegherea funcţionării şi executarea de manevre în mod nemijlocit la un echipament, într-o instalaţie sau într-un ansamblu de instalaţii.

(2) Subordonarea pe linie operativă şi tehnico-administrativă, precum şi obligaţiile, drepturile şi responsabilităţile personalului de deservire operativă se trec în fişa postului şi în regulamentele/procedurile tehnice interne.

(3) Locurile de muncă în care este necesară desfăşurarea activităţii se stabilesc de operator în procedurile proprii, în funcţie de:

a) gradul de periculozitate a instalaţiilor şi al procesului tehnologic;

b) gradul de automatizare a instalaţiilor;

c) gradul de siguranţă necesar în asigurarea serviciului;

d) necesitatea supravegherii instalaţiilor;

e) existenţa unui sistem de transmisie a datelor şi a posibilităţilor de executare a manevrelor de la distanţă;

f) posibilitatea intervenţiei rapide pentru prevenirea şi lichidarea incidentelor şi avariilor.

(4) În funcţie de condiţiile specifice de realizare a serviciului, operatorul poate stabili ca personalul să-şi îndeplinească atribuţiile de serviciu prin supravegherea mai multor instalaţii amplasate în locuri diferite.

(5) Principalele lucrări ce trebuie cuprinse în fişa postului personalului de deservire, privitor la exploatare şi execuţie, constau în:

a) supravegherea instalaţiilor;

b) controlul curent al instalaţiilor;

c) executarea de manevre;

d) lucrări de întreţinere periodică;

e) lucrări de întreţinere neprogramate;

f) lucrări de intervenţii accidentale.

ART. 24

(1) Lucrările de întreţinere periodice sunt cele prevăzute în instrucţiunile furnizorilor de echipamente, regulamente de exploatare tehnică şi în instrucţiunile/procedurile tehnice interne şi se execută, de regulă, fără întreruperea furnizării serviciului.

(2) Lucrările de întreţinere curentă neprogramate se execută în scopul prevenirii sau eliminării deteriorărilor, avariilor sau incidentelor şi vor fi definite în fişa postului şi în instrucţiunile de exploatare.

SECŢIUNEA a 4-a
Analiza şi evidenţa incidentelor şi avariilor

ART. 25

(1) În scopul creşterii siguranţei în funcţionare a serviciului de iluminat şi a continuităţii acestuia, operatorul va întocmi proceduri de analiză operativă şi sistematică a tuturor evenimentelor nedorite care au loc în instalaţiile de iluminat, stabilindu-se măsuri privind creşterea fiabilităţii echipamentelor şi schemelor tehnologice, îmbunătăţirea activităţii de exploatare, întreţinere, reparaţii şi creşterea nivelului de pregătire şi disciplină a personalului.

(2) Evenimentele ce se analizează se referă, în principal, la:

a) defecţiuni curente;

b) deranjamente din reţelele de transport şi de distribuţie a energiei electrice, indiferent dacă acestea sunt destinate exclusiv instalaţiilor de iluminat sau nu;

c) incidentele şi avariile;

d) limitările ce afectează continuitatea sau calitatea serviciului de iluminat, impuse de anumite situaţii existente la un moment dat.

ART. 26

(1) Deranjamentele din reţele de transport şi distribuţie a energiei electrice sunt acele defecţiuni care conduc la întreruperea iluminatului public alimentat de la o ramură a reţelei de transport sau dintr-o reţea de distribuţie care asigură iluminatul unui singur obiectiv cultural, parc, alei, tunel, pod sau altele asemenea.

(2) Deranjamentele constau în declanşarea voită sau oprirea forţată a unui echipament sau instalaţie, care nu influenţează în mod substanţial asupra calităţii serviciului, fiind caracteristice echipamentelor şi instalaţiilor anexă.

ART. 27

Se consideră incidente următoarele evenimente:

a) declanşarea prin protecţie sau oprirea voită a instalaţiilor ce fac parte din sistemul de iluminat, indiferent de durată, dar care nu îndeplinesc condiţiile de avarie;

b) reducerea parametrilor luminotehnici sub limitele stabilite prin reglementări, pe o durată mai mare de 15 minute, ca urmare a defecţiunilor din instalaţiile proprii.

ART. 28

Prin excepţie de la art. 27 nu se consideră incidente următoarele evenimente:

a) ieşirea din funcţiune a unei instalaţii ca urmare a acţionării corecte a elementelor de protecţie şi automatizare, în cazul unor evenimente care au avut loc într-o altă instalaţie, ieşirea din funcţiune fiind consecinţa unui incident localizat şi înregistrat în acea instalaţie;

b) ieşirea din funcţiune sau retragerea din exploatare a unei instalaţii sau părţi a acesteia, datorită unor defecţiuni ce pot să apară în timpul încercărilor profilactice, corespunzătoare scopului acestora;

c) ieşirea din funcţiune a unei instalaţii auxiliare sau a unui element al acesteia, dacă a fost înlocuit automat cu rezerva, prin funcţionarea corectă a anclanşării automate a rezervei, şi nu a avut ca efect reducerea parametrilor luminotehnici;

d) retragerea accidentală din funcţiune a unei instalaţii sau a unui element al acesteia în scopul eliminării unor defecţiuni, dacă a fost înlocuit cu rezerva şi nu a afectat calitatea serviciului prestat;

e) retragerea din exploatare în mod voit a unei instalaţii pentru prevenirea unor eventuale accidente umane sau calamităţi;

f) întreruperile sau reducerile cantitative convenite în scris cu utilizatorul.

ART. 29

Se consideră avarii următoarele evenimente:

a) întreruperea accidentală, totală sau parţială a iluminatului public pentru o perioadă mai mare de 4 ore, cu excepţia celui arhitectural, ornamental şi ornamental-festiv;

b) întreruperea accidentală, totală sau parţială a iluminatului arhitectural, ornamental şi ornamental-festiv pe o perioadă mai mare decât limitele prevăzute în contracte;

c) defectarea sau ieşirea accidentală din funcţiune a unor instalaţii sau subansambluri din instalaţiile de iluminat, care conduc la reducerea ariei deservite de serviciul de iluminat public cu 10% pe o durată mai mare de 24 de ore;

d) defectarea sau ieşirea accidentală din funcţiune a unor instalaţii de iluminat, indiferent de efectul asupra beneficiarilor, dacă fac ca acestea să rămână indisponibile pe o durată mai mare de 72 de ore;

e) dacă pe durata desfăşurării evenimentului, ca urmare a consecinţelor avute, acesta îşi schimbă categoria de încadrare, respectiv din incident devine avarie, evenimentul se va încadra pe toată durata desfăşurării lui în categoria avariei.

ART. 30

(1) Analizele incidentelor sau avariilor vor fi efectuate imediat după producerea evenimentelor respective de către factorii de răspundere ai operatorului, de regulă, împreună cu cei ai autorităţilor administraţiei publice locale.

(2) Operatorul are obligaţia ca cel puţin trimestrial să informeze autorităţile administraţiei publice locale sau, după caz, asociaţia de dezvoltare comunitară asupra tuturor avariilor care au avut loc, concluziile analizelor şi măsurile care s-au luat.

ART. 31

(1) Analiza incidentelor şi avariilor trebuie finalizată în cel mult 5 zile de la lichidarea acestora.

(2) Analiza fiecărui incident sau avarie va trebui să aibă următorul conţinut:

a) locul şi momentul apariţiei incidentului sau avariei;

b) situaţia înainte de incident sau avarie, dacă se funcţiona sau nu în schemă normală, cu indicarea abaterilor de la aceasta;

c) cauzele care au favorizat apariţia şi dezvoltarea evenimentelor;

d) descrierea cronologică a tuturor evenimentelor pe baza diagramelor, rapoartelor, înregistrărilor computerizate şi declaraţiilor personalului;

e) manevrele efectuate de personal în timpul desfăşurării şi lichidării evenimentului;

f) efectele produse asupra instalaţiilor, dacă a rezultat echipament deteriorat, cu descrierea deteriorării;

g) efectele asupra beneficiarilor serviciului de iluminat, durata de întrerupere, valoarea pagubelor estimate sau alte efecte;

h) stadiul verificărilor profilactice, reviziile şi reparaţiile pentru echipamentul sau protecţiile care nu au funcţionat corespunzător;

i) cauzele tehnice şi factorii care au provocat fiecare eveniment din succesiunea de evenimente;

j) modul de comportare a personalului cu ocazia evenimentului şi modul de respectare a instrucţiunilor;

k) influenţa schemei tehnologice sau de funcţionare în care sunt cuprinse instalaţiile afectate de incident sau avarie;

l) situaţia procedurilor/instrucţiunilor de exploatare şi reparaţii şi a cunoaşterii lor, cu menţionarea lipsurilor constatate şi a eventualelor încălcări ale celor existente;

m) măsuri tehnice şi organizatorice de prevenire a unor evenimente asemănătoare cu stabilirea termenelor şi responsabilităţilor.

(3) În cazul în care pentru lămurirea cauzelor şi consecinţelor sunt necesare probe, încercări sau obţinerea unor date tehnice suplimentare, termenul de finalizare a analizei incidentului sau avariei va fi de 10 zile de la lichidarea acesteia.

(4) În cazul în care în urma analizei rezultă că evenimentul a avut loc ca urmare a proiectării sau montării instalaţiei, deficienţe ale echipamentului, calitatea slabă a materialelor sau datorită acţiunii sau inacţiunii altor persoane fizice sau juridice asupra sau în legătură cu instalaţia sau echipamentul analizat, rezultatele analizei se vor transmite factorilor implicaţi pentru punct de vedere.

(5) Analiza avariei sau incidentului se face la nivelul operatorului care are în gestiune instalaţiile respective, cu participarea proiectantului, furnizorului de echipament şi/sau a executantului, după caz, participarea acestora fiind obligatorie la solicitarea operatorului sau a autorităţii administraţiei publice locale.

(6) Dacă avaria sau incidentul afectează sau influenţează funcţionarea instalaţiilor aflate în administrarea altor operatori sau agenţi economici, operatorul care efectuează analiza va solicita de la aceştia transmiterea în maximum 48 de ore a tuturor datelor şi informaţiilor necesare analizării avariei sau incidentului.

ART. 32

(1) Rezultatele analizei incidentului sau avariei se consemnează într-un formular tip denumit "fişă de incident", iar la exemplarul care rămâne la operator se vor anexa documentele primare legate de analiza evenimentului.

(2) Conţinutul minim al fişei de incident va fi în conformitate cu prevederile art. 31 alin. (1).

ART. 33

(1) În vederea satisfacerii în condiţii optime a necesităţilor comunităţii locale, operatorii vor urmări evidenţierea distinctă a întreruperilor şi limitărilor, a duratei şi a cauzelor de întrerupere a utilizatorului şi a beneficiarilor serviciului de iluminat public, inclusiv a celor cu cauze în instalaţiile terţilor, dacă au afectat funcţionarea instalaţiilor proprii.

(2) Situaţia centralizatoare privind aceste întreruperi sau limitări se va transmite trimestrial **Consiliului local Şipote**.

ART. 34

(1) Analiza deteriorării echipamentelor se face în scopul determinării indicatorilor de fiabilitate ai acestora în condiţii de exploatare.

(2) Pentru evidenţierea deteriorărilor de echipament care au avut loc cu ocazia incidentelor sau avariilor, analiza se face concomitent cu analiza incidentului sau avariei pentru fiecare echipament în parte, rezultatele consemnându-se într-un formular-tip denumit "fişă pentru echipament deteriorat", care se anexează la fişa incidentului.

(3) Pentru evidenţierea deteriorării echipamentelor ca urmare a încercărilor profilactice, manipulării, reparaţiilor sau întreţinerii necorespunzătoare, neefectuării la timp a reparaţiilor sau reviziilor planificate, a scoaterii din funcţiune a acestor echipamente sau a instalaţiei din care fac parte şi care au fost înlocuite cu rezerva (indiferent de modul cum s-a făcut această înlocuire) şi care au avut loc în afara evenimentelor încadrate ca incidente sau avarii, operatorul va ţine o evidenţă separată pe tipuri de echipamente şi cauze.

(4) Evidenţierea defecţiunilor şi deteriorărilor se face şi în perioada de probe de garanţie şi punere în funcţiune după montare, înlocuire sau reparaţie capitală.

ART. 35

(1) Fişele de incidente şi de echipament deteriorat reprezintă documente primare pentru evidenţa statistică şi aprecierea realizării indicatorilor de performanţă.

(2) Păstrarea evidenţei se face la operator pe toată perioada cât acesta operează, iar la încheierea activităţii de operare se aplică prevederile art. 15 alin. (4).

SECŢIUNEA a 5-a
Asigurarea siguranţei de funcţionare a instalaţiilor

ART. 36

(1) Pentru creşterea siguranţei în funcţionare a serviciului de iluminat public şi a asigurării continuităţii acestuia, operatorii vor întocmi proceduri prin care se instituie reguli de efectuare a manevrelor în instalaţiile aparţinând sistemului de iluminat public.

(2) Procedurile prevăzute la alin. (1) se vor întocmi pe baza prevederilor prezentului regulament.

ART. 37

Manevrele în instalaţii se execută pentru:

a) modificarea regimului de funcţionare a instalaţiilor sau ansamblului de instalaţii fiind determinate de necesităţile obiective de adaptare a funcţionării la cerinţele utilizatorului, realizarea unor regimuri optime de funcţionare, reducerea pierderilor etc. având un caracter frecvent şi executându-se mereu la fel, denumite manevre curente;

b) modificarea configuraţiei instalaţiilor sau grupurilor de instalaţii fără ca acestea să aibă un caracter frecvent sau periodic, precum şi cele care au drept scop retragerea din exploatare a echipamentelor pentru lucrări sau probe şi redarea lor în exploatare, denumite manevre programate;

c) izolarea echipamentului defect şi restabilirea circuitului funcţional tehnologic al instalaţiei sau ansamblului de instalaţii executate, cu ocazia apariţiei unui incident, denumite manevre de lichidare a incidentelor.

ART. 38

În sensul prezentului regulament-cadru, nu sunt considerate manevre în instalaţii modificările regimurilor de funcţionare care au loc ca urmare a acţiunii sistemelor de automatizare şi protecţie sau executate curent de personalul operativ asupra sistemelor de reglaj, pe baza instrucţiunilor de exploatare, fără modificarea schemei de funcţionare aprobate.

ART. 39

(1) Persoana care concepe manevra trebuie să cunoască instalaţia în care se vor executa operaţiile cerute de manevră, să dispună de schema detaliată corespunzătoare situaţiei din teren şi schema tehnologică de executare a manevrei.

(2) Manevrele trebuie concepute astfel încât:

a) succesiunea operaţiilor în cadrul manevrelor să asigure desfăşurarea normală a acestora;

b) trecerea de la starea iniţială la starea finală dorită să se facă printr-un număr minim de operaţii;

c) ordinea de succesiune a operaţiilor trebuie să aibă în vedere respectarea procesului tehnologic stabilit prin instrucţiunile de exploatare a echipamentului sau a instalaţiei la care se execută manevra;

d) să fie analizate toate implicaţiile pe care fiecare operaţie le poate avea atât asupra instalaţiei în care se execută manevra, cât şi asupra restului instalaţiilor legate tehnologic de aceasta, în special din punctul de vedere al siguranţei în exploatare;

e) manevra să se efectueze într-un interval de timp cât mai scurt, stabilindu-se operaţiile care se pot executa simultan fără a se condiţiona una pe alta, în funcţie de numărul de executanţi şi de posibilitatea supravegherii directe de către responsabilul de manevră;

f) să se ţină seama de respectarea obligatorie a normelor de protecţie a muncii;

g) fiecare operaţie de acţionare asupra unui element prin comandă de la distanţă să fie urmată de verificarea realizării acestei comenzi sau de verificarea realizării efectului corespunzător.

ART. 40

Manevrele în instalaţii se efectuează numai pe baza unui document scris, denumit în continuare foaie de manevră, care trebuie să conţină:

a) tema manevrei;

b) scopul manevrei;

c) succesiunea operaţiilor;

d) notaţii în legătură cu dispunerea şi îndeplinirea operaţiilor;

e) persoanele care execută sau au legătură cu manevra şi responsabilităţile lor.

ART. 41

După scopul manevrei, foaia de manevră poate fi:

a) foaie de manevră permanentă, al cărei conţinut este prestabilit în instrucţiunile/procedurile tehnice interne, putându-se folosi la:

- manevre curente;
- anumite manevre programate, cu caracter curent;
- anumite manevre în caz de incident, având un caracter curent;

b) foaie de manevră pentru manevre programate, al cărei conţinut se întocmeşte pentru efectuarea de lucrări programate sau accidentale şi care prin caracterul său necesită o succesiune de operaţii ce nu se încadrează în foile de manevră permanente.

ART. 42

Prin excepţie de la art. 40, manevrele cauzate de accidente se execută fără foaie de manevră, iar cele de lichidare a incidentelor se execută pe baza procedurilor/instrucţiunilor de lichidare a incidentelor.

ART. 43

(1) Întocmirea, verificarea şi aprobarea foilor de manevră se fac de către persoanele desemnate de operator, care au pregătirea necesară şi asigură executarea serviciului operativ şi tehnico-administrativ.

(2) Nu se admite verificarea şi aprobarea foilor de manevră telefonic.

(3) În funcţie de necesitate, la foaia de manevră se anexează o schemă de principiu referitoare la manevra care se efectuează.

(4) Foaia de manevră întocmită, verificată şi aprobată se pune în aplicare numai în momentul în care există aprobarea pentru efectuarea manevrei la echipamentul, instalaţia sau ansamblul de instalaţii în cauză, conform procedurilor aprobate.

(5) Manevrele curente, programate sau accidentale pot fi iniţiate de persoane prevăzute în procedurile aprobate şi care răspund de necesitatea efectuării lor.

(6) Executarea manevrelor în cazul lucrărilor normale, programate, probelor profilactice trebuie realizată astfel încât echipamentul să nu fie retras din exploatare mai devreme decât este necesar şi nici să nu se întârzie admiterea la lucru

ART. 44

(1) Manevra începută de personalul nominalizat în foaia de manevră trebuie terminată, de regulă, de acelaşi personal, chiar dacă prin aceasta se depăşeşte ora de terminare a programului normal de muncă, în condiţiile legii.

(2) Excepţiile de la dispoziţiile alin. (1) vor fi prevăzute în regulamentele proprii ale serviciului de iluminat public.

(3) Operatorul va stabili prin decizie şi procedură internă nomenclatorul cu manevrele ce se execută pe bază de foi de manevră permanente sau pe bază de instrucţiuni/proceduri tehnice interne.

ART. 45

(1) Darea în exploatare a echipamentelor nou-montate se face conform instrucţiunilor de proiectare şi/sau ale furnizorului de echipament.

(2) În perioadele de probe, manevrele şi operaţiile respective cad în sarcina organizaţiei care execută montajul cu participarea personalului de exploatare al operatorului.

ART. 46

(1) În cazul executării manevrelor pe baza unor foi de manevră, nu este necesară înscrierea în evidenţele operative a dispoziţiilor sau aprobărilor primite, a operaţiilor executate, a confirmărilor făcute, toate acestea operându-se în foaia de manevră.

(2) După terminarea manevrei se vor înscrie în evidenţele operative ale instalaţiei executarea acestora conform foii de manevră, ora începerii şi terminării manevrei, starea operativă, configuraţia etc., în care s-au adus echipamentele respective, precum şi orele la care s-au executat operaţiile care prezintă importanţă în funcţionarea echipamentelor, instalaţiilor sau ansamblurilor de instalaţii.

SECŢIUNEA a 6-a
Condiţii tehnice de desfăşurare a serviciului de iluminat public

ART. 47

(1) Iluminatul public stradal se realizează pentru iluminatul căilor de circulaţie publică, străzi, trotuare, pieţe, intersecţii, parcări, treceri pietonale, poduri, pasaje, pasaje sub şi supraterane.

(2) Iluminatul public se va realiza de regulă cu surse de lumină de inalta eficienta energetica pentru toate tipurile de căi de circulaţie principale şi secundare.

(3) În sistemele de iluminat public se vor prevedea surse de lumină/lămpi cu descărcări, cu excepţia căilor de circulaţie declarate ca având caracter istoric, unde se pot folosi surse de lumină/lămpi cu incandescenţă pentru păstrarea atmosferei tipice momentului istoric ce se doreşte a fi scos în evidenţă.

(4) Iluminatul public se realizează prin selectarea celor mai adecvate tehnologii, cu respectarea normelor pentru serviciile de iluminat public stabilite de CIE, respectiv de CNRI.

(5) Alegerea surselor de lumină se face în funcţie de eficacitatea luminoasă şi de durata de funcţionare a acestora, astfel încât costurile de exploatare să fie minime.

ART. 48

(1) În **Comuna Şipote**, corpurile de luminat se vor amplasa pe stâlpi din beton sau metal.

(2) În parcuri, iluminatul public va fi realizat cu corpuri de iluminat cu distribuţie directă, semidirectă sau directă-indirectă, după caz.

(3) Din motive estetice şi de securitate, reţeaua de alimentare cu energie electrică se va realiza de regulă subteran şi numai în cazuri particulare, când condiţiile tehnice nu permit, aerian.

(4) În cazul alimentării cu energie electrică prin reţea subterană, corpurile de iluminat montate pe stâlpi vor fi racordate la reţeaua de alimentare cu energie electrică în unul dintre următoarele moduri:

a) prin manşon de derivaţie, montat la baza fiecărui stâlp;

b) prin cleme de intrare-ieşire în nişa stâlpului sau cutie de intrare-ieşire, montată la baza fiecărui stâlp, prevăzându-se şi asigurarea locală a derivaţiei.

ART. 49

(1) În cazuri bine justificate şi cu aprobarea **Consiliului Local Şipote**, se admite scăderea uniformităţii normate prin trecerea de la o categorie de trafic la cea imediat inferioară.

(2) În cazul reglajului în trepte, nivelul de iluminat sau luminanţă, după caz, trebuie să poată fi redus sau ridicat la toţi stâlpii simultan şi în aceeaşi măsură prin conectare şi deconectare comandate în trepte.

ART. 50

Corpurile de iluminat folosite la realizarea iluminatului vor fi alese ţinându-se cont de caracteristicile tehnice, care trebuie să fie conforme cu:

a) destinaţia iluminatului, care este general, local, exterior, arhitectural, estetic;

b) condiţiile de mediu - normal, cu praf, cu umiditate, cu pericol de explozie;

c) condiţiile de montaj pe stâlpi, suspendat, cu racordare la reţea;

d) protecţia împotriva electrocutării;

e) condiţiile de exploatare - vibraţii, şocuri mecanice, medii agresive;

f) randamentul corpurilor de iluminat;

g) caracteristicile luminotehnice ale corpului de iluminat;

h) cerinţele estetice şi arhitecturale;

i) dotarea cu accesorii pentru ameliorarea factorului de putere;

j) posibilităţile de exploatare şi întreţinere.

ART. 51

(1) La realizarea iluminatului public se va urmări minimizarea puterii instalate pe kilometri de stradă, optimizându-se raportul dintre înălţimea de montare a surselor de lumină cu distanţa dintre stâlpi, luându-se în calcul luminanţele sau iluminările, după caz, şi curbele de distribuţie a intensităţii luminoase specifice corpurilor de iluminat utilizate.

(2) Distribuţiile de intensitate luminoasă ale corpurilor de iluminat vor fi alese astfel:

a) pentru iluminatul căilor de circulaţie principale şi secundare: exclusiv direct;

b) pentru iluminatul unor căi de circulaţie cu circulaţie auto interzisă sau alei din zonele blocurilor de locuinţe sau zone rezidenţiale sau parcuri: semidirect sau direct-indirect (în special parcuri).

ART. 52

(1) Iluminatul public se va realiza prin montarea corpurilor de iluminat pe stâlpi special destinaţi acestui scop şi doar acolo unde acest lucru nu este posibil din punct de vedere tehnic sau nu se justifică economic corpurile de iluminat se pot monta pe stâlpii reţelei de distribuţie a energiei electrice, în conformitate cu contractul care reglementează toate aspectele cu privire la asigurarea condiţiilor pentru prestarea serviciului de iluminat public, cu respectarea echitabilă a drepturilor şi obligaţiilor tuturor părţilor implicate, încheiat între **Consiliul Local Şipote** şi operatorul sistemului de distribuţie a energiei electrice.

(2) În zonele cu arhitectură specială, iluminatul se va realiza conform condiţiilor existente şi cerinţelor utilizatorului.

ART. 53

Modul de prindere a corpurilor de iluminat pe stâlpi se realizează ţinându-se cont de:

a) tipul corpului de iluminat;

b) importanţa căii de circulaţie pe care se montează;

c) tipul stâlpului;

d) cerinţele de ordin estetic impuse.

ART. 54

Realizarea iluminatului public în zonele de interes deosebit, cu cerinţe estetice şi arhitecturale, se va face prin proiectarea şi realizarea de soluţii specifice, unicate, adaptate fiecărui caz în parte, conform înţelegerilor dintre utilizator şi operator.

ART. 55

(1) De regulă, programul de funcţionare va fi asigurat prin comandă automată de conectare/deconectare a iluminatului public.

(2) Programul de funcţionare a iluminatului public va ţine cont de:

a) longitudinea localităţii;

b) luna calendaristică;

c) ora oficială de vară;

d) nivelul de luminanţă sau de iluminare necesar, corelat cu condiţiile meteorologice.

Luna	**Nr. zile**	**Aprindere**	**Stingere**
Ianuarie	31	17:30	07:30
februarie	28	18:15	06:50
Martie	31	18:55	06:00
Aprilie	30	20:30	06:00
Mai	31	21:00	05:30
Iunie	30	21:40	05:00
Iulie	31	21:40	05:00
August	31	21:00	05:00
Septembrie	30	20:00	06:30

Octombrie	31	18:00	06:00
Noiembrie	30	17:20	07:00
Decembrie	31	17:00	07:30

ART. 56

În cazul instalaţiilor de iluminat public montate pe aceiaşi stâlpi pe care este montată şi o altă instalaţie de transport sau distribuţie a energiei electrice, conectarea/deconectarea iluminatului public va fi realizată prin utilizarea uneia dintre următoarele soluţii:

a) acţionare manuală, prin prevederea unui întrerupător manual la cutia de distribuţie a postului de transformare care alimentează reţeaua de distribuţie a energiei electrice;

b) acţionare automată, prin prevederea unui dispozitiv automat care acţionează contactorul reţelei de iluminat seara şi dimineaţa, în cutia de distribuţie a postului de transformare care alimentează reţeaua de distribuţie a energiei electrice;

c) acţionare automată individuală, prin utilizarea unui releu cu fotorezistenţă care echipează fiecare corp de iluminat. Această variantă va fi utilizată în mod deosebit pentru corpurile de iluminat amplasate în puncte izolate.

ART. 57

(1) Echipamentele şi aparatura folosite pentru realizarea sistemelor de iluminat public vor respecta dispoziţiile legale în vigoare privind evaluarea conformităţii produselor şi condiţiile de introducere pe piaţă a acestora, asigurându-se utilizarea raţională a energiei electrice şi economisirea acesteia.

(2) Distanţa dintre sursele luminoase va fi stabilită în funcţie de înălţimea de montare a acestora, asigurându-se uniformitatea iluminatului în limitele normate.

(3) Operatorul serviciului de iluminat public va lua măsuri pentru îmbunătăţirea factorului de putere la acele instalaţii de iluminat public care necesită această operaţiune.

ART. 58

(1) Reţelele electrice realizate prin montaj subteran vor fi realizate în soluţie buclată, cu funcţionare radială. Punctele de separaţie se amenajează în tablouri (nişe) speciale ce vor fi amplasate pe zidurile clădirilor învecinate sau în cutii amplasate la baza stâlpilor.

(2) Reţelele electrice realizate prin montaj aerian se execută din conducte electrice izolate torsadate.

(3) Linia electrică pentru alimentarea corpurilor de iluminat se racordează dintr-un tablou de distribuţie, care poate fi:

a) tabloul de distribuţie din postul de transformare medie/joasă tensiune;

b) cutia de distribuţie supraterană sau subterană;

c) cutia de trecere de la linia electrică subterană la linia electrică supraterană.

(4) Pe căi de circulaţie cu trafic redus şi foarte redus, alimentarea cu energie electrică a sistemului de iluminat public se realizează cu reţea electrică monofazată sau trifazată, care poate fi pozată împreună cu reţeaua electrică de alimentare a consumatorilor casnici.

(5) Pe căi de circulaţie cu trafic intens sau mediu, alimentarea cu energie electrică a sistemului de iluminat public se realizează cu reţea electrică trifazată, asigurându-se posibilitatea reducerii parţiale a iluminatului public, menţinându-se uniformitatea luminanţei sau iluminării.

(6) În parcuri, alimentarea cu energie electrică se va realiza numai prin montaj subteran.

ART. 59

(1) În **Comuna Șipote**, operatorul comanda sistemului de iluminat din punctele de aprindere existente.

(2) Operatorul împreună cu furnizorul de energie electrică vor stabili numărul maxim de conectoare în cascadă pentru a menţine un grad ridicat de fiabilitate a sistemului.

(3) În **Comuna Șipote**, operatorul va realiza sistemul centralizat de comandă al cascadelor.

(4) Legătura dintre punctele centrale de comandă şi punctele de execuţie - cascadele trebuie să aibă rol atât de comandă, cât şi de semnalizare a existenţei tensiunii la sfârşitul tuturor cascadelor.

ART. 60

(1) În sistemele de iluminat public, protecţia contra electrocutărilor se va realiza prin legarea la nulul de protecţie, conform standardelor în vigoare.

(2) Conductorul de nul al reţelei de alimentare a sistemului de iluminat public se va lega în mod obligatoriu la pământ.

(3) Instalaţia de legare la pământ care deserveşte reţeaua de legare la nul va fi dimensionată astfel ca valoarea rezistenţei de dispersie faţă de pământ, măsurată în orice punct al reţelei de nul, să fie de maximum 4 Ω.

(4) Carcasele metalice ale corpurilor de iluminat vor fi legate la instalaţia de protecţie prin legare la nul.

(5) Legarea la nul a corpurilor de iluminat se va realiza aplicându-se una dintre următoarele variante:

a) direct, printr-un conductor electric de nul de protecţie, special destinat acestui scop, şi care va însoţi conductele electrice de alimentare;

b) conectarea la instalaţia de legare la pământ la care este legat nulul reţelei.

(6) Ramificaţiile de la reţeaua de alimentare cu energie electrică la corpul de iluminat se vor realiza din conductoare corespunzătoare ca tip de material şi ca secţiune urmărindu-se realizarea unui raport optim între costurile de investiţii şi cele de exploatare.

ART. 61

(1) Modalitatea de fixare a corpurilor de iluminat pe stâlpi va fi aleasă în funcţie de tipul corpului de iluminat, de importanţa căii de circulaţie pe care se montează, de tipul stâlpului şi de cerinţele de ordin funcţional şi estetic impuse.

(2) Corpurile de iluminat montate în locuri unde este permis accesul tuturor persoanelor trebuie să prezinte un grad de protecţie de minimum IK 08.

(3) Întreţinerea sistemelor de iluminat trebuie să se facă în permanenţă, prin curăţarea periodică a corpurilor de iluminat, conform factorului de menţinere luat în calcul la proiectare astfel încât parametrii luminotehnici să nu scadă sub valorile admise între două operaţiuni succesive de întreţinere.

(4) Realizarea unei uniformităţi satisfăcătoare a repartiţiei luminanţei sau iluminării, după caz, pe suprafaţa căilor de circulaţie se va asigura prin alegerea corectă a înălţimii de montare, în funcţie de varianta de amplasare a corpurilor de iluminat, având ca referinţă standardul SR CEN/TR 13201-1:2015.

SECŢIUNEA a 7-a
Asigurarea parametrilor luminotehnici cantitativi şi calitativi

ART. 62

(1) În vederea realizării unui serviciu de calitate şi asigurarea condiţiilor impuse de necesitatea realizării unui iluminat corespunzător, **Consiliul Local Şipote** trebuie să aibă măsuraţi parametrii luminotehnici ai căilor de circulaţie din localitate.

(2) **Consiliul Local Şipote** sunt direct răspunzătoare de realizarea parametrilor luminotehnici stabiliţi prin prezentul regulament, având ca referinţă şi standardul SR CEN/TR 13201-1:2015.

ART. 63

(1) Instalaţiile de iluminat public trebuie să asigure caracteristicile luminotehnice normate necesare siguranţei circulaţiei pe căile de circulaţie, în funcţie de intensitatea traficului şi de reflectanţa suprafeţei căii de circulaţie şi a zonei adiacente.

(2) Toate instalaţiile de iluminat destinate circulaţiei auto vor fi dimensionate conform legislaţiei internaţionale şi naţionale, în funcţie de nivelul de luminanţă, cu excepţia intersecţiilor mari şi a sensurilor giratorii, care se vor dimensiona în funcţie de iluminare.

(3) Parametrii luminotehnici ai instalaţiei de iluminat public vor fi verificaţi de operator, la preluarea serviciului, la punerea în funcţiune a unor extinderi şi periodic, pe parcursul exploatării.

(4) Menţinerea în timp a nivelului de iluminare sau luminanţă, după caz, realizat de sistemul de iluminat public se asigură prin programul de întreţinere, realizându-se înlocuirea lămpilor uzate, curăţarea lămpilor şi a corpurilor de iluminat.

(5) Parametrii cantitativi sunt:
a) nivelul de luminanţă, pentru căile de circulaţie auto;
b) nivelul de iluminare, pentru intersecţii, pieţe, sensuri giratorii, zone pietonale, piste pentru biciclete.
(6) Parametrii calitativi sunt:
a) uniformitatea pe zona de calcul;
b) indicele TI pentru evitarea orbirii fiziologice în câmpul vizual central şi periferic.

ART. 64

(1) Iluminatul pieţelor şi al intersecţiilor se va realiza astfel încât nivelul de iluminare să fie mai ridicat cu 50% faţă de strada cu nivelul cel mai ridicat, incidentă în intersecţie, având ca referinţă standardul SR CEN/TR 13201-1:2015.

(2) Iluminatul trecerilor la nivel cu calea de rulare a tramvaielor se realizează astfel încât nivelul de iluminare să fie cu 50% mai ridicat faţă de strada cu nivelul cel mai ridicat, având ca referinţă standardul SR CEN/TR 13201-1:2015.

(3) Iluminatul intersecţiilor se va realiza prin amplasarea corpurilor de iluminat cât mai aproape de unghiurile intersecţiilor.

(4) Iluminatul intersecţiilor dintre străzile principale şi cele secundare se va realiza prin amplasarea corpurilor de iluminat pe căile de circulaţie principale în faţa căilor de circulaţie secundare cu care se intersectează, acest mod de amplasare a corpurilor de iluminat constituind un punct de semnalizare pentru circulaţia rutieră.

ART. 65

(1) Iluminatul trotuarelor se poate realiza cu un nivel de iluminare cu 50% mai redus decât nivelul părţii carosabile a căii de circulaţie respective, potrivit factorului "raport de zonă alăturată" rezultat din proiectare, având ca referinţă standardul SR CEN/TR 13201-1:2015.

(2) Iluminatul spaţiilor special amenajate pentru parcare se va realiza cu surse de lumină care asigură un nivel de iluminare egal cu cel realizat pe zona de acces la parcare.

ART. 66

(1) Iluminatul podurilor şi pasajelor se va realiza cu surse de lumină care trebuie să asigure o luminanţă egală cu cea realizată pe restul traseului, iar corpurile de iluminat vor avea clasa de protecţie IP 66, pentru mărirea timpului de bună funcţionare.

(2) Pentru poduri se va asigura marcarea luminoasă a capetelor podurilor prin mărirea nivelului mărimii de referinţă cu 50% şi, suplimentar, marcarea structurii construcţiei.

ART. 67

(1) Iluminatul căilor de circulaţie în pantă se va realiza cu micşorarea distanţei dintre sursele de lumină proporţional cu unghiul de înclinare al pantei şi progresiv spre vârful pantei, în aşa fel încât să se obţină o creştere a nivelului mărimii de referinţă cu 50%.

(2) Pentru iluminatul curbelor de circulaţie, corpurile de iluminat se vor amplasa într-o dispunere care să asigure ghidajul vizual.

(3) Stâlpii de susţinere a corpurilor de iluminat se amplasează, în cazul iluminatului unilateral, pe partea exterioară a curbei, distanţa dintre aceştia micşorându-se în funcţie de cât de accentuată este curba, care să conducă la o majorare cu 50% a nivelului mărimii de referinţă.

(4) În cazul intersecţiilor unor căi de circulaţie cu niveluri de luminanţă diferite, se va asigura trecerea graduală de la un nivel de luminanţă la altul pe circa 100 m pe calea de circulaţie mai puţin iluminată, pentru adaptarea fiziologică şi psihologică a participanţilor la trafic.

ART. 68

(1) Iluminatul trecerilor de pietoni se realizează cu un nivel de luminanţă cu 50% mai ridicat decât cel al căii de circulaţie respective, evitându-se schimbarea culorii care produce şoc vizual şi estetic perturbator.

(2) În imediata apropiere a trecerilor de pietoni şi a intersecţiilor nu se vor amplasa reclame luminoase care prin efectul de schimbare a culorii şi/sau prin variaţia intensităţii luminoase să distragă atenţia conducătorilor de vehicule sau a pietonilor.

(3) Iluminatul se realizează prin dispunerea unui corp de iluminat în imediata apropiere a trecerii de pietoni sau amplasarea trecerii în apropierea locului de dispunere a corpurilor de iluminat.

(4) Amplasarea corpurilor de iluminat se va face astfel încât să se asigure iluminarea pietonilor din sensul de circulaţie.

(5) Iluminatul trecerilor de pietoni trebuie să aibă în vedere un indice de orbire cât mai scăzut.

(6) La trecerile de pietoni unde în mod frecvent au loc accidente de circulaţie, în perioada în care este necesară funcţionarea instalaţiilor de iluminat nivelul de luminanţă menţionat la alin. (1) se poate mări până la 100%.

ART. 69

(1) Relaţiile dintre mărimile geometrice ale instalaţiei de iluminat şi caracteristicile electrice şi luminotehnice ale acesteia vor fi corelate astfel încât să rezulte soluţii optime din punct de vedere tehnic şi economic.

(2) Înălţimile la care se vor amplasa corpurile de iluminat se calculează în funcţie de fluxul luminos al surselor de lumină şi de gradul de concentrare a distribuţiei intensităţii luminoase a acestora, astfel încât să se asigure uniformitatea normată şi limitarea fenomenului de orbire.

(3) În cazul în care înălţimea stâlpilor este dată de situaţia existentă în teren şi din calcule rezultă necesitatea schimbării acesteia se vor alege soluţiile cele mai economice rezultate din înlocuirea stâlpilor existenţi, supraînălţarea celor existenţi, modificarea fluxului luminos, montarea unor stâlpi suplimentari, modificarea gradului de concentrare a distribuţiei luminoase, astfel încât să se asigure uniformitatea şi limitarea fenomenului de orbire.

(4) Pentru evitarea fenomenului de orbire, în pieţe şi intersecţii sursele de lumină şi corpurile de iluminat se montează la înălţimi cu unghiuri de protecţie corespunzătoare.

(5) Poziţionarea corpurilor de iluminat pentru căile de circulaţie auto se va determina printr-o analiză care trebuie să prevină fenomenul de orbire.

(6) Corpurile de iluminat trebuie să asigure o distribuţie exclusiv directă a fluxului luminos către calea de circulaţie rutieră.

(7) Tipul şi dimensiunile consolelor se vor alege pe considerente economice, fotometrice, de întreţinere şi arhitecturale.

(8) În funcţie de tipul corpului de iluminat, distanţa dintre corpurile de iluminat se alege în funcţie de înălţimea de montare a acestora, asigurându-se uniformitatea iluminatului conform normelor Uniunii Europene, astfel încât să se reducă numărul de stâlpi/km şi numărul de corpuri de iluminat/km, având ca referinţă standardul SR CEN/TR 13201-1:2015.

ART. 70

(1) În cazul în care stâlpii pe care se montează corpurile de iluminat, aparţinând sistemelor de iluminat rutier, sunt situaţi între copacii plantaţi pe părţile laterale ale străzii, se va adopta o soluţie de iluminat corespunzătoare astfel încât în perioada în care coroana copacilor este verde, fluxul luminos să fie astfel distribuit încât să se asigure o distribuţie uniformă a luminanţei, fără ca pe carosabil să apară pete de lumină şi umbre puternice generatoare de insecuritate şi disconfort.

(2) În funcţie de vegetaţia existentă în zona adiacentă căilor de circulaţie şi de sistemul de iluminat ales, corpurile de iluminat se amplasează astfel încât distribuţia fluxului luminos să nu se modifice. În acest sens, coronamentul arborilor se ajustează periodic pentru a nu apărea o neuniformitate a fluxului luminos.

ART. 71

Poziţionarea corpurilor de iluminat rutier se face la un unghi de montaj cât mai mic astfel încât să se realizeze o dirijare corespunzătoare a fluxului luminos către carosabil şi pentru ca acel corp de iluminat să nu producă orbirea participanţilor la circulaţia rutieră sau pietonală, asigurându-se în acelaşi timp şi uniformitatea necesară.

ART. 72

(1) Iluminatul căilor de circulaţie foarte late, prevăzute cu arbori de dimensiuni medii, se va realiza prin amplasarea surselor de lumină în linie cu arborii şi nu în spatele lor; coronamentul arborilor trebuie să nu modifice distribuţia fluxului luminos, iar vegetaţia trebuie ajustată periodic.

(2) În cazul arborilor de înălţime mică, se va utiliza distribuţia axială a corpurilor de iluminat.

(3) În cazul arborilor de înălţime mare sursele de lumină se vor amplasa sub coroană, la nivelul ultimelor ramuri, dacă în urma calculelor rezultă că soluţia este acceptabilă.

(4) Pentru căile de circulaţie cu arbori pe ambele părţi se va utiliza, de regulă, iluminatul de tip axial.

(5) Iluminarea aleilor din parcuri se va realiza, de regulă, cu corpuri de iluminat montate pe stâlpi având o înălţime de 3-6 m de la sol.

ART. 73

(1) Iluminatul tunelurilor se va asigura şi va funcţiona în bune condiţii şi în timpul zilei.

(2) La intrarea în tuneluri se vor asigura niveluri ridicate de luminanţă, nivelurile scăzând de la exterior spre interior, în trepte, raportul dintre două trepte succesive fiind de 2:1 sau 3:1.

(3) Luminanţa ce trebuie realizată în diferitele puncte ale tunelului trebuie să fie de minimum:

a) 100 cd/mp în zonele de acces în tunel;

b) 10 cd/mp în zona de tranziţie a tunelului;

c) 6 cd/mp în zona centrală a tunelului.

ART. 74

(1) Pe căile de circulaţie, nivelul de luminanţă trebuie să asigure perceperea obstacolelor şi detaliilor în mod distinct, în timp util şi cu siguranţă.

(2) Pentru realizarea cerinţelor de la alin. (1) valoarea contrastului dintre obiectele ce trebuie percepute şi fondul pe care se situează trebuie să aibă valori cuprinse între 0,2-0,5.

(3) Nivelul de luminanţă va fi menţinut în timp prin întreţinerea la perioade specificate a instalaţiilor de iluminat, luându-se măsuri pentru înlocuirea lămpilor uzate, curăţarea lămpilor şi a corpurilor de iluminat, asigurându-se factorul de menţinere stabilit în caietul de sarcini.

ART. 75

(1) Operatorii serviciului de iluminat public au obligaţia de a executa modificările necesare în sistemul de iluminat public pentru asigurarea respectării condiţiilor de iluminat, având ca referinţă standardul SR CEN/TR 13201-1:2015.

(2) Condiţiile de iluminat privind luminanţa medie, uniformitatea generală a luminanţei, indicele de prag, uniformitatea longitudinală a luminanţei, raportul de zonă alăturată, luminanţa zonei de acces, raportul dintre luminanţă la începutul zonei de prag şi luminanţa zonei de acces, luminanţa zonei de tranziţie, luminanţa zonei interioare, luminanţa zonei de ieşire, iluminarea medie, uniformitatea generală a iluminării, iluminarea minimă, după caz, vor avea valori cu referinţă la standardul SR CEN/TR 13201-1:2015 pentru:

a) clasa sistemului de iluminat pentru categoria căi de circulaţie destinate traficului rutier;

b) clasa sistemului de iluminat pentru zonele de risc;

c) clasa sistemului de iluminat pentru căile de circulaţie destinate traficului pietonal şi pistelor pentru biciclete.

(3) La montarea reclamelor luminoase în zona de exploatare a sistemului de iluminat public se va obţine în prealabil avizul operatorului serviciului de iluminat public privind sursele de lumină utilizabile din punctul de vedere al iluminării maxime admisibile, temperaturii de culoare corelată, al culorii surselor de iluminat şi al poziţionării acestora faţă de traficul rutier, în vederea evitării distragerii atenţiei participanţilor la trafic şi a armonizării culorilor reclamelor luminoase cu cele utilizate la iluminatul public.

(4) **Consiliul Local Șipote** eliberează autorizaţia de construire pentru montarea firmelor luminoase numai pe baza avizului operatorului de iluminat public care are răspunderea corelării surselor de iluminat pentru creşterea gradului de siguranţă a circulaţiei.

(5) Montarea corpurilor de iluminat pe clădiri, în gospodăriile populaţiei sau pe stâlpii din curţile agenţilor economici în apropierea drumurilor publice se poate realiza numai pe baza avizului **Consiliul Local Șipote**, care va verifica dacă modul în care se realizează montarea, tipul corpului de iluminat şi/sau puterea acestuia poate să producă fenomenul de orbire al participanţilor la trafic în localităţi, în zonele în care nu se realizează iluminat public şi mai ales în afara acestora.

ART. 76

(1) Pentru realizarea unei uniformităţi satisfăcătoare a repartiţiei luminanţei pe suprafaţa căii de circulaţie, corpurile de iluminat vor fi astfel amplasate încât să asigure parametrii luminotehnici normaţi, având ca referinţă standardul SR CEN/TR 13201-1:2015.

(2) Amplasarea corpurilor de iluminat se va realiza, în funcţie de cerinţele şi condiţiile în care se realizează iluminatul public, în unul dintre următoarele moduri:

a) unilateral;

b) bilateral alternat;

c) bilateral faţă în faţă;

d) axial;

e) central;

f) catenar.

ART. 77

(1) Iluminatul public al căilor de circulaţie va fi realizat ţinându-se cont de încadrarea în clasele sistemului de iluminat, în funcţie de categoria şi configuraţia căii de circulaţie, de intensitatea traficului rutier şi de dirijarea circulaţiei rutiere, conform normelor în vigoare, putând fi luate în considerare şi standardele naţionale

(2) Tipul corpurilor de iluminat şi al armăturilor pentru iluminat se va stabili ţinându-se cont ca durata de bună funcţionare să fie de cel puţin 50.000 de ore, cu excepţia cazurilor în care se doreşte o redare foarte bună a culorilor.

SECŢIUNEA a 8-a
Exploatarea şi întreţinerea instalaţiilor de iluminat public

ART. 78

În aplicarea prevederilor art. 13, pentru realizarea lucrărilor curente de exploatare, următoarea documentaţie tehnică va fi şi anexă la hotărârea de dare în administrare sau, după caz, la contractul de delegare a gestiunii:

a) lista instalaţiilor de iluminat public pe care le are în exploatare, cu urmatoarele informatii:

- posturile de transformare din care se alimentează reţeaua de iluminat public
- traseul reţelei;
- punctele de conectare/deconectare a iluminatului public;
- amplasarea corpurilor de iluminat, cu indicarea tipului şi puterii lămpii;
- locul de amplasare pentru realizarea iluminatului ornamental festiv, cu indicarea punctelor de alimentare, numărului lămpilor şi a puterii totale consumate;

b) documentaţia tehnică pentru căile de circulaţie pe care sunt montate instalaţiile de iluminat public, împărţită pe categorii de căi de circulaţie, conform prevederilor art. 77

c) proiectele de execuţie a instalaţiilor de iluminat, cu toate modificările operate, breviarele de calcul şi avizele obţinute;

d) procesele-verbale de recepţie, însoţite de certificatele de calitate.

ART. 79

Operaţiile de exploatare vor cuprinde:

a) lucrări operative constând dintr-un ansamblu de operaţii şi activităţi pentru supravegherea permanentă a instalaţiilor, executarea de manevre programate sau accidentale pentru remedierea deranjamentelor, urmărirea comportării în timp a instalaţiilor;

b) revizii tehnice constând dintr-un ansamblu de operaţii şi activităţi de mică amploare executate periodic pentru verificarea, curăţarea, reglarea, eliminarea defecţiunilor şi înlocuirea unor piese, având drept scop asigurarea funcţionării instalaţiilor până la următoarea lucrare planificată;

c) reparaţii curente constând dintr-un ansamblu de operaţii executate periodic, în baza unor programe, prin care se urmăreşte readucerea tuturor părţilor instalaţiei la parametrii proiectaţi, prin remedierea tuturor defecţiunilor şi înlocuirea părţilor din instalaţie care nu mai prezintă un grad de fiabilitate corespunzător.

ART. 80

În cadrul lucrărilor operative se vor executa:

a) intervenţii pentru remedierea unor deranjamente accidentale la corpurile de iluminat şi accesorii;

b) manevre pentru întreruperea şi repunerea sub tensiune a diferitelor porţiuni ale instalaţiei de iluminat în vederea executării unor lucrări;

c) manevre pentru modificarea schemelor de funcţionare în cazul apariţiei unor deranjamente;

d) recepţia instalaţiilor noi puse în funcţiune în conformitate cu regulamentele în vigoare;

e) analiza stării tehnice a instalaţiilor;

f) identificarea defectelor în conductoarele electrice care alimentează instalaţiile de iluminat;

g) supravegherea defrişării vegetaţiei şi înlăturarea obiectelor căzute pe linie;

h) controlul instalaţiilor care au fost supuse unor condiţii meteorologice deosebite, cum ar fi: vânt puternic, ploi torenţiale, viscol, formarea de chiciură;

i) acţiuni pentru pregătirea instalaţiilor de iluminat cu ocazia evenimentelor festive sau deosebite;

j) demontări sau demolări de elemente ale sistemului de iluminat public;

k) intervenţii ca urmare a unor sesizări.

ART. 81

Realizarea lucrărilor de exploatare şi de întreţinere a instalaţiilor de iluminat public se va face cu respectarea procedurilor specifice de:

a) admitere la lucru;

b) supravegherea lucrărilor;

c) scoatere şi punere sub tensiune a instalaţiei;

d) control al lucrărilor.

ART. 82

În cadrul reviziilor tehnice se vor executa cel puţin următoarele operaţii:

a) revizia corpurilor de iluminat şi a accesoriilor (balast, igniter, condensator, siguranţă etc.);

b) revizia tablourilor de distribuţie şi a punctelor de conectare/deconectare;

c) revizia liniei electrice aparţinând sistemului de iluminat public.

ART. 83

(1) La lucrările de revizie tehnică la corpurile de iluminat pentru verificarea bunei funcţionări se lucrează cu linia electrică sub tensiune, aplicându-se măsurile specifice de protecţie a muncii în cazul lucrului sub tensiune.

(2) La revizia corpurilor de iluminat se vor executa următoarele operaţii:

a) ştergerea corpului de iluminat (reflectoarele şi structurile de protecţie vizuală);

b) înlocuirea siguranţei sau a componentelor, dacă există o defecţiune;

c) verificarea contactelor conductoarelor electrice la diferite conexiuni.

ART. 84

La întreţinerea şi revizia tablourilor electrice de alimentare, distribuţie, conectare/deconectare se vor realiza următoarele operaţii:

a) înlocuirea siguranţelor necorespunzătoare;

b) înlocuirea contactoarelor şi a dispozitivelor de automatizare defecte;

c) înlocuirea, după caz, a uşilor tablourilor de distribuţie;

d) refacerea inscripţionărilor, dacă este cazul.

ART. 85

La revizia reţelei electrice de joasă tensiune destinată iluminatului public se realizează următoarele operaţii:

a) verificarea traseelor şi îndepărtarea obiectelor străine;

b) îndreptarea stâlpilor înclinaţi;

c) verificarea ancorelor şi întinderea lor;

d) verificarea stării conductoarelor electrice;

e) refacerea legăturilor la izolatoare sau a legăturilor fasciculelor torsadate, dacă este cazul;
f) îndreptarea, după caz, a consolelor;
g) verificarea stării izolatoarelor şi înlocuirea celor defecte;
h) strângerea sau înlocuirea clemelor de conexiune electrică, dacă este cazul;
i) verificarea instalaţiei de legare la pământ (legătura conductorului electric de nul de protecţie la armătura stâlpului, legătura la priza de pământ etc.);
j) măsurarea rezistenţei de dispersie a reţelei generale de legare la pământ.

ART. 86
Reparaţiile curente se execută la:
a) corpuri de iluminat şi accesorii;
b) tablouri electrice de alimentare, distribuţie şi conectare/deconectare;
c) reţele electrice de joasă tensiune aparţinând sistemului de iluminat public.

ART. 87
În cadrul reparaţiilor curente la corpurile de iluminat şi accesorii se vor executa următoarele:
a) înlocuirea lămpilor necorespunzătoare cu altele, de acelaşi tip cu cel iniţial în ceea ce priveşte puterea şi culoarea aparentă;
b) ştergerea dispersorului, a structurilor de protecţie a sursei de lumină/lămpii, a structurilor de protecţie vizuală şi a interiorului corpului de iluminat;
c) înlăturarea cuiburilor de păsări;
d) verificarea coloanelor de alimentare cu energie electrică şi înlocuirea celor care prezintă porţiuni neizolate sau cu izolaţie necorespunzătoare;
e) verificarea contactelor la clemele sau papucii de legătură a coloanei la reţeaua electrică;
f) înlocuirea corpurilor de iluminat necorespunzătoare.

ART. 88
În cadrul reparaţiilor curente la tablourile electrice de alimentare, distribuţie, conectare/deconectare se execută următoarele:
a) verificarea stării uşilor şi a încuietorilor, cu remedierea tuturor defecţiunilor;
b) vopsirea uşilor şi a celorlalte elemente metalice ale cutiei;
c) verificarea siguranţelor fuzibile, înlocuirea celor defecte şi montarea celor noi, identice cu cele iniţiale (prevăzute în proiect);
d) verificarea şi strângerea contactelor;
e) verificarea coloanelor şi înlocuirea celor cu izolaţie necorespunzătoare;
f) verificarea contactorului sau înlocuirea acestuia, dacă este cazul;
g) verificarea funcţionării dispozitivelor de acţionare, cu înlocuirea celor necorespunzătoare sau montarea unora de tip nou, pentru mărirea gradului de fiabilitate sau modernizarea instalaţiei.

ART. 89
În cadrul reparaţiilor curente la reţelele electrice de joasă tensiune destinate iluminatului public se execută următoarele lucrări:
a) verificarea distanţelor conductelor faţă de construcţii, instalaţii de comunicaţii, linii de înaltă tensiune şi alte obiective;
b) evidenţierea în planuri a instalaţiilor nou-apărute de la ultima verificare şi realizarea măsurilor necesare de coexistenţă;
c) solicitarea executării operaţiunii de tăiere a vegetaţiei în zona în care se obturează distribuţia fluxului luminos al corpurilor de iluminat către administraţia domeniului public;
d) determinarea gradului de deteriorare a stâlpilor, inclusiv a fundaţiilor acestora, şi luarea măsurilor de consolidare, remediere sau înlocuire, în funcţie de rezultatul determinărilor;
e) verificarea verticalităţii stâlpilor şi îndreptarea celor înclinaţi;
f) verificarea şi refacerea inscripţionărilor;
g) repararea ancorelor şi întinderea acestora, înlocuirea părţilor deteriorate sau care lipsesc, strângerea şuruburilor la cleme şi la placa de protecţie;
h) verificarea stării conductoarelor electrice;

i) verificarea şi înlocuirea conductoarelor electrice de tip funie cu fire rupte mai mult de 15% din secţiune, precum şi a conductoarelor electrice cu izolaţia deteriorată care prezintă crăpături, rosături ori lipsa izolaţiei;

j) se verifică starea legăturilor conductei electrice la izolator şi, dacă este necesar, se reface legătura;

k) la izolatoarele de susţinere şi întindere se va verifica dacă acestea nu sunt sparte, glazura nu este deteriorată sau dacă îmbinarea la suport este corespunzătoare, înlocuindu-se toate izolatoarele deteriorate;

l) la console, brăţări sau la celelalte armături metalice de pe stâlp se verifică dacă nu sunt corodate, deformate, fisurate ori rupte. Cele deteriorate se înlocuiesc, iar cele corespunzătoare se revopsesc şi se fixează bine pe stâlp;

m) la ancorele stâlpilor se verifică dacă cablul nu are fire rupte, clemele de strângere nu sunt deteriorate sau corodate şi dacă tensiunea de întindere a cablului este cea corespunzătoare. Elementele deteriorate se înlocuiesc, iar dacă este cazul se reglează tensiunea în ancoră;

n) la instalaţia de legare la pământ a nulului de protecţie se va verifica starea legăturilor şi îmbinărilor conductorului electric de nul la acesta, precum şi a legăturilor acestuia la corpul de iluminat, se va măsura rezistenţa de dispersie a reţelei generale de legare la pământ, se va măsura şi se va reface priza de pământ, având ca referinţă STAS 12604:1988;

o) în cazul în care, la verificarea săgeţii, valorile măsurate, corectate cu temperatura, diferă de cele din tabelul de săgeţi, conductele electrice se întind astfel încât săgeata formată să fie cea corespunzătoare.

ART. 90

(1) Periodicitatea reviziilor tehnice pentru corpurile de iluminat este conform normativelor tehnice în vigoare sau în funcţie de specificaţiile fabricantului.

(2) Autorităţile administraţiei publice locale împreună cu organele de poliţie vor stabili, în funcţie de condiţiile locale, gradul de intensitate a traficului pentru fiecare cale de circulaţie, locurile şi intersecţiile cu grad mare de periculozitate, precum şi marile aglomerări urbane.

(3) Gradul de intensitate a traficului se determină în funcţie de numărul de vehicule/oră şi bandă astfel:

a) foarte intens, peste 600, corespunzând clasei sistemului de iluminat M1;

b) intens, între 360 şi 600, corespunzând clasei sistemului de iluminat M2;

c) mediu, între 160 şi 360, corespunzând clasei sistemului de iluminat M3;

d) redus, între 30 şi 160, corespunzând clasei sistemului de iluminat M4;

e) foarte redus, sub 30, corespunzând clasei sistemului de iluminat M5.

a) foarte intens, peste 600, corespunzând clasei sistemului de iluminat M4A;

b) intens, între 360 şi 600, corespunzând clasei sistemului de iluminat M5;

c) mediu, între 160 şi 360, corespunzând clasei sistemului de iluminat M6;

ART. 91

Periodicitatea reparaţiilor curente pentru tablourile electrice de alimentare, distribuţie, conectare/deconectare şi reţelele electrice de joasă tensiune destinate iluminatului public este de 3 ani, iar pentru corpurile de iluminat este de 2 ani.

CAP. III
Drepturile şi obligaţiile operatorilor serviciului de iluminat public

ART. 92

Drepturile şi obligaţiile operatorilor prestatori ai serviciului de iluminat public se prevăd în:

a) regulamentul serviciului;

b) contractul de delegare a gestiunii

ART. 93

Operaorii care prestează serviciul de iluminat public exercită cu titlu gratuit drepturile de uz şi de servitute asupra terenurilor şi bunurilor proprietate publică sau privată, aparţinând, după caz, statului, **Consiliului Local Şipote**, unor persoane fizice ori juridice, după cum urmează:

a) dreptul de uz pentru executarea lucrărilor de infrastructură pentru prestarea serviciului de iluminat public;

b) servitute de trecere subterană, de suprafaţă sau aeriană pentru instalarea sistemului de iluminat public;

c) dreptul de acces la utilităţile publice şi la Sistemul Energetic Naţional.

ART. 94

Operatorii serviciului de iluminat public au următoarele obligaţii:

a) să gestioneze serviciul de iluminat public pe criterii de competitivitate şi eficienţă economică;

b) să promoveze dezvoltarea, modernizarea şi exploatarea eficientă a infrastructurii aferente serviciului de iluminat public;

c) să respecte sarcinile asumate potrivit hotărârii de dare în administrare sau contractului de delegare a gestiunii serviciului;

d) să asigure respectarea indicatorilor de performanţă ai serviciului de iluminat public, stabiliţi de **Consiliul Local Şipote** în regulamentul serviciului, la contractul de delegare a gestiunii;

e) să respecte şi să efectueze serviciul conform prezentului regulament, caietului de sarcini şi contractului de delegare a gestiunii;

f) să furnizeze **Consiliului Local Şipote**, A.N.R.S.C. şi C.N.R.I. informaţiile solicitate şi să asigure accesul la toate informaţiile necesare verificării şi evaluării funcţionării şi dezvoltării serviciului de iluminat public;

g) să pună în aplicare metode performante de management, care să conducă la reducerea costurilor de operare, inclusiv prin aplicarea procedurilor concurenţiale impuse de normele legale în vigoare privind achiziţiile de lucrări sau de bunuri;

h) de a reface locul unde a intervenit pentru reparaţii sau execuţia unei lucrări noi, la un nivel calitativ corespunzător, în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la terminarea lucrării, dacă condiţiile meteorologice le permit;

i) să asigure finanţarea pregătirii profesionale a propriilor salariaţi.

ART. 95

(1) Pentru nerespectarea de către operatorul serviciului de iluminat public a indicatorilor de performanţă **Consiliul local Şipote**, poate aplica penalitati operatorului serviciului de iluminat public.

(2) Operatorii serviciilor de iluminat public răspund de îndeplinirea obligaţiilor prevăzute la art. 94.

ART. 96

Operatorii serviciului de iluminat public au următoarele drepturi:

a) să solicite recuperarea cheltuielilor necesare prestării serviciului de iluminat public;

b) să asigure echilibrul contractual pe durata delegării gestiunii;

c) să solicite modificarea sau ajustarea tarifului în conformitate cu Normele metodologice-cadru aprobate de A.N.R.S.C.;

d) să solicite recuperarea debitelor în instanţă.

ART. 97

(1) Utilizatorul serviciului de iluminat public este **Consiliul Local Şipote**.

(2) Sunt beneficiari ai serviciului de iluminat public comunităţile locale în ansamblul lor.

(3) **Consiliul Local Şipote**, în calitate de reprezentante ale comunităţilor locale şi de semnatar al contractului de delegare a gestiunii, este responsabil de asigurarea serviciului de iluminat public, de respectarea prezentului regulament.

ART. 98

Dreptul de acces la serviciul de iluminat public şi de a beneficia de acesta este garantat tuturor membrilor comunităţii locale, persoane fizice şi persoane juridice, în mod nediscriminatoriu.

ART. 99

Utilizatorii serviciului de iluminat public au următoarele drepturi:

a) să aplice clauzele sancţionatorii, în cazul în care operatorul nu respectă prevederile contractului de delegare a gestiunii, inclusiv prevederile din regulamentul serviciului şi din caietul de sarcini anexate la acesta;

b) să verifice respectarea clauzelor de administrare, întreţinere şi predare a bunurilor publice sau private afectate serviciului;

c) să solicite informaţii cu privire la nivelul şi calitatea serviciului furnizat/prestat şi cu privire la modul de întreţinere, exploatare şi administrare a bunurilor din proprietatea publică sau privată a unităţilor administrativ-teritoriale încredinţate pentru realizarea serviciului;

d) să aprobe stabilirea preţurilor şi tarifelor, respectiv ajustarea şi modificarea preţurilor şi tarifelor propuse de operatori pe baza metodologiei elaborate şi aprobate de autoritatea de reglementare competentă;

e) să ia măsurile stabilite în contractul de delegare a gestiunii, în situaţia în care operatorul nu asigură indicatorii de performanţă şi continuitatea serviciilor pentru care s-a obligat;

f) să refuze, în condiţii justificate, aprobarea stabilirii, ajustării sau modificării tarifelor propuse de operator;

g) să îşi asume plata integrală a energiei electrice aferentă consumului instalaţiilor de iluminat public conform prevederilor contractului de delegare a gestiunii.

ART. 100

Beneficiarii serviciului de iluminat public au următoarele drepturi:

a) să aibă acces la serviciul de iluminat public în condiţiile respectării regulamentelor specifice;

b) să aibă acces la informaţiile de interes public privind serviciul de iluminat public, fiind informaţi periodic despre:

- starea sistemului de iluminat public;
- planurile anuale şi de perspectivă privind dezvoltarea sistemului de iluminat public;
- planurile de reabilitare a sistemului de iluminat public;
- stadiul de realizare a planurilor de reabilitare, modernizare şi extindere a sistemului de iluminat public;
- tarifele aprobate pentru prestarea serviciului şi evoluţia în timp a acestuia;
- eficienţa măsurilor luate, reflectată în: scăderea numărului de accidente rutiere, creşterea securităţii individuale şi colective şi altele asemenea;

c) rezolvarea cererilor venite din partea beneficiarilor privind reabilitarea, modernizarea şi extinderea sistemului de iluminat public.

ART. 101

Beneficiarii persoane fizice şi/sau persoane juridice ai serviciului de iluminat public au obligaţia de a respecta prevederile prezentului regulament al serviciului de iluminat public şi de a-şi achita obligaţiile de plată stabilite sub formă de taxe locale.

CAP. IV
Indicatori de performanţă

ART. 102

(1) Indicatorii de performanţă stabilesc condiţiile ce trebuie respectate de operatorii serviciului de iluminat public în asigurarea serviciului de iluminat public.

(2) Indicatorii de performanţă asigură condiţiile pe care trebuie să le îndeplinească serviciul de iluminat public, avându-se în vedere:

a) continuitatea din punct de vedere cantitativ şi calitativ;

b) adaptările la cerinţele concrete, diferenţiate în timp şi spaţiu, ale comunităţii locale;

c) satisfacerea judicioasă, echitabilă şi nepreferenţială a tuturor membrilor comunităţilor locale, în calitatea lor de utilizatori ai serviciului;

d) administrarea şi gestionarea serviciului în interesul comunităţilor locale;

e) respectarea reglementărilor specifice din domeniul transportului, distribuţiei şi utilizării energiei electrice;

f) respectarea standardelor minimale privind iluminatul public, prevăzute de normele naţionale în acest domeniu.

ART. 103

Indicatorii de performanţă pentru serviciul de iluminat public sunt specifici pentru următoarele activităţi:

a) calitatea şi eficienţa serviciului de iluminat public;

b) îndeplinirea prevederilor din contract cu privire la calitatea serviciului efectuat;

c) menţinerea unor relaţii echitabile între operator şi utilizator prin rezolvarea operativă şi obiectivă a problemelor, cu respectarea drepturilor şi obligaţiilor care revin fiecărei părţi;

d) soluţionarea reclamaţiilor beneficiarilor referitoare la serviciul de iluminat public;

e) creşterea gradului de siguranţă rutieră;

f) scăderea infracţionalităţii.

ART. 104

În vederea urmăririi respectării indicatorilor de performanţă, operatorul trebuie să asigure:

a) gestiunea serviciului de iluminat public, conform prevederilor contractuale;

b) înregistrarea reclamaţiilor şi sesizărilor beneficiarilor, organelor de poliţie şi gardienilor publici şi soluţionarea acestora;

c) accesul neîngrădit al autorităţilor administraţiei publice centrale şi locale, în conformitate cu competenţele şi atribuţiile legale ce le revin, la informaţiile necesare stabilirii:

- modului de respectare şi de îndeplinire a obligaţiilor contractuale asumate;
- calităţii şi eficienţei serviciului furnizat/prestat la nivelul indicatorilor de performanţă stabiliţi în contractul de delegare a gestiunii şi în regulamentul de serviciu;
- modului de administrare, exploatare, conservare şi menţinere în funcţiune, dezvoltare şi/sau modernizare a sistemului public de iluminat din infrastructura edilitar urbană încredinţată prin contractul de delegare a gestiunii;
- modului de formare şi stabilire a tarifelor pentru serviciul de iluminat public;
- stadiului de realizare a investiţiilor;
- modului de respectare a parametrilor ceruţi prin prescripţiile tehnice.

ART. 105

Indicatorii de performanţă generali şi garantaţi pentru serviciul de iluminat public sunt stabiliţi în **Anexa nr. 1** care face parte integrantă din prezentul regulament.

CAP. V
Dispoziţii finale şi tranzitorii

ART. 106

(1) Încălcarea dispoziţiilor prezentului regulament atrage răspunderea disciplinară, civilă, contravenţională sau penală, în condiţiile legii.

(2) Fapta săvârşită cu intenţie contra unei colectivităţi locale prin, deteriorarea gravă sau distrugerea totală ori parţială a instalaţiilor, utilajelor, echipamentelor şi a dotărilor aferente sistemului de iluminat public este considerată act de terorism şi se pedepseşte potrivit legislaţiei în vigoare.

ART. 107

(1) Regulamentul serviciului de iluminat public din **Comuna Şipote** se elaborează şi se aprobă de **Consiliul Local Şipote.**

(2) În cadrul regulamentelor de serviciu se vor preciza: obligativitatea, periodicitatea şi modul de efectuare a măsurătorilor parametrilor luminotehnici pe toate căile de circulaţie.

(3) Măsurătorile precizate la alin. (2) se vor efectua obligatoriu la începerea activităţii operatorului, indiferent de modul de gestiune adoptat.

(4) În urma măsurătorilor se va stabili un plan de măsuri pentru aducerea sistemului de iluminat public la parametrii tehnici prevăzuţi în normativele în vigoare.

(5) Până la aprobarea regulamentului de serviciu conform dispoziţiilor alin. (1), operatorul va respecta prezentul regulament-cadru, conform Ordinului nr.86/2007 emis de A.N.R.S.C..

ART. 108

În cadrul contractelor încheiate cu utilizatorii se vor indica standardele, normativele şi tarifele legale, valabile la data încheierii acestora.

ART. 109

Operatorul care prestează serviciul de iluminat public are obligaţia de a întocmi un plan de măsuri care să aibă o durată de maximum 12 luni, în care să fie cuprinse termenele de conformare cu obligaţiile ce rezultă din prezentul regulament, în special în privinţa inventarierii instalaţiilor de iluminat, calculării şi măsurării parametrilor luminotehnici.

ART. 110

În vederea creşterii siguranţei cetăţenilor şi scăderii infracţionalităţii, organele administraţiei publice locale împreună cu organele de poliţie vor stabili modalităţi de semnalare operativă a cazurilor de nefuncţionare sau de funcţionare defectuoasă a sistemului de iluminat public.

Primar,
Constantin PUIU

ROMANIA
Comuna Șipote, Județul Iași

Consilier achiziții publice,
Mieeal-Roxana CORLAT

Președinte de ședință ,
Consilier local,
Benone-Cristian OLARIU

JUDEȚUL IAȘI, COM. ȘIPOTE
CONSILIUL LOCAL
ROMANIA

Contrasemnează pentru legalitate ,
conform art .140 din O.U.G. nr. 57/3 iulie 2019
Secretarul Comunei Șipote
Mariana URSU

ANEXA 1
la regulamentul serviciului de iluminat public

INDICATORI DE PERFORMANŢĂ GENERALI PENTRU SERVICIUL DE ILUMINAT PUBLIC

Nivelurile de luminanţă şi iluminare sunt stabilite în conformitate cu prevederile reglementărilor internaţionale şi naţionale privind iluminatul public - Comisia Internaţională de Iluminat (CIE) TR 115, respectiv standardul SR EN 13201/2015.

Indicatori de performanţă specifici pentru calitatea serviciului prestat:

Articol	Serviciu	Masurare	Interventie
Luminanţa medie	0,75 cd/m2 pentru drumuri M 4a 0,5 cd/m2 pentru drumuri M 5 0,3 cd/m2 pentru drumuri M 6	Inspectie vizuala, luminanţmetru	Lampile neconforme din zonele cu risc mare trebuie reparate in maxim 48 ore de la detectarea lor
Uniformitatea generală a luminanţei	0,4 pentru drunuri M 4a 0,35 pentru drumuri M 5 0,3 pentru drumuri M6	Inspectie vizuala, luminanţmetru	Lampile neconforme din zonele cu risc mare trebuie reparate in maxim 48 ore de la detectarea lor
Factorul de putere	> 0.92	Multimetru	Corpurile de iluminat neconforme trebuie inlocuite sau reparate in maxim 5 zile de la detectarea (sesizarea) defectiunii
Corpuri (aparate) de iluminat	Trebuie sa fie prezentate complete, curate, cu suprafata vopsita sau cu alt tip de strat acoperitor	Inspectie vizuala	Corpurile de iluminat trebuie să fie curăţate in maxim 5 zile de la semalarea deficienţei ca parte a operaţiunilor de întreţinere, altfel minim odata la 4 ani.
Stalpii de iluminat	Trebuie sa fie prezentati curati fara defectiuni, fara coroziune	Inspectie vizuala	Stalpii de iluminat defectati in urma accidentelor trebuie sa fie inlocuiti in termen de 14 zile

Nr. Crt.	Indicatori de performanţă	Trimestrul				Total an
		I	II	III	IV	
0	1	2	3	4	5	6
1.	INDICATORI DE PERFORMANŢĂ GENERALI					
1.1.	CALITATEA SERVICIILOR PRESTATE					
a)	numărul de reclamaţii privind disfuncţionalităţile iluminatului public pe tipuri de iluminat - stradal, pietonal, ornamental					
	Iluminat stradal	6	6	6	6	24
	Iluminat pietonal	6	6	6	6	24
	Iluminat ornamental	2	1	1	2	6
b)	numărul de constatări de nerespectare a calităţii iluminatului public constatate, pe tipuri de iluminat - stradal, pietonal, ornamental - notificate operatorului					

	Iluminat stradal	3	3	3	3	12
	Iluminat pietonal	3	3	3	3	12
	Iluminat ornamental	2	1	1	2	6
c)	numărul de reclamaţii privind gradul de asigurare în funcţionare	2	1	1	2	6
d)	numărul de reclamaţii şi notificări justificate de la punctele a), b) şi c) rezolvate în 48 de ore [%]	65%	65%	70%	60%	65%
e)	numărul de reclamaţii şi notificări justificate de la punctele a), b) şi c) rezolvate în 5 zile lucrătoare [%]	65%	65%	70%	60%	65%
1.2	ÎNTRERUPERI ŞI LIMITĂRI ÎN FURNIZAREA SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC					
1.2.1	ÎNTRERUPERI ACCIDENTALE DATORATE OPERATORULUI					
a)	numărul de întreruperi neprogramate constatate, pe tipuri de iluminat - stradal, pietonal, ornamental					
	Iluminat stradal	7	7	5	8	27
	Iluminat pietonal	5	5	3	3	16
	Iluminat ornamental	1	1	1	2	5
b)	b) numărul de străzi, alei, monumente afectate de întreruperile neprogramate	1	1	1	2	5
c)	durata medie a întreruperilor pe tipuri de iluminat - stradal, pietonal, ornamental [ore]					
	Iluminat stradal					24
	Iluminat pietonal					48
	Iluminat ornamental					48
1.2.2	ÎNTRERUPERI PROGRAMATE					
a)	numărul de întreruperi programate, anunţate utilizatorilor, pe tipuri de iluminat - stradal, pietonal, ornamental					
	Iluminat stradal	0	1	1	0	2
	Iluminat pietonal	0	1	1	0	2
	Iluminat ornamental	0	1	1	0	2
b)	numărul de străzi, alei, monumente afectate de întreruperile programate	0	1	1	0	2
c)	durata medie a întreruperilor programate [ore]					24
d)	numărul de întreruperi programate, care au depăşit perioada de întrerupere programată, pe tipuri de iluminat - stradal, pietonal, ornamental					
	Iluminat stradal	1	0	0	1	2
	Iluminat pietonal	1	0	0	1	2
	Iluminat ornamental	0	0	0	0	0
1.2.3	ÎNTRERUPERI NEPROGRAMATE DATORATE UTILIZATORILOR					
a)	numărul de întreruperi neprogramate datorate distrugerilor de obiecte aparţinând sistemului de iluminat public	2	3	3	2	10
b)	durata medie de remediere şi repunere în funcţiune pentru întreruperile de la punctul a)	4	4	4	4	16
1.3	RĂSPUNSURI LA SOLICITĂRILE SCRISE ALE UTILIZATORILOR SAU BENEFICIARILOR INSTALAŢIILOR DE ILUMINAT PUBLIC					
a)	numărul de sesizări scrise în care se precizează că este obligatoriu răspunsul operatorului	10	7	7	8	32
b)	procentul din sesizările de la punctul a) la care s-a răspuns în termen de 30 de zile calendaristice [%]	98	98	98	98	98
2	INDICATORI DE PERFORMANŢĂ GARANTAŢI					
2.1	INDICATORI DE PERFORMANŢĂ GARANTAŢI PRIN LICENŢĂ					
a)	numărul de sesizări scrise întemeiate privind nerespectarea de către operator a obligaţiilor din licenţă	0	0	0	0	0
b)	numărul de încălcări a obligaţiilor operatorului rezultate din analizele şi controalele ANRSC şi	0	0	0	0	0

	modul de soluţionare pentru fiecare caz de încălcare a acestor obligaţii					
2.2	INDICATORI DE PERFORMANŢĂ A CĂROR NERESPECTARE ATRAGE PENALITĂŢI CONFORM CONTRACTULUI DE DELEGARE A GESTIUNII					
a)	valoarea despăgubirilor acordate de operator în cazul deteriorării din cauze imputabile lui a instalaţiilor utilizatorului	Valoarea echipamentelor deteriorate din care se scade gradul de uzura.				
b)	valoarea despăgubirilor acordate de operator pentru nerespectarea parametrilor de furnizare	Valoarea pagubelor produse justificate juridic				
c)	numărul de facturi contestate de utilizator	0	0	0	0	0
d)	numărul de facturi de la punctul c) care au justificat contestarea valorilor	0	0	0	0	0
e)	valoarea reducerilor facturilor datorate contestării valorilor acestora	0	0	0	0	0

Primar,
Constantin PUIU

Consilier achiziții publice,
Mieeal-Roxana CORLAT

Președinte de ședință ,
Consilier local,
Benone-Cristian OLARIU

Contrasemnează pentru legalitate ,
conform art .140 din O.U.G. nr. 57/3 iulie 2019
Secretarul Comunei Șipote
Mariana URSU

NR. CRT	TIPURI DE SERVICII/BUNURI/LUCRARI	Unitate de masura	Cantitate minima
1	Aparate de iluminat stradal cu grad de protectie minim IP66, echipat cu surse cu LED putere max. 150 W comandate in sistem de telegestiune (conform fisa tehnica)	buc	1
2	Aparate de iluminat stradal cu grad de protectie minim IP66, echipat cu surse cu LED putere max. 75 W- comandate in sistem de telegestiune (conform fisa tehnica)	buc	1
3	Aparate de iluminat pietonal cu grad de protectie minim IP66, echipat cu surse cu LED putere max. 35 W- comandate in sistem de telegestiune (conform fisa tehnica)	buc	1
4	Aparate de iluminat arhitectural (conform fisa tehnica)	buc	1
5	Punct de aprindere inteligent (conform fisa tehnica)	buc	1
6	Sistem de telegestiune (conform fisa tehnica)	buc	1
7	Calculator necesar dispecerat (conform fisa tehnica)	buc	1
8	Stalp metalic pentru iluminat stradal cu inaltimea de 8-10 m (conform fisa tehnica)	buc	1
9	Stalp pentru iluminat pietonal-ornamental (conform fisa tehnica)	buc	1
10	Sistem panouri fotovoltaice (conform fisa tehnica)	buc	1
11	Console de sustinere a aparatelor de iluminat (conform fisa tehnica)	buc	1
12	SCP 10002 - pentru linii electrice aeriene (conform fisa tehnica)	10m	1
13	DEMONTARE APARATE ILUMINAT	buc	1
14	MONTARE APARAT ILUMINAT STRADAL LED MAX. 35W	buc	1
15	MONTARE APARAT ILUMINAT SPECIAL DE PODURI LED MAX. 30W	buc	1
16	MONTARE APARAT DE ILUMINAT ARHITECTURAL	buc	1
17	MONTARE APARAT ILUMINAT STRADAL SUSPENDAT LED MAX. 75W	buc	1
18	MONTARE APARAT ILUMINAT STRADAL LED MAX. 75W	buc	1
19	MONTARE APARAT ILUMINAT STRADAL LED MAX. 150W	buc	1
20	MONTARE STALP METALIC 8M	buc	1
21	MONTARE STALP METALIC 10M	buc	1
22	RETEA LES	buc	1
23	PUNCTE DE APRINDERE INTELIGENTE	buc	1

24	MONTARE APARAT ILUMINAT STRADAL LED M	buc	1
25	MONTARE STALP BETON SC10002	buc	1
26	MONTARE RETEA LEA (ML)	buc	1
27	MONTARE STALP METALIC H=8M	buc	1
28	MONTARE STALP ORNAMENTAL H=4M	buc	1
29	MONTARE RETEA LES (ML)	buc	1
30	MONTARE PROIECTOR LINIAR LED 14W	buc	1
31	MONTARE PROIECTOR LINIAR LED 27W	buc	1
32	MONTARE PROIECTOR LINIAR LED 52W	buc	1
33	MONTARE PROIECTOR LINIAR LED 54W	buc	1
34	RETEA LES	buc	1
35	CUTII DE DISTRIBUTIE	buc	1
36	FIGURINA PE STALP	buc	1
37	MEDALION AX	buc	1
38	TRAVERSARE TIP TURTURE 3 ML	buc	1
39	TRAVERSARE TIP BANNER 3ML	buc	1
40	PLASA LUMINOASA 2x6M	buc	1
41	PLASA LUMINOASA 2x3 M	buc	1
42	FIGURINE 3D	buc	1
43	înlocuit aparat de iluminat LED putere max. 30W	buc	1
44	Inlocuit aparat de iluminat LED putere max. 52W	buc	1
45	Inlocuit aparat de iluminat LED putere max. 75W	buc	1
46	Inlocuit aparat de iluminat LED putere max. 150W	buc	1
47	Inlocuit proiector RGB 18-52W	buc	1
48	Inlocuit FY 1,00 mmp	m	1
49	Inlocuit FY 1,50 mmp	m	1
50	Inlocuit FY 2,5 mmp	m	1
51	Inlocuit FY 4 mmp	m	1
52	Inlocuit FY 6 mmp	m	1
53	Inlocuit FY 10 mmp	m	1
54	Inlocuit CYY/CYY-F 3 x 1,5 mmp	m	1
55	Inlocuit CYY/CYY-F 3 x 2,5 mmp	m	1
56	Inlocuit CYY/CYY-F 3 x 4 mmp	m	1
57	Inlocuit CYY/CYY-F 3 x 6 mmp	m	1
58	Inlocuit CYY/CYY-F 3 x 10 mmp	m	1
59	Inlocuit CYY/CYY-F 3 x 16 mmp	m	1
60	Inlocuit CYY/CYY-F 4 x 1,5 mmp	m	1
61	Inlocuit CYY/CYY-F 4 x 2,5 mmp	m	1
62	înlocuit CYY/CYY-F 4 x 4 mmp	m	1
63	înlocuit CYY/CYY-F 4 x 6 mmp	m	1
64	înlocuit CYY/CYY-F 4 x 10 mmp	m	1
65	înlocuit CYY/CYY-F 5 x 1,5 mmp	m	1
66	înlocuit CYY/CYY-F 5 x 2,5 mmp	m	1
67	înlocuit CYY/CYY-F 5 x 4 mmp	m	1
68	înlocuit CYY/CYY-F 5 x 6 mmp	m	1
69	înlocuit CYY/CYY-F 5 x 10 mmp	m	1
70	înlocuit ACYAb(z)Y/ACYAb(z)Y-F 3 x 4 mmp	m	1
71	înlocuit ACYAb(z)Y/ACYAb(z)Y-F 3 x 6 mmp	m	1

72	înlocuit ACYAb(z)Y/ACYAb(z)Y-F 3 x 10 mmp	m	1
73	înlocuit ACYAb(z)Y/ACYAb(z)Y-F 3 x 16 mmp	m	1
74	înlocuit ACYAb(z)Y/ACYAb(z)Y-F 3 x 25 mmp	m	1
75	înlocuit ACYAb(z)Y/ACYAb(z)Y-F 3 x 25 + 16 mmp	m	1
76	înlocuit ACYAb(z)Y/ACYAb(z)Y-F 3 x 35 mmp	m	1
77	înlocuit ACYAb(z)Y/ACYAb(z)Y-F 3 x 35 + 16 mmp	m	1
78	înlocuit ACYAb(z)Y/ACYAb(z)Y-F 3 x 50 mmp	m	1
79	înlocuit ACYAb(z)Y/ACYAb(z)Y-F 3 x 50 + 25 mmp	m	1
80	înlocuit ACYAb(z)Y/ACYAb(z)Y-F 5 x 4 mmp	m	1
81	înlocuit ACYAb(z)Y/ACYAb(z)Y-F 5 x 6 mmp	m	1
82	înlocuit ACYAb(z)Y/ACYAb(z)Y-F 5 x 10 mmp	m	1
83	înlocuit ACYAb(z)Y/ACYAb(z)Y-F 5 x 16 mmp	m	1
84	înlocuit ACYAb(z)Y/ACYAb(z)Y-F 5 x 25 mmp	m	1
85	înlocuit ACYAb(z)Y/ACYAb(z)Y-F 5 x 35 mmp	m	1
86	înlocuit TYîR 10 Al + 16 Al	m	1
87	înlocuit TYîR 16 Al + 25 Al	m	1
88	înlocuit TYîR 3 x 16 Al + 25 Al	m	1
89	înlocuit TYîR 3 x 25 Al + 16 Al	m	1
90	Înlocuire cleme CDD 15IL	buc	1
91	Înlocuire cleme CDD 45	buc	1
92	Înlocuire cleme CLAL 45-50	buc	1
93	Înlocuire cleme CLAL 90	buc	1
94	Înlocuire cleme ASA 300	buc	1
95	Înlocuire intinzator de retea IR750	buc	1
96	Înlocuire bratara de prindere pe stalp	buc	1
97	Montare priza de pamant avand rezistenta de dipersie m	buc	1
98	Realizare manson legatura jt trifazat	buc	1
99	Pozat tub PE flexibil F90mm	m	1
100	Pozat tub PE flexibil F110mm	m	1
101	Pozat tub PVC rigid F40mm	m	1
102	Pozat tub PVC rigid F63mm	m	1
103	Pozat tub PVC rigid F90mm	m	1
104	Foraj orizontal cu tub	m	1
105	Realizare legaturi in stalp	buc	1
106	Defectoscopie cabluri	ora	1
107	înlocuit cutie distributie 2 circuite	buc	1
108	înlocuit cutie distributie 4 circuite	buc	1
109	înlocuire cutie separație	buc	1
110	înlocuit patron siguranță MPR 35A	buc	1
111	înlocuit patron siguranță MPR 50A	buc	1
112	înlocuit patron siguranță MPR 63A	buc	1
113	înlocuit patron siguranță MPR 80A	buc	1
114	înlocuit patron siguranță MPR 100A	buc	1
115	înlocuit soclu siguranță MPR 35A	buc	1
116	înlocuit soclu siguranță MPR 50A	buc	1
117	înlocuit soclu siguranță MPR 63A	buc	1
118	înlocuit soclu siguranță MPR 80A	buc	1
119	înlocuit soclu siguranță MPR 100A	buc	1

120	înlocuit siguranța automata 6A 1P+N	buc	1
121	înlocuit siguranța automata 10A 1P+N	buc	1
122	înlocuit siguranța automata 16A 1P+N	buc	1
123	înlocuit siguranța automata 25A 1P+N	buc	1
124	înlocuit siguranța automata 32A 1 P+N	buc	1
125	înlocuit siguranța automata 6A 3P+N	buc	1
126	înlocuit siguranța automata 10A 3P+N	buc	1
127	înlocuit siguranța automata 16A 3P+N	buc	1
128	înlocuit siguranța automata 25A 3P+N	buc	1
129	înlocuit siguranța automata 32A 3P+N	buc	1
130	înlocuit siguranța automata 40A 3P+N	buc	1
131	înlocuit siguranța automata 63A 3P+N	buc	1
132	înlocuit sina omega	buc	1
133	înlocuit clemă șir distribuție 35mm2/10mm2x4	buc	1
134	înlocuit cleme 2,5 mm2	buc	1
135	înlocuit cleme 4 mm2	buc	1
136	înlocuit cleme 6 mm2	buc	1
137	înlocuit cleme 10 mm2	buc	1
138	înlocuit cleme 16 mm2	buc	1
139	înlocuit cleme 35 mm2	buc	1
140	înlocuit clema etajată 2,5 mm2	buc	1
141	înlocuit clema etajată 4 mm2	buc	1
142	înlocuit cleme industriale cu surub cu 4 borne	buc	1
143	înlocuit cleme industriale cu surub cu 3 borne	buc	1
144	Papuc inelari neizolati	buc	1
145	Papuci din țeavă inelari neizolați	buc	1
146	îzolatii pentru papuci neizolati	buc	1
147	Mufe neizolate	buc	1
148	Mufe neizolate Cu-Al	buc	1
149	Papuci inelari prelungiți din țeavă de Cu	buc	1
150	Papuci inelari Cu-Al, neizolați	buc	1
151	Papuci inelari prelungiți din țeavă de Al	buc	1
152	Papuci inelari de AL cu șurub având limitator de strâng	buc	1
153	Papuci inelari CU-AL cu șurub având limitator de strân	buc	1
154	Agregate sortate	buc	1
155	Cutie de derivație subterana	buc	1
156	Realizare fundație cutie de distribuție	buc	1
157	Montat contactor	buc	1
158	Montat cutie de distribuție cu comanda	buc	1
159	Montat cutie derivație	buc	1
160	Montat cutie protecție in stalp	buc	1
161	Montat BMPT	buc	1
162	întreținere bloc de distribuție, comanda, protectie	buc	1
163	Fotocelula	buc	1
164	Montare stalp metalic h=8m	buc	1
165	Montare stalp metalic h=4m	buc	1
166	îndreptare stalp	buc	1
167	Inscriptionare stalp	buc	1

168	înlocuit consola < 1 m	buc	1
169	înlocuit consola 1 4- 3 m	buc	1
170	înlocuit consola 3 4 5 m	buc	1
171	înlocuit consola > 5 m	buc	1
172	înlocuit colier	buc	1
173	Decopertare căi de circulație (asfalt)	m^3	1
174	Decopertare căi de circulație (beton)	m^3	1
175	Decopertare căi de circulație (pavaj)	m^3	1
176	Decopertare căi de circulație (pietruit sau zone verzi)	m^3	1
177	Decopertare cai de circulatie pietonala cu beton	m^3	1
178	Decopertare cai de circulatie pietonala cu pavele	m^3	1
179	Decopertare strat vegetal	m3	1
180	Refacere căi de circulație (asfalt)	m^3	1
181	Refacere căi de circulație (beton)	m^3	1
182	Refacere căi de circulație (pavaj)	m^3	1
183	Refacere căi de circulație (pietruit sau zone verzi)	m^3	1
184	Refacere cai de circulatie pietonala cu beton	m3	1
185	Refacere cai de circulatie pietonala cu pavele	m3	1
186	Refacere strat vegetal	m3	1
187	Masurare rezistenta de dispersie a prizei de pamant	buc	1
188	Masuratori electrice	buc	1
189	Masuratori luminotehnice	buc	1
190	Bransare/debransare	buc	1
191	Grup electrogen < 50 kVA - funcționare	ore	1
192	Grup electrogen < 50 kVA - stat la dispoziție	ore	1
193	Functionare grup electrogen 51 4 150 kVA - stat la disp	ore	1
194	Asistenta tehnica	ore	1
195	înlocuit modul individual comanda punct luminos	buc	1
196	Revizie modul de comanda punct luminos	buc	1
197	înlocuit modul de comanda zonal	buc	1
198	Revizie modul de comanda zonal	buc	1
199	înlocuit ceas comanda programabil	buc	1
200	Revizie ceas comanda programabil	buc	1
201	Programare sistem de iluminat ora de aprindere/stingere	buc	1
202	înlocuire grup descarcatoare in aparatul de iluminat	buc	1
203	înlocuit element optic AîL LED	buc	1
204	înlocuit sursa alimentare aparat de iluminat cu LED	buc	1

NOTA:

- A.C. nu va achizitiona toate bunurile/serviciile/lucrarile de mai sus
- A.C. solicita preturile unitare pentru a putea face decontari in functie de necesitatile aparute

Inițiator al proiectului de hotărâre , **Consilier achiziții publ**

Primar,
Constantin PUIU

Președinte de ședință ,
Consilier local,
Benone-Cristian OLARIU

Roxana-Mirela CORLAȚ

Contrasemnează pentru legalit
conform art .140 din O.U.G. nr. 5
Secretarul Comunei Șip
Mariana URSU

Anexa nr 3 la H.C.L.Șipote nr 105/30/07/2026

CAIET DE SARCINI
al serviciului de iluminat public

CAP. I
Obiectul caietului de sarcini

ART. 1

Prezentul caiet de sarcini stabileşte condiţiile de desfăşurare a serviciului de iluminat public, stabilind nivelurile de calitate şi condiţiile tehnice necesare funcţionării acestui serviciu în condiţii de eficienţă şi siguranţă.

ART. 2

Prezentul caiet de sarcini a fost elaborat spre a servi drept documentaţie tehnică şi de referinţă în vederea stabilirii condiţiilor specifice de desfăşurare a serviciului de iluminat public, indiferent de tipul de gestiune.

ART. 3

Caietul de sarcini face parte integrantă din documentaţia necesară desfăşurării activităţilor de realizare a serviciului de iluminat public şi constituie ansamblul cerinţelor tehnice de bază.

ART. 4

(1) Prezentul caiet de sarcini conţine specificaţiile tehnice care definesc caracteristicile referitoare la nivelul calitativ, tehnic şi de performanţă, siguranţa în exploatare, precum şi sisteme de asigurare a calităţii, terminologie, simboluri, condiţiile pentru certificarea conformităţii cu standardele specifice sau altele asemenea.

(2) Specificaţiile tehnice se referă şi la prescripţii de proiectare şi de calcul, la verificarea, inspecţia şi condiţiile de recepţie a lucrărilor, tehnici, procedee şi metode de exploatare şi întreţinere, precum şi la alte condiţii cu caracter tehnic, prevăzute de actele normative şi reglementările specifice realizării serviciului de iluminat public.

(3) Caietul de sarcini precizează reglementările obligatorii referitoare la protecţia muncii, la prevenirea şi stingerea incendiilor şi protecţia mediului, care trebuie respectate pe parcursul îndeplinirii şi realizării serviciului de iluminat public.

ART. 5

Terminologia utilizată este cea din regulamentul serviciului de iluminat public.

CAP. II
Cerinţe organizatorice minimale

ART. 6

Operatorii serviciului de iluminat public vor asigura:

a) respectarea legislaţiei, normelor, prescripţiilor şi regulamentelor privind igiena şi protecţia muncii, protecţia mediului, urmărirea comportării în timp a sistemului de iluminat public, prevenirea şi combaterea incendiilor;

b) exploatarea, întreţinerea şi reparaţia instalaţiilor cu personal autorizat, în funcţie de complexitatea instalaţiei şi specificul locului de muncă;

c) respectarea indicatorilor de performanţă şi calitate stabiliţi prin contractul de delegare a gestiunii şi precizaţi în regulamentul serviciului de iluminat public;

d) întreţinerea şi menţinerea în stare de permanentă funcţionare a sistemelor de iluminat public;

e) furnizarea autorităţii administraţiei publice locale, respectiv A.N.R.S.C., a informaţiilor solicitate şi accesul la documentaţiile pe baza cărora prestează serviciul de iluminat public, în condiţiile legii;

f) creşterea eficienţei sistemului de iluminat în scopul reducerii tarifelor, prin reducerea costurilor de producţie, a consumurilor specifice de materiale şi materii, energie electrică şi prin modernizarea acestora;

g) prestarea serviciului de iluminat public la toţi utilizatorii din raza unităţii administrativ-teritoriale pentru care are hotărâre de dare în administrare sau contract de delegare a gestiunii;

h) personal de intervenţie operativă;

i) conducerea operativă prin dispecer;

j) înregistrarea datelor de exploatare şi evidenţa lor;

k) analiza zilnică a modului în care se respectă realizarea normelor de consum şi stabilirea operativă a măsurilor ce se impun pentru eliminarea abaterilor, încadrarea în norme şi evitarea oricărei forme de risipă;

l) elaborarea programelor de măsuri pentru încadrarea în normele de consum de energie electrică şi pentru raţionalizarea acestor consumuri;

m) realizarea condiţiilor pentru prelucrarea automată a datelor referitoare la funcţionarea economică a instalaţiilor de iluminat public;

n) statistica incidentelor, avariilor şi analiza acestora;

o) instituirea unui sistem de înregistrare, investigare, soluţionare şi raportare privind reclamaţiile făcute de beneficiari în legătură cu calitatea serviciilor;

p) lichidarea operativă a incidentelor;

q) funcţionarea normală a tuturor componentelor sistemului de iluminat public;

r) evidenţa orelor de funcţionare a componentelor sistemului de iluminat public;

s) aplicarea de metode performante de management care să conducă la funcţionarea cât mai bună a instalaţiilor de iluminat şi reducerea costurilor de operare;

t) elaborarea planurilor anuale de revizii şi reparaţii executate cu forţe proprii şi cu terţi şi aprobarea acestora de către administraţia publică locală;

u) executarea în bune condiţii şi la termenele prevăzute a lucrărilor de reparaţii care vizează funcţionarea economică şi siguranţa în exploatare;

v) elaborarea planurilor anuale de investiţii pe categorii de surse de finanţare şi aprobarea acestora de către administraţia publică locală;

w) corelarea perioadelor şi termenelor de execuţie a investiţiilor şi reparaţiilor cu planurile de investiţii şi reparaţii a celorlalţi furnizori de utilităţi, inclusiv cu programele de reabilitare şi dezvoltare urbanistică ale administraţiei publice locale;

x) iniţierea şi avizarea lucrărilor de modernizări şi de introducere a tehnicii noi pentru îmbunătăţirea performanţelor tehnico-economice ale sistemului de iluminat public;

y) o dotare proprie cu instalaţii şi echipamente specifice necesare pentru prestarea activităţilor asumate prin contract sau prin hotărârea de dare în administrare;

z) alte condiţii specifice stabilite de autoritatea administraţiei publice locale sau asociaţia de dezvoltare comunitară, după caz.

ART. 7

Obligaţiile şi răspunderile personalului operativ al operatorului sunt cuprinse în regulamentul de serviciu (regulamentul de serviciu se întocmeşte pe baza regulamentului-cadru al serviciului de iluminat public).

ART. 8

În caietul de sarcini se vor preciza condiţiile de realizare a reparaţiilor (curente şi capitale), a investiţiilor precum şi a altor cheltuieli pe care le va face operatorul, specificându-se modul de aprobare şi decontare a acestora în cadrul relaţiilor contractuale dintre autoritatea administraţiei publice locale şi operator.

CAP. III
Sistemul de iluminat public

ART. 9

Operatorul are permisiunea de exploatare comercială, în condiţiile legii, a sistemului de iluminat public, în aria administrativ-teritorială **a Comunei Sipote**

ART. 10

Detaliile privind sistemul de iluminat sunt prezentate in anexa.

ART. 11

Prestarea serviciului de iluminat public se va executa astfel încât să se realizeze:

a) verificarea şi supravegherea continuă a funcţionării reţelelor electrice de joasă tensiune, posturilor de transformare, cutiilor de distribuţie şi a corpurilor de iluminat;

b) corectarea şi adaptarea regimului de exploatare la cerinţele utilizatorului;

c) controlul calităţii serviciului asigurat;

d) întreţinerea tuturor componentelor sistemului de iluminat public;

e) menţinerea în stare de funcţionare la parametrii proiectaţi a sistemului de iluminat public;

f) măsurile necesare pentru prevenirea deteriorării componentelor sistemului de iluminat public;

g) întocmirea sau reactualizarea, după caz, a documentaţiei tehnice necesare realizării unei exploatări economice şi în condiţii de siguranţă;

h) respectarea instrucţiunilor furnizorilor de echipamente;

i) funcţionarea instalaţiilor de iluminat, în conformitate cu programele aprobate;

j) respectarea instrucţiunilor/procedurilor interne şi actualizarea documentaţiei;

k) respectarea regulamentului de serviciu aprobat de autoritatea administraţiei publice locale sau asociaţia de dezvoltare comunitară, după caz, în condiţiile legii;

l) funcţionarea pe baza principiilor de eficienţă economică, având ca obiectiv reducerea costurilor specifice pentru realizare a serviciului de iluminat public;

m) menţinerea capacităţilor de realizare a serviciului şi exploatarea eficientă a acestora, prin urmărirea sistematică a comportării reţelelor electrice, echipamentelor, întreţinerea acestora, planificarea reparaţiilor capitale, realizarea operativă şi cu costuri minime a reviziilor/reparaţiilor curente;

n) îndeplinirea indicatorilor de calitate ai serviciului prestat, specificăţi în regulamentul serviciului;

o) dezvoltarea/modernizarea, în condiţii de eficienţă a sistemului de iluminat public în conformitate cu programele de dezvoltare/modernizare elaborate de către consiliul local, sau cu programele proprii aprobate de autoritatea administraţiei publice locale;

p) un sistem prin care să poată primi informaţii sau să ofere consultanţă şi informaţii privind orice problemă sau incidente care afectează sau pot afecta siguranţa, disponibilitatea şi/sau alţi indicatori de performanţă ai serviciilor de iluminat;

r) asigurarea, pe toată durata de executare a serviciului, de personal calificat şi în număr suficient pentru îndeplinirea activităţilor ce fac obiectul serviciului de iluminat public;

s) urmărirea şi înregistrarea indicatorilor de performanţă aprobaţi pentru serviciul de iluminat public se va face de către operator pe baza unei proceduri specifice;

ş) instituirea şi aplicarea unui sistem de comunicare cu beneficiarii cu privire la reglementările noi ce privesc serviciul de iluminat public şi modificările survenite la actele normative din domeniu. În termen de 60 de zile calendaristice de la data încredinţării serviciului de iluminat public va prezenta autorităţii administraţiei publice locale modul de organizare a acestui sistem;

t) informarea utilizatorului şi a beneficiarilor despre planificarea anuală a reparaţiilor/reviziilor ce se vor efectua la sistemul de iluminat public.

În prezent **Comuna Șipote** are în derulare contractul având ca obiect "Modernizarea sistemului de iluminat public prin creșterea eficienței energetice a corpurilor de iluminat și prin gestionarea inteligentă a energiei electrice în infrastructura de iluminat public din comuna Șipote, județul Iași".

Pentru aceasta investiție la data de 03.12.2020 a fost semnat contractul de finanțare nerambursabilă nr.33 intre Administrația Fondului Pentru Mediu si beneficiarul Comuna Șipote.

Acest proiect presupune modernizarea sistemului de iluminat public prin creșterea eficienței energetice a corpurilor de iluminat și prin gestionarea inteligentă a energiei electrice în infrastructura de iluminat public. Numărul de corpuri instalate prin proiect este de 693. Aceste corpuri vor beneficia de garantie proprie si nu vor face obiectul studiului.

Inițiator al proiectului de hotărâre ,
Primar,
Constantin PUIU

Consilier achiziții publice,
Roxana-Mirela CORLAT

Președinte de ședință ,
Consilier local,
Benone-Cristian OLARIU

Contrasemnează pentru legalitate ,
conform art .140 din O.U.G. nr. 57/3 iulie 2019
Secretarul Comunei Șipote
Mariana URSU

Anexa la caietul de sarcini

Tabelul 1. Posturile de transformare care alimentează cu energie electrică instalaţiile de iluminat public şi cele disponibile

Nr. crt.	Locaţia	Denumirea	Puterea nominală	Anul Punerii în funcţiune	Tensiunea nominală Up/Us	Puterea instalată	Puterea disponibilă
1							

Tabelul 2. Caracteristicile sistemul de iluminat destinat punerii în evidenţă a unor monumente de artă sau istorice, ori a unor obiective de importanţă publică sau culturală pentru comunitatea locală

Nr. crt.	Amplasarea	Denumirea obiectivului	Numarul dispozitivelor de iluminat
1			

Tabelul 3. Parcurile, spaţiile de agrement, pieţele, târgurile şi altele asemenea cu iluminat

Nr. crt.	Tipul locaţiei	Locaţia	Nr. corpuri iluminat existente	Tipurile de aparate de iluminat existente
1				

Tabelul 4. Situaţia sistemului de iluminat public actual

Nr. Crt.	Denumirea bunurilor	Cantitati
1	Lungimea reţelei de iluminat public (km)	
2	Nr. Corpuri de iluminat	
3	Nr. Stâlpi aflaţi în proprietate	
4	Nr. Puncte de aprindere comanda	
5	Nr. Treceri de pietoni	

Tabelul 5. Stâlpi şi reţea

Nr. Crt.	Strada	Tip stâlp	Nr. stalpi cu corp de iluminat	Nr. stalpi fara corp de iluminat
1				

Tabelul 6. Surse de lumină

Nr. crt	localitatea	strada	Clasificarea caii de circulatie (DN/DJ/DC/DS)	Tip si Putere lampa (W)							
				Tip clasic		Tip LED					
				75-125 W	peste 125 W	20 W	30W	45 W	60 W	90 W	peste 90 W
1											

Tabelul 7. Puncte de aprindere

Nr. Crt.	Denumire localitate	Numar de puncte de aprindere
1		

Tabelul 8. Propunerea de modernizare

Nr. Crt.	Denumire strada	Numar de aparate de iluminat
1		

Primar,
Constantin PUIU

Consilier achiziții publice,
Roxana-Mirela CORLAT

Președinte de ședință ,
Consilier local,
Benone-Cristian OLARIU

Contrasemnează pentru legalitate ,
conform art .140 din O.U.G. nr. 57/3 iulie 2019
Secretarul Comunei Șipote
Mariana URSU

ROMÂNIA
JUDETUL IASI
COMUNA ŞIPOTE
PRIMAR
NR 616 din 17 iulie 2026

REFERAT DE APROBARE

La proiectul de hotărâre privind aprobarea Studiului de oportunitate şi a modalităţii de gestiune a serviciului de iluminat public al Comunei Şipote , a Regulamentului de organizare şi funcţionare a serviciului de iluminat public şi a Caietului de sarcini ,precum şi a proiectului de contract de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public in Comuna Şipote, judeţul Iaşi;

În calitate de primar, al comunei Şipote , vă supun spre analiză prevederile Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ cu modificările şi completările ulterioare, a Legii nr. 273/2006 privind Finanţele publice locale, cu modificările şi completările ulterioare şi a Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilităţi publice , republicată, cu modificările şi completările ulterioare , pentru susţinerea proiectului de hotărâre menţionat mai sus prezint următoarele :

La proiectul de hotărâre privind aprobarea delegarii prin concesiune a Serviciului de iluminat public al Comunei Şipote , judeţul Iaşi , a studiului de fundamentare a deciziei de delegarea a Servicului Public de Iluminat al Comunei Şipote Judetul Iaşi, a Regulamentului de Organizare şi funcţionare al serviciului de iluminat public, a Caietului de Sarcini, a documentatiei de atribuire prin procedura simplificata Primarul Comunei Şipote ,Judeţul Iaşi , în baza drepturilor şi atribuţiilor conferite de temeiul art.136 din Ordonanţa de urgenţă nr.57/2019 privind Codul administrativ, propune Consiliului Local , întrunit în şedinţa publică ordinară din data de 29 septembrie 2021, adoptarea proiectului de hotărâre privind aprobarea delegarii prin concesiune a Serviciului de iluminat public al Comunei Şipote judeţul Iaşi , a studiului de fundamentare a deciziei de delegarea a Servicului Public de Iluminat al Comunei Şipote Judetul Iaşi , a Regulamentului de Organizare şi funcţionare al serviciului de iluminat public, a Caietului de Sarcini, a documentatiei de atribuire prin procedura simplificata, având în vedere următoarele:

- Prevederile art.3, alin.(1), art.8, alin.(1), alin.(3), lit.d) şi lit.h), art.23 şi art.30, alin.(1) din Legea serviciilor comunitare de utilităţi publice nr.51/2006, cu modificările şi completările ulterioare;
- Prevederilor art.9 alin.(1), art.10 lit.f), art.16, alin.(1) lit.b), alin. (2) si art.18 alin. (3) din Legea serviciului de iluminat public nr.230/2006, cu modificările şi completările ulterioare;
- Prevederile Ordinului presedintelui A.N.R.S.C. nr.86 din 20 martie 2007 pentru aprobarea Regulamentului-cadru al serviciului de iluminat public. - Prevederilor Ordinului presedintelui A.N.R.S.C. nr.87 din 20 martie 2007 pentru aprobarea Caietului de sarcini-cadru al serviciului de de iluminat public.

In conformitate cu prevederile art.3 din Legea nr.51/2006 a serviciilor comunitare de utilitati publice, republicata, serviciile de utilitati publice cum este si cazul serviciului comunitar de iluminatul public sunt in responsabilitatea autoritatilor administratiei publice locale si se infiinteaza, se organizeaza si se gestioneaza potrivit hotararilor adoptate de autoritatile deliberative ale unitatilor administrativ-teritoriale, in functie de gradul de urbanizare, de importanta economico-sociala a localitatilor, de marime si de gradul de dezvoltare ale acestora si in raport cu infrastructura tehnicoedilitara existenta. Sistemul de iluminat public este ansamblul format din puncte de aprindere, cutii de distributie, cutii de trecere, linii electrice de joasa tensiune subterane sau aeriene, fundatii, stalpi, instalatii de legare la pamant, console, corpuri de iluminat, accesotii, conductoare, izolatoare, cleme, armaturi, echipamente de comanda, automatizare si masurare utilizate pentru iluminatul public

In conformitate cu prevederile art.4, alin.(2) din Legea nr.230/2007 a serviciului de iluminat public, cu modificarile si completarile ulterioare, in situatia in care serviciul de iluminat public se realizeaza utilizand elemente ale sistemului de distributie a energiei electrice, autoritatile administratiei publice locale au drept de folosinta cu titlu gratuit asupra infrastructurii sistemului de distributie a energiei elecrtice, pe toata durata existentei acesteia, pe baza unui contract incheiat intre autoritatile administratiei publice locale si proprietarul sistemului de distributie a energiei electrice. Prin acest contract se reglementeaza toate aspectele cu privire la asigurarea conditiilor pentru prestarea serviciului de iluminat public, cu U.A.T. COMUNA ŞIPOTE JUDEŢUL IAŞI, PRIMĂRIA Str. Alexandru Lăpuşneanu,nr.1 Tel/fax – 0232/238320 e-mail – primariasipote@yahoo.com respectarea echitabila a drepturilor si obligatiilor tuturor partilor implicate.

Organizarea si desfasurarea serviciului de iluminat public trebuie sa asigure satisfacerea unor cerinte si nevoi de utilitate publica ale comunitatilor locale, si anume: ridicarea gradului de civilizatie, a confortului

si a calitatii vietii; cresterea gradului de secutitate individuala si colectiva in cadrul comunitatilor locale, precum si a gradului siguranta a circulatiei rutiere si pietonale; punerea in valoare, prin iluminat adecvat, a elementelor arhitectonice si peisagistice ale localitatilor, precum si marcarea evenimentelorfestive si a sarbatorilor legale sau religioase; sustinerea si stimularea dezvoltarii economico-sociala a localitatilor; functionarea si exploatarea in conditii de siguranta, rentabilitate si eficienta economica a infrastructurii aferente serviciului.

Iluminatul public, are o arie largă de acţiune cu un impact direct asupra membrilor unei comunităţi locale, efectul său asupra gradului de confort şi al siguranţei este unul important şi reprezintă unul din criteriile de calitate ale civilizaţiei moderne, având rolul de a asigura atât orientarea şi circulaţia în siguranţă a pietonilor şi vehiculelor pe timp de noapte, cât şi crearea unui ambient corespunzător în orele fără lumina naturală . În exercitarea atribuţiilor şi responsabilităţilor ce le revin în domeniul administrării şi gestionarii serviciului de iluminat public, autorităţile administraţiei publice locale adoptă hotărâri sau emit dispoziţii, după caz, privitoare la darea în administrare sau delegarea gestiunii serviciului de iluminat public, precum şi încredinţarea exploatării bunurilor aparţinând patrimoniului public său privat al localităţilor, aferente serviciului, conform prevederilor legale.

În cadrul studiului de oportunitate se propune : -gestiune directă a serviciului de iluminat public către un serviciu propriu autofinanţat sau o societate comercială cu capital integral al Comunei Şipote (care va efectua demersurile necesare de licenţiere ANRSC şi autorizare ANRE , de dotări materiale şi umane) cu asigurarea unei finanţări minime de _____ lei- funcţionare şi 0 lei dezvoltare pe an serviciul fiind modernizat în totalitate; sau -gestiune delegată către un operator terţ selectat în urma unei selecţii pe baza caietului de sarcini şi cu o valoare anuală a activităţii de aprox. _____ lei fără TVA (rutier, pietonal, arhitectural, festiv inclusiv închirierea de echipamente). Valoare de _____ lei este necesară conform fisei de fundamentare (pentru susţinerea materialelor necesare funcţionării sistemului de iluminat public şi funcţionarii operatorului care asigura mentenanţa sistemul) operatorul trebuie să asigure întreţinerea retei electrice de alimentare

Autoritatile administratiei publice locale trebuie sa asigure gestiunea serviciului de iluminat public pe criterii de competitivitate si eficienta economica si manageriala, avand ca obiectiv atingerea si respectarea indicatorilor de performanta ai serviciului, stabiliti prin contractul de delegare a gestiunii, respectiv prin hotararea de dare în administrare, in cazul gestiunii directe.

Gestiunea serviciului de iluminat public se realizeaza prin urmatoarele modalitati:

a) gestiune directa;

b)gestiune delegata.

Alegerea formei de gestiune a serviciului de iluminat public se face prin hotararea consiliului local. Indiferent de forma de gestiune adoptata, in virtutea competentelor si atributiilor ce le revin potrivit legii, autoritatile administratiei publice locale pastreaza dreptul de a aproba, a supraveghea si a controla, dupa caz; modul de fundamentare a tarifelor si respectarea metodologiei de stabilire, ajustare sau de modificare a acestora, emise de ANRSC; modul de indeplinire a obligatiilor contractuale asumate de operatori si activitatile desfasurate de acestia; calitatea si eficienta serviciului prestat, corespunzator indicatorilor de performanta a serviciului, stabiliti conform legii; modul de administrare de exploatare, de conservare si de mentinere in functiune, dezvoltarea si/sau modernizarea sistemului de iluminat public.

Având în vedere cele menţionate mai sus consider că este mai avantajos din punct de vedere economic delegarea servicului de iluminat public printr-un contract de achiziţie publică de servicii , conform prevederilor art.28, alin.(8) , litera b) din Legea nr.51/2006 a serviciilor comunitare de utilităţi publice , republicată, cu modificările şi completările ulterioare. Prin studiul de oportunitate a fost stabilită valoarea estimată anuală a activităţii de aprox. ..... lei fără TVA şi propun ca durata contractului de achiziţie publică de servicii să fie de 2 ani cu valoarea estimată de ..... lei fără TVA, conform art. 7, alin.(5), din Legea nr. 98/2016 privind achiziţiile publice, cu modificările şi completările ulterioare iar conform prevederilor art.29 din Legea 51/2006, se recomandă solicitarea unei redevenţe prin contractul de delegare gestiune serviciu de iluminat public de 1% din valoarea anuală a contractului. Faţă de cele prezentate, supun spre aprobare şedinţei în plen, a Consiliului Local al comunei Şipote proiectul de hotărâre alăturat.

Consiliul Local va aproba indicatorii de performanta, cu respectarea prevederilor stabilite in acest scop in regulamentul-cadru al serviciului de iluminat public si in caietul de sarcini cadru, care au caracter minimal.

Iniţiator proiect de hotărâre,

Primar

Constantin PUIU

ROMÂNIA
JUDETUL IASI
COMUNA ȘIPOTE
PRIMAR
NR 617 din 17 iulie 2026

Comuna Șipote
Se aproba
PRIMAR

RAPORT DE SPECIALITATE

La proiectul de hotărâre privind aprobarea Studiului de oportunitate şi a modalităţii de gestiune a serviciului de iluminat public al Comunei Șipote , a Regulamentului de organizare şi funcţionare a serviciului de iluminat public şi a Caietului de sarcini ,precum şi a proiectului de contract de delegarea gestiunii serviciului de iluminat public in Comuna Șipote, județul Iași;

Prin Referatul de aprobare, iniţiatorul-Primarul Comunei Șipote propune aprobarea Studiului de oportunitate şi a modalităţii de gestiune a serviciului de iluminat public al Comunei Șipote , a Regulamentului de organizare şi funcţionare a serviciului de iluminat public şi a Caietului de sarcini ,precum şi a proiectului de contract de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public ,legislaţia aplicabilă fiind:

- Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilităţi publice , republicată, cu modificările şi completările ulterioare;
- Legea nr.230/2006 a serviciului de iluminat public, cu modificările şi completările ulterioare; - Ordinului preşedintelui A.N.R.S.C. nr.86 din 20 martie 2007 pentru aprobarea Regulamentuluicadru al serviciului de iluminat public;
- Ordinului preşedintelui A.N.R.S.C. nr.87 din 20 martie 2007 pentru aprobarea Caietului de sarcini-cadru al serviciului de de iluminat public;
- Legea nr. 98/2016 privind achiziţiile publice, cu modificările şi completările ulterioare;
- Hotărârea de Guvern nr. 395/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziţie publică/ acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achiziţiile publice, cu modificările şi completările ulterioare.

Iluminatul public, are o arie largă de acţiune cu un impact direct asupra membrilor unei comunităţi locale, efectul său asupra gradului de confort şi al siguranţei este unul important şi reprezintă unul din criteriile de calitate ale civilizaţiei moderne, având rolul de a asigura atât orientarea şi circulaţia în siguranţă a pietonilor şi vehiculelor pe timp de noapte, cât şi crearea unui ambient corespunzător în orele fără lumina naturală . Realizarea unui iluminat corespunzător determina în special, reducerea riscului de accidente rutiere, reducerea numărului de agresiuni contra persoanelor, îmbunătăţirea orientării în trafic, îmbunătăţirea climatului social şi cultural prin creşterea siguranţei activităţilor pe durata nopţii.

Sistemele de iluminat stradal din ţara noastră necesita încă eforturi importante pentru creşterea parametrilor luminotehnici, energetici şi economici, pentru că, în general, nivelurile de luminanţa şi iluminare pe baza cărora sunt proiectate instalaţiile actuale sunt reduse în raport cu normele europene, determinând o securitate scăzută a traficului rutier şi a circulaţiei pietonale .

Aglomerările urbane au presupus în epoca modernă prelungirea activităţilor diurne cu mult dincolo de apusul soarelui ca necesităţi şi stil de viaţă. Dacă la asta se adauga nevoia omului de a contempla continuu realizările este lesne de înţeles preocuparea pentru realizarea diverselor sisteme de iluminat public.

O dată cu creşterea în intensitate a traficului rutier, ceea ce a implicat şi perfecţionarea sistemelor de semnalizare, a apărut ca necesară o abordare serioasă şi profesională a iluminatului public atât din partea specialiştilor cât şi a edililor.

Această activitate a realizat o conjuncţie fericită cu eforturile instituţiilor preocupate de combaterea şi diminuarea fenomenului infracţional. Serviciul de iluminat public este un serviciu comunitar de utilitate publică şi în conformitate cu prevederile Legii nr.51/2006 (Legea serviciilor comunitare de utilitate publică) poate fi administrat în gestiune directă sau gestiune delegată de un operator licenţiat de ANRSC

În anii anteriori au fost executate lucrări de modernizare şi eficientizare a sistemului de iluminat public stradal în Comună Șipote Județul Iași, prin care au fost montate corpuri de iluminat tip LED în vederea reducerii cheltuielilor cu energia electrică ,care încă sunt în termenul de garanţie, acestea au fost finanţate din fonduri proprii şi fonduri europene.

În vederea stabilirii modalitatii de gestiune a serviciului de iluminat public au fost întocmite următoarele documentaţii :

- Studiu de oportunitate delegare gestiune serviciu de iluminat public Comuna Şipote ,Judeţul Iaşi ,
- Regulamentul serviciului de iluminat public al Comunei Şipote , Judeţul Iaşi ,;
- Caietul de sarcini al Serviciului de iluminat public al Comunei Şipote ,Judeţul Iaşi ;

În cadrul studiului de oportunitate se propune :

-gestiune directă a serviciului de iluminat public către un serviciu propriu autofinanţat sau o societate comercială cu capital integral al Comunei Şipote (care va efectua demersurile necesare de licenţiere ANRSC şi autorizare ANRE , de dotări materiale şi umane) cu asigurarea unei finanţări minime de ..... lei-funcţionare şi 0 lei dezvoltare pe an serviciul fiind modernizat în totalitate; sau

-gestiune delegată către un operator terţ selectat în urma unei selecţii pe baza caietului de sarcini şi cu o valoare anuală a activităţii de aprox. ..... lei fara TVA (rutier, pietonal, arhitectural, festiv inclusiv închirierea de echipamente). Valoare de ..... lei este necesară conform fisei de fundamentare (pentru susţinerea materialelor necesare funcţionării sistemului de iluminat public şi funcţionarii operatorului care asigura mentenanţa sistemul) operatorul trebuie să asigure întreţinerea retei electrice de alimentare. Deoarece serviciul de iluminat public nu este o activitate care generează venituri, este un serviciu care generează doar cheltuieli,iar sistemul de iluminat a fost integral modernizat se doreşte administrarea şi exploatarea sistemului, eventualele extinderi ale sistemului de iluminat se vor realiza de către Primăria Comunei Şipote .

În acest sens coroborat cu prev. art.29 din Legea51/2006, se recomandă solicitarea unei redevenţe prin contractul de delegare gestiune serviciu de iluminat public de 1% din valoarea anuală a contractului.

Având în vedere cele menţionate mai sus se propune delegare servicului de iluminat public printr-un contract de achiziţie publică de servicii , conform prevederilor art.28, alin.(8) , litera b) din Legea nr.51/2006 a serviciilor comunitare de utilităţi publice , republicată, cu modificările şi completările ulterioare. Luând în considerare valoarea estimată anuală a activităţii de aprox. ..... lei fără TVA ,se propune ca durata contractului de achiziţie publică de servicii să fie de 5 ani , având valoarea estimată de 250.000 lei fără TVA, conform art. 7, alin.(5), din Legea nr. 98/2016 privind achiziţiile publice, cu modificările şi completările ulterioare "Autoritatea contractantă are dreptul de a achiziţiona direct produse sau servicii în cazul în care valoarea estimată a achiziţiei, fără TVA, este mai mică de 270.120 lei, respectiv lucrări, în cazul în care valoarea estimată a achiziţiei, fără TVA, este mai mică de 900.400 lei.".

Delegarea gestiunii servicului de iluminat public prin contract de achiziţie publica de servicii, se va face cu respectarea prevederilor Legii nr. 98/2016 privind achiziţiile publice, cu modificările şi completările ulterioare.

Prin încheierea contractului de achiziţie publică de servicii cu un operatorul licenţiat de ANRSC va avea delegata gestiunea serviciului de iluminat public şi va întreţine serviciul de iluminat public pentru a se încadra în reglementările şi specificaţiile tehnice impuse de Regulamentul de funcţionare al Serviciului de iluminat public al Comunei Şipote , abrobat de Consiliul Local Şipote şi de standardele naţionale şi europene. În temeiul prevederilor art. 129 alin.(1), alin.(2) lit.d) coroborat cu alin.(7) lit.n) ,art.139 alin.(3), lit. g) şi art.196 alin.(1) lit. a) din Ordonanata de urgenţă a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ ,cu modificările şi completările ulterioare, poate fi adoptat în şedinţa consiliului local, întrunind condiţiile de legalitate.

Consilier achizitii publice
Mirela-Roxana CORLAT

ROMÂNIA
COMUNA ŞIPOTE
JUDEŢUL IAŞI
SECRETARIAT
Nr. 618 DIN 17 iulie 2026

AVIZ

Pentru legalitate privind proiectul de hotărâre privind aprobarea Studiului de oportunitate şi a modalităţii de gestiune a serviciului de iluminat public al Comunei Şipote , a Regulamentului de organizare şi funcţionare a serviciului de iluminat public şi a Caietului de sarcini ,precum şi a proiectului de contract de delegarea gestiunii serviciului de iluminat public in Comuna Șipote, județul Iași;

Secretarul General al comunei Şipote, Judeţul Iaşi , abilitat de dispoziţiile art.243, alin.(1), lit."a" din O.U.G. nr.57/3 iulie 2019 privind Codul administrativ, cu modificările şi completările ulterioare, analizând proiectul de hotarâre iniţiat, care are la bază referatul de aprobare nr. 616 din 17 iulie 2026 , formulat de – Constantin Puiu - Primarul, înaintez către Consiliul Local prezentul aviz în conformitate cu prevederile art.136 din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ, în conformitate cu prevederile art.32 alin.(1) din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, prin prezenta iniţiem proiectul de hotărâre Nr. 105 din 17iulie 2026 .

Analizând proiectul de hotărâre iniţiat de primarul comunei Şipote , am constatat că sunt îndeplinite condiţiile de fond şi de formă ale proiectului de hotărâre, respectiv :

-S-au respectat normele de tehnică legislativă pentru elaborarea proiectului de hotărâre , respectiv prevederile Legii nr.24/2000 , republicată, cu mpodificările şi completările ulterioare ;

- Este însoţit de rapoartele de specialitate conform art 136 alin (8) din O.U.G. n r. 57 din 3 iulie 2019 privind Codul administrativ ;

- Este iniţiat de domnul Primar conform art 136 alin (1)din O.U.G. n r. 57 din 3 iulie 2019 privind Codul administrativ ;

Prin urmare , AVIZEZ FAVORABIL proiectul de hotărâre privind aprobarea Studiului de oportunitate şi a modalităţii de gestiune a serviciului de iluminat public al Comunei Şipote , a Regulamentului de organizare şi funcţionare a serviciului de iluminat public şi a Caietului de sarcini ,precum şi a proiectului de contract de delegarea gestiunii serviciului de iluminat public in Comuna Şipote, judeţul Iaşi;

Secretar al UAT Şipote
Mariana URSU